

ARM, MAAR RIJK IN GOD

7 PREKEN

door

J. C. PHILPOT

INHOUD

Inhoud

Voorwoord

1e preek	Psalm 12:5	De ellendigen in behoudenis gezet
2e preek	Psalm 88:11-13	Wonderen aan de doden
3e preek	Psalm 109:31	Christus de Vriend en Borg van Zijn nooddruftig volk
4e preek	1 Kronieken 4:10	Het gebed van Jabez
5e preek	Zacharia 11:15-16	Het gereedschap van een dwaze herder
6e preek	Johannes 15:1-2	De Wijnstok en Zijn ranken
7e preek	Filippenzen 1:9-11	Het gebed van Paulus

VOORWOORD

Arm, maar rijk in God. De naam van dit prekenbundeltje is genomen uit de eerste preek van J.C. Philpot over Psalm 12:5. In de Engelse bijbelvertaling staat: 'Armen die verdrukt worden'. Arm en toch rijk karakteriseert niet alleen de auteur maar ook zijn nagelaten preken. Philpot had door genade een diepe kennis van Christus, 'onze Heere van leven en heerlijkheid', zoals hij Christus dikwijls noemt, en van de Evangeliewaarheid.

Hoe groter de kennis van Christus is en van God de Vader door Hem, hoe armer Gods kinderen in zichzelf zijn. De meeste genade wordt in de diepe geestelijke armoede doorleefd. Al Gods kinderen zijn wel met Christus verenigd, maar allen zijn niet even diep ingeleid in hetgeen Paulus schrijft: "*Want wij die leven worden altijd in de dood overgegeven om Jezus' wil, opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden.*"

Philpot heeft ruim 500 preken in het Engels nagelaten. Ongeveer 10 % is nog onvertaald gebleven. Er zijn weinig Engelse schrijvers geweest waarvan zoveel preken in het Nederlands vertaald zijn. Bovendien heeft Philpot tal van artikelen geschreven in de Gospel Standard. Een zeldzaam degelijke verhandeling is: *Het Evangelievoorschrift, de regel des levens voor de gelovigen. Thans weer opnieuw vertaald.*

Dit bundeltje is dus maar een kleine bijdrage. Maar de Heere kan door kleine dingen grote wonderen doen. Als kerkelijk Nederland samen in de schuld voor God mocht komen om te erkennen wat wij kwijt zijn door eigen schuld is, er van Gods kant nog verwachting.

De Heere Die doden levend maakt, zegene deze preken tot levendmaking en geestelijk onderwijs om Zijn Verbonds wil.

Middelburg, 1 januari 2000.

Willem Westerbeke

De ellendigen in behoudenis gezet

Predikatie over Psalm 12:5

"Om de verwoesting der ellendigen, om het kermen der nooddruftigen zal Ik nu opstaan; zegt de Heere. Ik zal in behoudenis zetten dien hij aanblaast", Psalm 12:5

(Engelse bijbelvertaling: *Ik zal hem in behoudenis zetten voor hem die tegen hem aanblaast*)

De leden van het levend gemaakte huisgezin des Heeren lijken in alle tijden en in alle plaatsen veel op elkaar. De gelaatstrekken en het uiterlijk voorkomen kunnen weliswaar wat van elkaar verschillen, maar dezelfde familietrek is op hen allen ingedrukt. Door dezelfde bezoeken en beproevingen waar de heiligen nu moeten gaan moesten ze in vroeger tijd ook doorgaan. En dezelfde verlossingen die zij nu ontvangen ontvingen zij of zij verlangden die ook te ontvangen in de eeuwen die gepasseerd zijn. Het is deze overeenkomst in de bevinding die in de Schrift geschetst wordt en die het woord van God tot zulke rijke borsten van vertroosting maakt voor het arme en nooddruftige huisgezin des Heeren.

"Om de verwoesting der ellendigen, om het kermen der nooddruftigen zal Ik nu opstaan, zegt de Heere. Ik zal in Behoudenis zetten dien hij aanblaast."

In Gods woord wordt gesproken over en het richt zich tot zekere kenmerken van genade. *De namen* van de uitverkorenen zijn in het boek des levens des Lams daarboven, maar de *kentekenen* van de uitverkorenen zijn in de Schrift der waarheid hier beneden. Niemand kan weten dat 'zijn naam geschreven is in de hemelen', Lukas 10:20, als zijn kenteken niet omschreven is in het boek dat wij op aarde hebben. Over kentekenen dus, en niet over namen, behoren de dienaren van het woord te preken. En hun werk is om de karakters van de geestelijk onderwezen familie zo te omschrijven dat ze zichzelf aangenaam maken bij al de gewetens van de mensen, in de tegenwoordigheid Gods, 2 Kor. 4:2

In de tekst worden twee van deze karakters genoemd.

- I. De een wordt genoemd: 'ellendigen' waarvan gezegd wordt dat zij verdrukt worden'. (Engels: armen die verdrukt worden)
- II. De ander wordt genoemd: 'Nooddruftigen' waarvan gezegd wordt 'dat zij kermen'.
- III. Vanwege de verdrukking van de een vanwege het kermen van de ander verklaart de Heere: 'dat Hij zal opstaan',
- IV. om dat werk voor hen en in hen te doen wat hen alleen maar kan verlossen en in een veilige en beschutte plaats brengen.

I.

Het eerste kenteken waarvan in de tekst gesproken wordt is 'de ellendigen'. Wij zijn niet van gedachte dat deze uitdrukking alleen maar enkele personen aantoont in het huisgezin des Heeren die arm en verachtelijk zijn en gekenmerkt worden door geestelijke tegenspoed, terwijl anderen vrij uitgaan. Neen, dit is het merkteken wat op al de levende kinderen gedrukt is, zonder een enkele uitzondering. De heiligen Gods zijn niet allen lichamelijk ellendig, maar ze zijn wel allen geestelijk arm. De Heere verklaart dit als Hij zegt: "Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het koninkrijk der hemelen", Matth. 5:3, waarbij Hij duidelijk te kennen geeft dat het koninkrijk der hemelen hun toebehoort en van hen alleen.

Maar wat is het dat een vat der barmhartigheid zo geestelijk arm maakt, en in haar ziel een gevoel heeft van haar diepe ellende, uiterste behoefte, volkomen berooidheid en totale verarming? Het is de Heere Die de ogen van ons geestelijk verstand opent om te zien wat ware rijkdommen zijn. Als iemand ogen niet in een zekere mate verlicht worden, -wat alleen Gods werk is, en wat men persoonlijk moet ondervinden voordat hij hier Christus kent en hiernamaals Hem aanschouwt gelijk Hij is-, indien het niet met gewicht en kracht op zijn consciëntie wordt gelegd wat hij moet proeven, smaken en geestelijk beseffen van het koninkrijk Gods in zijn ziel, voordat hij kenbaar een erfgenaam van de zaligheid is, zal hij nooit vernederd worden tot de diepte van zielsarmoe.

Zodat de ziel tot deze geestelijke armoe gebracht wordt door een dubbele behandeling, ten eerste door het wegnemen van al haar ingebeelde rijkdom en daarna door de krachtdadige openbaring aan haar wat ware rijkdom is. Iemand is nooit geestelijk arm totdat hij uitgestroopt is van al zijn kracht, al zijn wijsheid, al zijn rechtvaardigheid, al zijn hopen, vermakingen en ijdel vertrouwen; en als alles weggenomen is waarop hij met voldoening kan zien en met troost erop kan rusten. Maar zonder dat de Heere Zelf Zijn hand uitstrekt en ons uitstroopt zullen we nooit gebracht worden in de diepte van zielsarmoe. Wij mogen onszelf inbeelden dat we er al heel wat van kennen, maar voordat de Heere ons neerwerpt van onze verheven standplaats, onze zandgrond wegneemt en ons in de puinhopen neerlegt voor Hem, weten wij niets van wat het is volslagen arm te zijn. Echter de Heere heeft geen bijzondere weg uitgeschetst waardoor Hij Zijn volk alleen door leidt tot deze staat. Weliswaar dat ze er allen gebracht worden. Iedere uitverkorene zal geestelijk arm gemaakt worden. Zij zullen allen neerliggen zonder een vodje om zich te bedekken. Ze zullen allen zichzelf geheel en al ombekwaam vinden tot enig goed. Ze zullen allen afgetobd neervallen in de diepte van zielsontbloting opdat ze voelen dat er van nature geen greintje in hen ligt wat zuiver, heilig en aangenaam voor God is. Maar de Heere heeft geen bepaald pad uitgestippeld waarin al de uitverkorenen wandelen zonder een haarbreedte daarvan te verschillen. Hij heeft voor Zichzelf geen bijzondere manier voorgeschreven waardoor Hij Zijn voornemen uitvoert. Maar op de een of andere manier zal Hij ervoor zorgen dat heel Zijn verlost huisgezin gebracht wordt in de diepte van zielsarmoe.

Zo maakt Hij sommigen arm door alle valse hoop af te scheuren; anderen door een ontzagwekkend vonnis in hun consciëntie af te kondigen dat hun eigengerechtigheid afsnijdt; anderen door hen bekend te maken aan de vreselijke hoogmoed, bedrog en verleiding waaraan ze zich schuldig gemaakt hebben; anderen door hen voor ogen te

stellen hun langdurige belijdenis van de waarheid zonder de ondervinding van de ware godzaligheid; anderen door hen toe te laten dat ze langs de rand van de zonde gaan opdat ze leren welk een hopeloos, goddeloos hart ze omdragen; anderen door hen toe te laten dat ze een tijdlang wandelen in de lage begeerten van hun gevallen natuur, opdat ze mochten weten 'dat het kwaad en bitter is tegen God te zondigen; en anderen door hen te laten worstelen met krachtige verzoeken opdat ze, lerende hun zwakheid en hulpeloosheid daartegen, daadwerkelijk uitgestroopt worden van al hun ingebeelde sterkte, wijsheid en rechtvaardigheid.

Geestelijke armoe dus is een rampzalig gevoel van ellende, van zielsleegheid voor God, een inwendige gewaarwording dat er geen geestelijk goed in ons hart is, niets wat ons kan verlossen van de rechtvaardige en verdiende toorn van God, noch ons kan behouden van de diepten der hel.

Deze smartelijke gewaarwording van schuld en veroordeling gaat samen met een verborgen geestelijk besef dat de uitverkorenen zich mogen verheugen in de Geest van aanneming tot kinderen, dat ze zoete ondervinding hebben van Goddelijke openbaringen dat het bloed van Jezus is gesprengd op de consciëntie van de verlost en om hen te reinigen van schuld en onreinheid. En zo, door zijn eigen gemis te vergelijken met zijn zegeningen en inwendig verlicht zijnde om de waarheid van Gods woord te zien en inwendig leven te bezitten om haar te ervaren, waadt een ziel door de diepte van geestelijke armoe en wordt ze gebracht om te beleven dat alleen de openbaring van het licht van Gods aangezicht haar kan verlossen; dat het getuigenis gesproken met Gods eigen lippen tot het hart haar allen kan behouden en dat het gemis hiervan inhoudt dat men alles mist, maar de ondervinding hiervan bewijst dat men een 'vat der barmhartigheid' is, en hier wordt voorbereid om in de eeuwige heerlijkheid en zaligheid hierna gebracht te worden. Dus, arm te zijn is die diepe ongelukkige toestand van onze geest en deze naaktheid en behoefte van ziel voor God te gevoelen.

Misschien wordt dit nooit beter gevoeld dan in de eenzame nachtwaken wanneer geen oog ons kan zien en geen oor ons kan horen, dan het oog en oor van Jehowah. In deze indrukwekkende ogenblikken van diepe overdenking, als de stilte en de duisternis ons omgeven, als een beeld van de stilte en donkerheid van de ziel, voelt hij die geestelijke arm is dikwijls hoe leeg hij van alles is wat hemels en Goddelijk is, ja als een zinkend rampzalige zonder een greintje godzaligheid. Zonder al te streng een lijn van uitsluiting te trekken mogen we zonder aarzeling zeggen dat hij die niet weet wat het is om zo te zuchten voor de Heere met een uitroep in het hart als een nooddrufte, naakte, goddeloze, dat hij die nooit zijn diepe ellendestaat en onwaarde in de ogen van een hart doorzoekend God gevoelde, nog geen ondervinding heeft van een arme van geest.

2. Maar er wordt iets meer gekend dan arm te zijn. We lezen van de *verwoesting* der ellendigen'. (Engelse vertaling: 'de onderdrukking van de armen'.)

Nu, het is armoe die de gelegenheid geeft voor onderdrukking. Het is letterlijk en lichamenlijk zo. Rijken worden niet onderdrukt. Die huizen en landerijen hebben of enige andere bezittingen zijn beveiligd tegen de ijzeren roede van onderdrukking. Hun geld stelt hen boven het bereik daarvan. Maar het zijn de armen die onderdrukt worden. En hoe erger de natuurlijke armoe van de mens is des te meer ligt hij open om uitgemergeld te worden en des te meer is hij er hulpeloos en onbeschermd tegen. Onderdrukken is het misbruiken van macht en met kracht de hulpelozen te overheersen. Zodat armoe letterlijk de deur opent voor verdrukking.

En zoals het letterlijk en natuurlijk is, zo gaat het ook geestelijk en bovennatuurlijk. Niemand weet wat het is om geestelijk onderdrukt te worden, totdat hij gebracht wordt tot geestelijke armoë. Zolang iemand zich nog inbeeldt enige kracht te bezitten kan hij onderdrukking nog weerstaan. Zolang hij een voorraad van gewaande rijkdom bezit, kan hij het nog op een afstand houden. Dan is hij als een rijk man in 't burgerlijke leven, hij lacht om onderdrukking, zijn grote beurs weert die van hem af, haar machtige hand komt niet in zijn nabijheid. Maar laat deze man in de diepte van natuurlijke armoë zinken, onmiddellijk geeft dit de gelegenheid tot onderdrukking. De buigende handelaar die hem in waarde hield in zijn voorspoedige dagen, zal de eerste zijn om hem te onderdrukken in de dagen van tegenslag.

Zo is het ook geestelijk. Armoë geeft de gelegenheid tot onderdrukking. Zo was het met Hiskia. Toen Hiskia op zijn ziekbed lag en de dood hem in het aangezicht staarde en hij verwachtte om afgesneden en in het graf gelegd te worden, opende dit de gelegenheid voor onderdrukking en zei hij: "Heere, ik word *onderdrukt*, wees Gij mijn Borg." Het koude doodsweet stond op zijn voorhoofd en hopeloosheid drukte op zijn ziel. Al zijn vleselijke godsdienst verdween in een ogenblik en hij had maar net genoeg geloof en kracht om onder de wurgende greep van onderdrukking uit te roepen: "Wees Gij mijn Borg", Jesaja 38:14.

Dus, iemand weet niet wat het is om beladen, onderdrukt en neergeworpen te worden, totdat hij gebracht wordt in geestelijke armoë. De wet, bijvoorbeeld, gelegd op de consciëntie van de mens doet hem niet neerzinken voordat ze hem eerst arm gemaakt heeft. Maar als hij gebracht wordt in de diepte van zielsarmoë en geen greintje waarheid meer bezit, wanneer Gods toorn in zijn geweten geopenbaard wordt, dan staat de wet op en >zij slaat de stervenden dood', zoals Josef Hart zegt. Zij werpt een last op hem die reeds aan het zinken is. Zij voegt onderdrukking bij armoë.

Dus, als iemand voelt dat hij niets meer in zijn hart heeft dat het stempel draagt van ware godsvrucht, dan legt de wet al zijn vroegere afwijkingen als een toegevoegde last op zijn geweten. Zo ook al de misstappen en dwaasheden waaraan hij in- en uitwendig schuldig staat en brengt die allen in herinnering en legt ze als het gewicht van een ton op zijn zinkende ziel. De wet is als een harde schuldeiser die met een grote rekening aankomt en vraagt om onmiddellijke betaling van iemand die juist zijn zakken omgekeerd heeft en er geen penning meer in vond. Armoë en gebrek is erg genoeg zonder dat de oude rekening nog voor de dag komt, maar verdrukking wordt aan armoë toegevoegd als in het licht gebracht wordt hetgeen men jaren geleden gezegd en gedaan heeft, zoals de zonden van de kinderjaren, van de jeugd en de mannelijke jaren, de overtredingen die al lang in de vergetelheid begraven waren, de dwaze dingen, de schijnheilige dingen, de voorbarige dingen, het vermetel bedrog, de lage wellusten waaraan hij zich schuldig gemaakt heeft; deze allen worden als een zware last gelegd op hem die reeds begon te zinken.

Onderdrukking is dus een gewicht en een last toegevoegd boven armoë. Het is niet hetzelfde als armoë maar het is een toegevoegd lijden bij armoë. Iemand kan arm zijn zonder verdrukking, maar als hij arm en ook verdrukt wordt, dat maakt zijn armoë tienmaal groter dan tevoren. Zo handelt de Heere met Zijn volk om hen te vernederen. Eerst stroopt Hij hen uit en maakt hen arm en als Hij hen arm heeft gemaakt en hen gebracht heeft in hun diepe zielsgebrek, dan legt Hij lasten op hen als een zwaar gewicht wat hen in een nimmer eindigende rampzaligheid zou doen verzinken. Maar hier is een teken van leven: het kreunen, snakken, zuchten en het roepen van de ziel

onder de lasten. Die dood zijn in de zonden gevoelen niets, de huichelaars in Sion gevoelen niets, en degenen die gerust zijn in vleeselijke godsdienst voelen niets. Ze kunnen sterke verzoeken hebben, ze mogen ontstellende vrezen hebben dat ze naar de hel gaan maar wat betreft het uitstorten van het hart voor God, of verkwikking in de zielesmart in het zuchten en roepen tot de Heere om Zijn barmhartigheid, om van vrede te spreken en om een zoete openbaring van vergevende liefde, - en daar dag en nacht in bezig te zijn totdat de Heere verschijnt- dit zijn ondervindingen die onbekend zijn aan de doden. Zij zijn eigen aan het levende huisgezin. Iemand kan 'schreeuwen van weedom des harten en huilen van verbreking des geestes', Jes. 65:14, maar het is zoals de profeet spreekt: "Zij roepen niet tot God met hun hart, wanneer zij huilen op hun legers", Hos. 7:14. Maar het heigen en snakken naar de Heere, het kermen en zuchten vanwege de onderdrukking, te worstelen met de Zaligmaker en Hem geen rust te geven voordat hij in de ziel verschijnt, dit inwendig werk is alleen eigen aan de uitverkorenen en is buiten het bereik van hen die de naam hebben dat ze leven maar dood zijn. Dit is de vrucht van de uitstorting van de Geest der genade en der gebeden in hun ziel. Het is het werk van de Heilige Geest in hun hart, hun zwakheden te hulp komende en bidt in hen met onuitsprekelijke zuchtingen.

II "Om het kermen der noodduftigen." Er schijnt een onderscheid te zijn tussen de armen en de noodduftigen, want we mogen er zeker van zijn dat de Heilige Geest geen gebruik maakt van ijdele herhalingen. De uitdrukking 'armen' houdt een negatieve aanduiding in. Het betekent een gemis van geld, een toestand van gebrek. Maar de uitdrukking 'noodduftigen' heeft een positieve bedoeling. Het wil zeggen een dat men verkeert in een gevoelig gebrek aan levensbehoeften. Iemand kan in zekere zin arm zijn, zonder noodduftig te zijn. Maar hij kan nooit noodduftig zijn, zonder ook arm te wezen. Bijvoorbeeld, zij zien soms in onze stad arme idioten in lompen gehuld, maar hij weet het niet, hij heeft geen begrip van zijn toestand. Hij heeft ook geen kennis aan een toestand die beter is dan hetgeen hij bezit. Maar hij is tevreden met zijn armoe. Hier is een persoon die arm is maar niet noodduftig, want hij mist niets omdat hij geen begrip en geen verstand heeft van de vele behoeften en verlangens die zijn ouders voelen naar beter voedsel, of kleding of loon.

Zo kan iemand ook in godsdienstig opzicht arm zijn en toch niet noodduftig. Dat wil zeggen, zijn ogen kunnen geopend zijn om te zien wat de ware godsdienst is. Hij kan overtuigd zijn dat deze of gene een kind van God is en dat hij toch in zijn ziel zich ervan bewust is dat hij zelf geen wezenlijke godsdienst bezit. Ik geloof dat er zulke mensen in deze kerk zijn, die ten volle overreed zijn dat ze geen ware godsdienst bezitten en toch hebben ze niets van het roepen en zuchten, niets van het verlangen noch van het kermen, noch de vurige smekingen om barmhartigheid die in een levende ziel gevonden worden. Ja, zijn de levende 'vaten der barmhartigheid' niet dikwijls in een toestand dat ze arm zijn maar niet noodduftig, als ze hun onvruchtbaarheid en gebrek aan alle goed beseffen en toch de wil en de kracht missen om één begeerte op te wekken en om één zegen te roepen?

1

De noodduftigen dus zijn degenen die niet alleen arm, leeg en naakt voor God zijn, maar die een levendig verlangen hebben naar geestelijke zegeningen toegepast aan hun ziel. Sommige mensen kunnen rusten op verzoeken en beschouwen verzoeken als hun kenmerken. Anderen bouwen op hun twijfelingen en vrezen en rusten daarop als

kenmerken, anderen nemen sterke overtuigingen van vroeger of van heden en leunen daarop als bewijzen. Anderen zien op hun geloofsbelijdenis en nemen dat als een bewijs. Maar een levendige ziel heeft hemelse zegeningen nodig, die onmiddellijk meegedeeld worden aan zijn hart en geweten door de mond des Heeren. Hij heeft verlossing nodig, geopenbaard aan zijn ziel als een wezenlijkheid. Hij heeft het bloed van Jezus nodig, gesprengd op zijn geweten met Goddelijke kracht om hem te reinigen van zondige en dode werken. Hij heeft nodig dat zijn ogen gezalfd worden met ogenzalf om Jezus te zien. Ja, zijn ziel hijgt om in de zoete gemeenschap met Jezus gebracht te worden. Hij voelt de noodzaak om in een geestelijke gemeenschap met Christus te komen, opdat hij Hem mag zien met de ogen van zijn ziel, opdat hij mag zien op Hem Die hij doorstoken heeft; en over en voor en met Hem moge wenen en een vaste, zoete, geestelijke en bovennatuurlijke openbaring van Zijn stervende liefde aan zijn ziel mag ontvangen. Een Christus in naam kan nooit een nooddruftige zondaar voldoen, maar het moet de Christus Gods zijn, geestelijk bekend gemaakt door de werking van de Heilige Geest, lieflijk geopenbaard en intrek nemend in zijn hart met al Zijn gezegende vruchten en schijnende in zijn ziel, gelijk de zon in haar kracht; voortbrengend gezegende vruchten van genade en barmhartigheid. Niets dan dit zal ooit een levende ziel kunnen verzadigen.

Het kenmerkende karakter van een nooddruftige is dus vol zielenneed te zijn. Dag aan dag gevoelt hij de noodzaak dat de Goddelijke waarheden aan zijn ziel geopenbaard worden, om de zoete stem van barmhartigheid te horen, als van de lippen des Heeren dat hij een aangenomen kind is, opdat hij zich als 't ware mag baden in de zoete liefde en barmhartigheid Gods. Hij gelooft dat het merg van alle ware godsvrucht en godzaligheid bestaat in de vervulling van zijn nooddruft. Zodat hij niet geholpen is met zijn tegenwoordige toestand om alleen de nood te gevoelen. Als hij in twijfelingen en vrezes verkeert of door hevige verzoeken gaat en 'bittere dingen tegen zichzelf schrijft' kan hij niet zeggen: 'dit is ware godsdienst', want wat hij begeert is zo geheel anders dan wat hij gevoelt. Hij begeert de gezegende getuigenissen en openbaringen dat hij een lid is van des Heeren eigen dierbare huisgezin. Ik ben er zeer goed van overtuigd uit eigen zielservaring dat niets dan de toepassing van hemelse zegeningen aan de ziel iemand kan verzadigen in wiens hart het leven geplant is door de hand van God.

2

Daarom lezen we van deze nooddruftige persoon dat hij kermt (engels: zucht). "Om de verwoesting der ellendigen, om het kermen der nooddruftigen." Hij zucht naar God, kermt in de diepten waarin zijn ziel verkeert naar het opgaan van het licht van Gods aangezicht; hij zucht onder het gewicht van het ongelooft, de last van ongelovigheid, de kracht der verzoeking, de goddeloosheid van zijn hart, de vleselijkheid van zijn gemoed, de onvruchtbaarheid van zijn toestand; zijn onzinnigheid, zijn geesteloosheid, vuilheid en verdorvenheid. Hij zucht tot de Heere, belast onder deze dingen die als een last op zijn geweten rust en smeekt de Heere dat Hij slechts het licht van Zijn aangezicht over hem doe opgaan, dat hij slechts een lieflijk getuigenis belijft te geven, dat hij slechts een woord belijft te spreken tot zijn ziel, vergezeld met een lieflijke verlossing, hem uitvoerende tot het licht, leven, vrijheid en vrede van het heerlijk Evangelie van de zalige God.

III.

Maar wat lezen we als antwoord op dit roepen? "Om de verwoesting der ellendigen, om het kermen der nooddriftigen, zal Ik nu opstaan, zegt de Heere." Het veronderstelt dat de Heere al die tijd stil gezeten, slechts toeziende en er ogenschijnlijk geen aandacht aan schonk. Het is -als ik zo'n vergelijking met eerbied mag gebruiken- evenals een ouder die in zijn huis zit en door de ramen naar zijn kind kijkt, wat op straat valt. Hij bewaakt zijn kind met een bezorgd oog en neemt al zijn bewegingen waar, maar het schijnt als of hij er geen aandacht aan besteedt. Maar als de vader vermoedt dat het kind in gevaar komt als hij het ziet naderen tot de rand van een kanaal of een vijver, ja nog erger, als hij ziet dat het erin valt,... De vader springt van zijn stoel, rent het huis uit en vliegt naar de rand van het kanaal of van de vijver en trekt zijn kind uit het water. Maar hij had het reeds lang bewaakt, gadegeslagen door het raam, ofschoon hij er ogenschijnlijk geen aandacht aan schonk. "Zo zegt de Heere: nu zal Ik opstaan", ofschoon Hij stil zat en er blijkbaar geen aandacht er aan gaf, de ziel aan zichzelf overgaf zodat haar vijanden haar vastgrepen en in het stof wierpen, schijnbaar onverschillig; evenwel is Hij ten allen tijde waakzaam en wacht alleen op de bestemde tijd om tussen te treden. "Nu zal Ik *opstaan*, zegt de Heere." Nu is de tijd gekomen, 'de bestemde tijd om Sion genadig te zijn', het ogenblik is aangebroken voor de Heere om tussen te treden; het tijdstip dat Hij naar voren komt om te helpen. Nu, de Heere wacht tot dit ogenblik. Hij zegt: "Om de verwoesting der ellendigen, om het kermen der nooddriftigen zal ik nu *opstaan*", zegt de Heere, Ik zal in behoudenis zetten dien hij aanblaast. Het ogenblik is eindelijk gekomen, de gezegende tijd om Sion genadig te zijn; de voorbestemde, de van eeuwigheid vastgestelde tijd voor de Heer om op te staan van Zijn zetel en naar voren te komen om zijn arm en nooddriftig kind te helpen.

Het is dit stilzitten van de Heere wat Gods beminde huisgezin zo in raadselen brengt; verlegen, verward en benauwd maakt. Indien de Heere aanstonds zou verschijnen als zij arm en verdrukt worden, aanstonds als zij nooddriftig worden en kermen, het zou hen niet zo radeloos en verlegen maken. Maar dit is het wat de kinderen des Heeren zo ontstelt en verwacht dat het schijnt alsof Hij geen aandacht aan hen besteedt en dat al hun roepen en zuchten, kermen en tranen niet meer nut schijnen te hebben dan of ze tegen een dode muur spraken, alsof de oren van de Heere Zebaoth hun geroep niet in Zich opneemt; alsof Hij doof voor hen is, zoals Hij dat is voor het huilen van de verworpenen of de Godslasteringen van de gevallen geesten in de hel. Het is dit verbergen van Hem achter een dikke wolk, dit stil zitten zonder aandacht te geven noch Zijn hand uit te strekken om tussen beide te komen, wat Gods arme en verdrukte kinderen zo oefent en ten einde raad maakt. Maar Hij zal niet altijd zo blijven: 'Nu zal Ik opstaan, zegt de Heere.' Er is een vastgestelde tijd dat Hij zal opstaan tot hun hulp als Hij zijn zetel zal verlaten en naar voren zal komen om Zijn hand uit te strekken om hen 'uit de ruisende kuil en het modderig slijk op te trekken'. En zo brengt Hij hen in het licht van Zijn aangezicht en in de aangename blijdschap van een volle, vrije en heerlijke zaligheid.

IV.

"Nu zal Ik opstaan, zegt de Heere. Ik zal in behoudenis brengen dien hij aanblaast." (Engelse vertaling: Ik zal hem behoudenis zetten voor hem die tegen hem blaast.)

Dit opent een ander deel van de ondervinding van Gods geliefde kinderen. Wij hebben tot nu toe gelezen van hun armoe en van hun verdrukking in hun armoe; wij hebben ondervonden dat zij ook nooddriftig zijn en wij hebben hun kermen onder hun gebrek gehoord; en dat de Heere beloofde om op te staan. Maar nu wordt er een ander venster

geopend wat licht werpt in deze duistere kamer; een andere deur wordt geopend in deze verborgen kamer van inwendige ondervinding. Wij lezen van iemand die tegen hem blaast. Dus wij merken dat het kenteken in onze tekst niet alleen arm en onderdrukt is, maar ook om aangeblazen te worden. Hier wordt een vijand, een persoonlijke tegenstander aangetoond die tegen hem brijst. Nu, deze beschrijving is van toepassing op verschillende vijanden die allen daadwerkelijk een arm kind van God aanblazen, hetzij dat het een zondaar of een heilige doet, of de duivel.

1 Satan is er een van die tegen een arm kind van God blaast, wanneer hij door verdrukking gaat en als hij zucht onder deze diepe armoede. En wat houdt dat blazen in? Het betekent het blazen van de wind, een krachtige windstoot veroorzaken.

Als de Heilige Geest een 'vat der barmhartigheid' onderwijst leert Hij hem door een gezegende invloeiing. Hij blaast licht, leven, vrijheid en vrede in de ziel. Tegenovergesteld is het met deze tegenwind, dit werk wat de Heilige Geest tegenstaat. Als de duivel probeert te werken op het vleeselijk gemoed van een levend kind van God, blaast hij in hem wat ik wel noemen mag: een zwarte geest. Er is een Goddelijke invloed van de Heilige Geest die in de ziel hemels licht, leven en liefde blaast en er is een zwarte invloed van de Satan die in het vleeselijk gemoed blaast de duisternis, godslastering en de vijandschap van de hel.

Een arm en verdrukt kind van God, nooddruftig en kermende, is blootgesteld aan deze aanblazingen, deze rukwinden uit de hel die, als ze in het vleeselijk gemoed aanstormen, zich er over verspreiden en het overdekken met duisternis en somberheid. Het is als een dichte mist die neervalt op de toppen van de krijtrotten; of als een dikke rookwolk uit een oven die elk voorwerp aan het oog onttrekt. Als wij in het midden van die dichte mist of van die rookwolk verkeren kunnen we niets daarbuiten zien. Zo is het ook als de Satan zijn zwarte geest blaast in het vleeselijk gemoed en deze dampen uit zijn hels gebied die gevuld zijn met die vijandschap, die boosaardigheid, die godslastering waarmee de Satan zelf vervuld is. Als hij die blaast tegen een arm kind van God om hem te vervullen met schandelijke dingen, Job 10:15, dan verduistert hij zijn kentekenen, bewolkt zijn verwachting en steekt de hele vijandschap van zijn gevallen natuur in brand opdat hij verbijsterd zal worden met een deel van die ongedurige kwelling waarmee Satans eigen duivelse natuur eeuwig door geslingerd wordt.

Nu, de Heere zegt: "Ik zal hem in behoudenis zetten tegen hem die hem aanblaast." Hij zal niet altijd zo'n arm, gekweld, onderdrukt schepsel zijn die door de duivel aangeblazen wordt om zijn vleeselijk gemoed te vullen met Satans eigen toorn en vijandschap. "Ik zal opstaan, zegt de Heere, en hem in behoudenis zetten." En hoe zet hij hem anders in behoudenis dan door hem te brengen in Zijn eigen zalige tegenwoordigheid? Hier kan Satan niet komen, hij is daar uitgeworpen. Hij kan nooit komen buiten zijn bepaalde plaats. Waar de tegenwoordigheid des Heeren geopenbaard wordt, daar wordt de Satan terug gedreven naar de hel, waar hij vandaan komt. En zo zet de Heere Zijn arm kind in veiligheid voor hem die tegen hem aanblaast door hem te brengen in Zijn tegenwoordigheid, vervullende zijn ziel met leven, licht en vrijheid.

2 Maar de woorden gaan verder dan dit. Zondaars, vooral belijdende zondaars die dood zijn in hun belijdenis, blazen ook tegen Gods kinderen. Zij die altijd gerust zijn te Sion en nooit benauwd worden door inwendige veroordeling of duivelse verzoeking, als zij een arm kind van God in gemoedsvertwijfeling zien of behoefte gevoelen aan de verzekering en geloofsvertrouwen, -waarvan zij menen dat ze het zelf bezitten- zullen

ongetwijfeld tegen hem aanblazen. Het woord aanblazen houdt een verachting in. Het was onder de Joden een gewoonte om met hun lippen tegen iemand te blazen als een teken van verachting alsof hij geen adem waard was, of anders dat hij slecht lucht was en niets meer. Daarom lezen we in Psalm 10:5: "Al zijn vijanden blaast hij aan", dat betekent uit verachting. Zo zullen zij die dood in hun belijdenis zijn soms blazen tegen Gods volk alsof ze willen zeggen: 'al uw godsdienst is alleen maar lucht en wind'. En als ze een arm kind van God in zielsverwarring zien, omdat ze zelf nooit door deze ondervinding gegaan zijn, dan blazen ze tegen dit arme, geoefende schepsel alsof ze hem weg willen blazen. Maar de Heere zegt: "Ik zal hem in behoudenis zetten tegen hem die hem aanblaast." Dat wil zeggen, Ik zal hem brengen in die zalige plaats waar al die verachtelijke uitdrukkingen op hem met minder nadeel zullen aanvallen dan een zuchtje wind dat doet in iemands gezicht. Ik zal hem in veiligheid zetten door hem zo'n zalige verzekering van zijn aandeel aan Christus te geven dat al het geblaas van zijn vijanden hem niet van zijn hoop kunnen wegdrijven.

2. Maar, nogmaals, heiligen kunnen ook tegen iemand blazen, zowel als zondaren. O. de ijdelheid, de hoogmoed, de aanmatiging, het voordeel, de huichelarij, de eigen eer, die gevonden worden in Gods kinderen! Zoveel zelfverheffing en zoveel aanblazen tegen de oprechte leden van het huisgezin des Heeren! Die in banden zijn blazen tegen hen die in vrijheid wandelen. De sterken blazen hun wantrouwen tegen de zwakken en de zwakken blazen hun twijfelingen tegen de sterken. De meer geoefenden blazen tegen de oppervlakkigheid van minder diep onderwezenen en de minder diep geoefenden blazen tegen de inconsequentie van de diep geoefenden. Hoogmoed en onkunde voorzien beide kanten van breedvoerige stof voor deze woordenstrijd. Niets kan deze winderige strijd beëindigen dan liefde en vernedering.

Nu, de Heere zegt: "Ik zal hem in behoudenis zetten tegen hem die hem aanblaast." De Heere zegt niet: 'Ik zal hem ervan verlossen', maar 'Ik zal hem in een veilige plaats zetten'. Nu, zelfs het blazen van de heiligen Gods tegen ons gebruikt de Heere om ons in deze veilige plaats te zetten. Wanneer achtenswaardige kinderen Gods blazen op anderen van de levende familie en het leidt hen tot zelfonderzoek, tot zielsworsteling en het doet hen roepen tot de Heere om hun hart oprecht te maken; wanneer het hen tot de Heere brengt in oprechte gemoedsvreze, in ware armoe van geest en hen opwekt om zijn barmhartigheid en genade af te smeken en dat Hij het licht van Zijn aangezicht over ons doet schijnen, dan zijn ze reeds in behoudenis gezet. Dat is een zeer veilige plaats om te verblijven, zuchtend en roepend tot de Heere opdat Hij in ontferming op hen mag neerzien. Wanneer de arm gemaakte kinderen des Heeren worden aangeblazen maakt de Heere juist deze aanblazingen nuttig voor hen opdat ze, gaande door deze scherpe zielsoefening, zouden roepen: "Doorzoek mij Heere en beproef mij en zie of er bij mij een schadelijke weg zij@

Maar het woord blazen heeft nog een andere betekenis. Er is een opblazen door vleierij. Een heilige kan soms, evenals die man in de fabel, hete- zowel als koude lucht blazen. Er zijn mensen in het levende huisgezin die sommige broeders opblazen met de warme adem van toejuiching, zowel als anderen die blazen met de lucht van bitterheid en veroordeling. Ja, zelfs gaat dit meestal samen. Dezelfde geest die iemand drijft om sommigen te veroordelen drijft hem om anderen ten onrechte te verheffen. Nu, als het ene kind van God zijn mond zet op het oor van een ander en zijn vleierijen in zijn ziel

blaast, dan doet dat hem tienmaal meer schade dan als zijn vijand tegen hem blaast. Daarom staat er op de kanttekening aangetekend: "Ik zal hem in behoudenis zetten tegen hem die hem mocht verstrikken." En welke strik is groter dan vleierij? Ik ben in beide omstandigheden geweest en heb het opblazen door vleierij ondervonden en het aanblazen tot veroordeling. Ik kan uit persoonlijke ondervinding getuigen dat het ene veel gevaarlijker is dan het andere. De sterkste aanblazing van bitterheid en toorn **Ben** ik heb een goed deel ervan gehad van de heiligen zowel als de zondaars- hebben mij veel minder kwaad gedaan dan de zachtste wind van vleierij en toejuicing. Maar welk geblaas het ook mag wezen, de Heere kan ons in een veilige plaats zetten. En de veilige plaats waar Hij hem inzet is dat hij de vleierij hatelijk voor die ziel maakt door hem zo'n gevoel te geven van zijn eigen vuilheid en dwaasheid dat hij deze vleierijen met afkeer verwerpt en tot de Heere roept om Zijn lieflijk en zalig getuigenis in zijn consciëntie. De Heere verklaart nadrukkelijk: "Ik zal hem in behoudenis zetten van hem die hem aanblaast", welke lucht het ook mag zijn!

Maar de behoudenis is niet altijd die plaats waar wij menen veilig te zijn. Bijvoorbeeld, een moeder ziet haar kind op het dak van een huis klauteren. O, als haar moederhart kon spreken! Als de kracht ervoor had zou ze naar het topje van het huis vliegen en haar kind naar de grond brengen. De grond en niet het dak van het huis is in dit geval de veilige plaats; en om dat te bereiken moet het ondeugend rakkertje omlaag gebracht worden.

Maar aan de andere kant, als het kind in een put is gevallen, dezelfde innige bezorgdheid en moederlijke liefde die haar vaardig maakte om was het mogelijk naar de punt van het dak te vliegen zou haar ook behendig maken om in een put te dalen en haar kind op haar armen eruit te halen. De grond is ook in dit geval de veilige plaats waar het kind naar toe gebracht moet worden. Past dit in het geestelijke toe. Als een kind van God een ander opblaast met vleierij, dat is hem naar het dak van een huis doen klimmen. Dat is een gevaarlijke plaats! Maar zijn hemelse Vader brengt hem naar beneden in een veilige plaats. Nogmaals, als een kind van God wordt aangeblazen dat hij een huichelaar is, en de adem van verdenking vermengd wordt met zijn eigen twijfelingen en vrezes, hem doet zinken in mistroostigheid, Dezelfde goedertieren hemelse Vader haalt hem op uit het wantrouwen door het toelachen van Zijn aangezicht.

Mijn vrienden, u kunt verwachten aangeblazen te worden, aangeblazen door heiligen en aangeblazen door zondaars en aangeblazen door de duivel. Verwacht niet door het leven te gaan, zelfs geen week, zonder aangeblazen te worden met vijandschap, het geblaas van veroordeling of het geblaas van vleierij. Maar de Heere zegt: "Ik zal in behoudenis zetten dien hij aanblaast." En als het de Heere behaagt om ons te vergunnen met een getuigenis dat ons hart oprecht is voor Hem en ons begunstigt met enige ontdekking van Zijn goedheid en barmhartigheid, dan zet Hij ons op doeltreffende wijze in veiligheid voor hem die ons aanblaast.

Wij zien dus het pad wat de Heere heeft afgebakend voor een levende ziel om daarin te wandelen. Maar wat een beproevend en verborgen pad is dit! Wat is het bijvoorbeeld, een pijnlijk werk om te niddernacht te waken en gewaar te worden dat ge niet een greintje godzaligheid hebt in uw hart, bovendien verdrukt te worden en dat al uw zonden u te binnen komen en als een zware last op uw geweten wordt gelegd! Wie wil er graag in dit pad wandelen? Ik weet dat ik het niet begeer. Wat ik zou willen is stil in 't gebed in mijn leunstoel te zitten en dat de Heere Zijn waarheid in mijn ziel uitgiet,

evenals ik een beker water in mijn keel giet. Maar de Heere zegt: 'Neen, Ik zal komen, maar in Mijn eigen weg, niet in de uwe. Door veel verdrukkingen zult gij het koninkrijk ingaan'.

En wie begeert er nooddruftig te zijn? Wie wilt dag aan dag zuchtend door het veld of rond het huis wandelen de Heere vragend om de toepassing van het bloed van verzoening in zijn ziel? Wie wil graag in dit pad wandelen? Zou het niet aangenamer en meer naar onze zin zijn om tot de Bijbel te gaan en het zo in een keer uit de Bijbel te krijgen? Maar het te ontvangen van de Heere door ziele worstelingen, met veel kermen en zuchten, en dan nog na al ons bedelen nauwelijks een drupje te krijgen, wel, wat een vreemde, verborgen weg is dit om daarop te wandelen! En dan nog aangeblazen te worden, een duivel te hebben die zijn godslasteringen in ons vleselijk gemoed blaast; te maken krijgen met hen die dood in de belijdenis zijn -waarvan we weten dat ze op de brede weg naar de hel wandelen- en die hun verdenking op ons blazen; en zelfs enkelen van Gods kinderen die ons aanblazen; wie kiest er zo'n pad uit om op te wandelen? Niemand uit zichzelf. Maar God brengt Zijn volk uit zichzelf voordat ze daarop kunnen wandelen. Ik bedoel met 'uit zichzelf' niet letterlijk, maar in zover het geestelijke zaken betreft. En dan staat Hij op tot hun hulp en brengt hen in die zalige plaats waar ze alleen in waarheid veilig zijn. Dat is het pad van diep berouw en vernedering; het pad van levende gemeenschap met Christus, 'verborgen onder de schaduw van Zijn hand tegen de hoogmoed en verachting, voor de pestilentie die in de donkerheid wandelt en voor het verderf dat op de middag verwoest', Psalm 91.

"Om de verwoesting der ellendigen, om het kermen der nooddruftigen zal ik nu opstaan, zegt de Heere. Ik zal in behoudenis zetten dien hij aanblaast." "Heere, vervul Uw woord. Gij hebt gezegd: Nu zal Ik opstaan. O, dat dit de zalige tijd moge zijn dat Gij zult opstaan en ons in behoudenis zult zetten tegen allen die ons aanblazen."

Wonderen aan de doden

Predikatie over Psalm 88:11-13

Zult Gij wonder doen aan de doden? Of zullen de overledenen opstaan, zullen zij U loven? Sela.

Zal Uw goedertierenheid in het graf verteld worden, Uw getrouwheid in het verderf? Zullen Uw wonderen bekend worden in de duisternis, en Uw gerechtigheid in het land der vergetelheid? Psalm 88: 11-13.

Deze psalm, zoals uit het opschrift blijkt, is gemaakt door "Heman, de Ezrahiet." Wij ontvangen in het Woord van God weinig inlichting, wie deze Heman was. Maar er zijn twee personen van die naam, waarvan wij in de Heilige Schrift melding gemaakt vinden. Van de ene lezen wij in het eerste boek van de Kronieken (hfdst. 2:6). Hij was een kleinzoon van Juda. "En de kinderen van Zerah waren Zimri, en Ethan, en Heman, en Chalcol, en Dara. Deze allen zijn vijf." En in hetzelfde boek (hfdst. 15:17) vinden wij een andere Heman, die in de tijd van David leefde. "Zo stelden dan de Levieten Heman, den zoon van Joël."

Het lijkt geen twijfel, dat Heman, van wie hier gesproken wordt, degene is die in de tijd van David leefde; een medezanger met Asaf en Ethan, welke ook beide psalmen vervaardigd hebben. En hoewel wij weinig, dat hem betreft, vermeld vinden, behalve dat hij uitmuntte in wijsheid en een van de zangers was die in de tempel zong (1 Kron. 15:19), heeft het God de Heilige Geest goed gedacht, de klacht die hij onder de terneer slaande bedelingen van de Heere aan zijn ziel uitstortte, ons tot gedachtenis mee te delen.

Het is opmerkelijk dat in de andere psalmen, en ik geloof in de meeste andere gedeelten van de Schrift waar de heiligen hun klachten voor God uitstorten, aangename flikkeringen en stralen van hoop zijn, die de duisternis verlichten, waaronder hun zielen gebukt gaan. U zult nauwelijks een van Davids psalmen vinden, op welke treurige sleutel die ook gesteld mag wezen, waar niet enige noten van hoop in zijn enige tonen zelfs van geloof en vertrouwen. Bijvoorbeeld, wanneer hij geroepen heeft: "wat buigt gij u neder, o mijn ziel! en wat zijt gij onrustig in mij?" vervolgt hij en zegt: "hoop op God, want ik zal Hem nog loven; Hij is de menigvuldige verlossing mijns aangezichts, en mijn God." (Psalm. 42:12). Eveneens in het bitterste van de laagten, vervat in het derde hoofdstuk van de Klaagliederen, horen wij Jeremia, die zijn bedroefde ziel in de schoot van God uitstortte, echter zeggen, (vers 57): "Gij hebt U genaderd ten dage, als ik U aanriep; Gij hebt gezegd: vrees niet!"

Maar als wij deze psalm van Heman beschouwen, daar komt slechts een kleine flikkering, als een zonnestraal, die voor een ogenblik door de wolken dringt; en die kleine flikkering is vervat in het eerste vers, waar hij zegt: "O Heere! God mijns heils." Dat kleine woord "mijn" opent voor een ogenblik een ruimte tussen de wolken waardoor de Zon der gerechtigheid een enkele straal schiet.

In het algemeen zult u bevinden dat, wanneer de psalm met klagen begint, hij met lof eindigt; zoals de zon, die in wolken en nevel oprijst, helder ondergaat, en haar verdeelde stralen uitschiet, juist vóór zij verdwijnt. Maar hier wordt de eerste schittering aan de hemel gezien, juist als de zon opgaat, en niet zodra is die lichtstraal verschenen, of dikke wolken en duisternis vergaderen zich er overheen. De zon vervolgt haar loop de gehele dag door in wolken gehuld, en gaat ten laatste onder in een zwaarder bank van wolken, dan zij de gehele dag om zich heeft gehad. "Gij hebt vriend en metgezel verre van mij gedaan; mijn bekenden zijn in duisternis." (vers 19). In wat een donkere wolk gaat de zon van Heman onder!

Wij besluiten dan uit de Schrift dat de heiligen van God, hoe diep zij ook in zielsnoden gezonken zijn -en weinigen van Gods volk waren ooit dieper in nood dan de maker van deze psalm- dat zij toch zeldzaam zijn zonder iets te hebben dat hun staande houdt. Ze zijn zelden zonder de verborgen ondersteuning van "eeuwige armen." En het zou moeilijk zijn enige aanhoudende klacht van de bijbelheiligen te voorschijn te brengen, die geheel en al ontbloot is van een geloofsoefening in God, en enige zwakke flikkeringen van hoop, waardoor hun ziel ondersteund werd. Wij besluiten daarom uit de Schrift dat niettegenstaande deze stralen van hoop, en deze geloofswerkzaamheden in de ziel, zij komen kan in de grootste diepte van geestelijke ellenden in die diepte waarvan Heman sprak, toen hij zei: "Uw hittige toornigheden gaan over mij; Uw verschrikkingen doen mij vergaan." (vs. 7.)

Er zijn weinigen onder ons, geloof ik, die deze psalm volkomen kunnen verstaan. Die zee is te diep voor onze kleine gestalte. Wij mogen misschien sommige doorwaadbare plaatsen daarin vinden, waarin wij kunnen gaan, maar ik geloof dat weinigen van ons ooit in deze diepte van ziels smart geweest zijn, waarvan Heman hier zo gevoelig spreekt, en waaronder hij kermt met zo'n zware klacht. In de verzen die ik u voorlas, schijnt het water iets meer doorwaadbaar, dan in het algemeen van de psalm. En ik durf te zeggen van sommigen van ons, die hier tegenwoordig zijn, wij weten enigszins wat het is, in duisterheid van de ziel en in beproevingen en oefeningen van het gemoed te zijn, en hebben enige kennis van het beenderenhuis van bederf, dat wij met ons omdragen. En als wij niet geheel en al met deze diep geoefende heilige kunnen meegaan, echter zijn wij bekwaam om misschien een kleine weg met hem te reizen.

"Zult Gij wonder doen aan de doden? Of zullen de overledenen opstaan, zullen zij U loven? Zal Uw goedertierenheid in het graf verteld worden, Uw getrouwheid in het verderf? Zullen Uw wonderen bekend worden in de duisternis, en Uw gerechtigheid in het land der vergetelheid?"

In deze verzen vinden wij melding gemaakt van vier dingen aan de zijde van God:

- 1 WONDEREN DOEN,
- 2 GOEDERTIERENHEID,
- 3 GETROUWHEID EN
- 4 GERECHTIGHEID.

Dit zijn vier eigenschappen van de gezegende Jehowah. Om deze te kunnen zien, waren de ogen van Heman ontsloten. En om deze te gevoelen, wordt het hart van Heman bewerkt. Maar hij komt, door Goddelijke onderwijzing, in een plaats waar het schijnt, dat deze eigenschappen geheel en al voor hem verloren zijn. En echter, zo verborgen

zijn de wegen van God, de plaats waarin hij was, was juist die, waar deze eigenschappen het krachtigst waren ten toon gespreid, en dieper en bij ondervinding aan zijn ziel bekend gemaakt werden.

De Heere leidt de blinden door een weg die hij niet kent in deze plaatsen van beproeving, opdat daarin voor hem die eigenschappen meer volkomen mogen ontdekt worden, waarvan hij reeds een flikkering gezien had. Door hem in deze paden te leiden, brengt de Heere hem in zo'n verborgen weg, dat al zijn vorige kennis ervan vernietigd wordt. Hij draagt daarom deze vraag aan de Heere voor, hoe het mogelijk was dat in deze plaatsen, waar hij nu was, die eigenschappen konden ten toon gespreid of bekend gemaakt worden.

Welnu, het zal onder Gods zegen mijn werk zijn, enige van die plaatsen, waarin de psalmist was, toen hij deze bekommerde vraag deed, af te tekenen, en om te doen zien hoe diezelfde eigenschappen, waarin hij geoefend werd, passen, en alleen passen bij die bijzondere plaatsen waarin hij juist op die tijd was, dat hij deze treurige klacht uitstortte.

I. Hij begint: "*zult Gij wonder doen aan de doden?*" Hij spreekt hier van zijn eigen ondervinding. Hij is die "dode" aan wie dit "*wonder*" te doen is. En terwijl hij in die gesteldheid is, achtte hij dat elke genadedaad aan hem gedaan waar hij toen was, een "wonder" moest zijn.

Allen van Gods volk worden, door de werking van de Geest in hun zielen, vroeger of later, in die plaats gebracht, waar Heman was. Paulus was daar, toen hij zei: "onder de wet, zo leefde ik eertijds, maar als het gebod gekomen is, zo is de zonde weder levend geworden, doch ik ben gestorven." Want, inderdaad, hij was "gestorven;" dat is, hij was gedood, verslagen in zijn ziel, doordat de geestelijkheid van Gods wet bekend gemaakt werd in zijn geweten, doordat hij gedood was aan alle hoop van schepselsgerechtigheid, gedood aan alle verwachting van vleeselijke heiligheid en gedood ten aanzien van de enige weg tot zaligheid, die het schepsel kon uitdenken.

Maar het woord "gedood" draagt nog een uitgestrekter betekenis dan deze. Het drukt uit een gevoel van uiterste hulpeloosheid; niet slechts een gevoel van schuld en veroordeling, zodat men verslagen is aan alle hoop van zaligheid in zichzelf, maar ook om zich geheel machteloos te gevoelen, zijn kleine vinger op te lichten, om zich van de onderste hel te verlossen. Als iemand hier nooit gebracht is, hij zal nooit begeren, dat er een wonder verricht wordt. En Gods volk heeft behoefte dat er wonderen in hun zielen gedaan worden, even zozeer als de lamme en de blinde en de dode en de stomme behoefte hadden, dat er wonderen aan hun lichamen geschieden, terwijl Christus in het vlees op aarde woonde. Wanneer dan de Heere enig teken van genade doet aan iemand welke in zijn gevoel dood voor Hem ligt, het is een wonder dat in zijn ziel ten toon gespreid wordt. En hij beschouwt het als het meest verwonderlijkste wonder, dat de Heere ooit tot hem een woord van genade spreken zou, dat Hij ooit aan hem "een teken ten goede" geven zou, dat Hij ooit voorbij hem zou gaan, als hij ligt "in zijn bloed," een balling en vreemdeling, en hem het leven aankondigen. Dat Hij ooit "Zijn vleugel over hem zou uitbreiden, in een verbond met hem zou komen, en hem de Zijne noemen." (Ezechiël 16:6-8).

Maar indien wij zien op de uitdrukking, zoals het er eenvoudig staat, schijnt het uitgesproken te zijn door iemand die onder het vonnis van de dood ligt, voordat het

wonder betoond is. Het komt niet voor in de verleden tijd: "hebt Gij wonder gedaan aan doden?"

Het is niet de taal van dankzegging voor het verleden, of van verwondering over het tegenwoordige, maar die van bekommerd onderzoek voor het toekomstige: "zult Gij wonder doen aan de doden?" Is het mogelijk? Ben ik niet een te groot zondaar? Is niet mijn toestand te hopeloos? Heb ik niet te zwaar gezondigd? Heb ik niet de rechtvaardige toorn onvergeeflijk mij op de hals gehaald? Ben ik niet een zondaar zo erg en zwaar en van zo'n zwarte gedaante, dat genade mijn ziel nooit bereiken kan. *"Zult Gij wonder doen aan de doden?"* O, het zou een "wonder zijn, als Gij ooit een blik van genade op zo'n dode ellendeling zou werpen.

Maar daar is een andere betekenis die de woorden opleveren, welke die is van een ziel, nadat zij enige blijken van genade van de Heere ontvangen heeft, en bevoorrecht is geweest met enige tekens van Zijn liefde en gunst, en zij door de listen van een bedrieglijk hart, de afgodische vervreemding van bedorven hartstochten, en de verborgen lokazen en strikken van de satan, gevallen is in een staat van vleselijkheid, dorheid, dodigheid en hulpeloosheid voor God. Wanneer iemand hier is, dan schijnt het hem toe dat het een zeer groot wonder zou zijn, dat hij ooit een herleving van geest zou hebben, en dat even zo groot een wonder ten tweede male in zijn ziel enig leven en vrijheid en gevoel en verbrijzeling voor God bewerken moet, als het ooit een wonder en een deed van wondervolle genade was, toen hij voor de eerste maal tot een geestelijk leven werd wedergeboren. God wil aan Zijn geliefde kinderen leren dat de dag van de wonderen niet over is. De dag van de wonderen is niet meer voorbij dan de dag van de krachtdadige werking van de Heilige Geest voorbij is. En zij die geestelijke wonderen in de ziel loochenen, mogen evengoed loochenen, dat de Heilige Geest Zijn almachtige werking uitoefent in de kerk van God op aarde. God wil Zijn volk leren dat Hij bij voortdoring wonderen werkt. Hij wil hen brengen tot die enge plaats van zielsonderfinding, dat niets dan een wonderbare verlossing hen kan bevrijden, om niet neer te dalen in de verblijven van de dood. En Hij wil hen krachtdadig overtuigen, dat Hij in een geestelijke zin Zijn hand over hun ziel moet uitstrekken, evenals toen Hij, terwijl Hij op aarde was, Zijn hand uitstrekke en de melaatsen, de lammen en de blinden van hun lichamelijke ziekten verlost.

En dat de psalmist dit bedoelt, schijnt klaarblijkelijk uit het andere gedeelte van hetzelfde vers: *"zullen de overledenen opstaan, zullen zij U prijzen?"* Dit is niet de taal van een ziel, dood in zonden en misdaden, maar het is de stille ontboezeming van een levende ziel, kampend en worstelend met de dood. Wat een onderscheid is er, daar, waar leven werkt in en onder de dood, en waar de dood volkomen heerst tussen de levendgemaakte ziel, en die, waarin niets dan de dood is, dood zonder enige sprank van geestelijk leven, dood zonder enige straal van hemelse onderwijzing. Daar is geen gekerm, geen gezucht, geen klacht, geen treurig vragen, geen uitstorten van het hart voor God, waar de ziel geheel en al dood is, niet meer dan er leven en ademhaling is in een lichaam dat in het graf ligt. Maar waar ook leven in de ziel is ingeplant door de Fontein van het leven, dat leven zucht onder de dood. Het zucht vanuit het graf; het hijgt naar adem onder het lichaam van de dood, dat met haar verenigd is; en zoekt zichzelf op te beuren van onder die last van de dood, van die boven op haar liggende zwaarte van vleselijkheid, die haar insluit in haar koude en strenge omarming. Het poogt zichzelf op te lichten en uit te helpen uit dat lichaam van de zonde en dood dat zijn koude en verstijfde zwaarte zo rondom haar uitbreidt dat zij onbekwaam is om op te komen.

Kent u de werkingen van het leven op deze wijze? Het hijgen, het snikken, het oprijzen van het leven van God in uw ziel, gedrongen, overstelpt, terneer geslagen, en al maar verstikt door die vleselijke, dode, onvruchtbare, aardsgezinde, duivelse natuur, die als een last op u ligt? Maak er staat op, mijn vrienden! Als u nooit gekend hebt wat het is te hijgen en te verlangen en te zuchten, en te kermen onder de last van een lichaam van de zonde en van de dood, dan weet u niets van de levenwekkende werkingen van de Heilige Geest in uw geweten.

Hoe dan, "zullen de overledenen opstaan, zullen zij U loven?" Hoe? De dwaze, onwetende, koude, onvruchtbare, hulpeloze ziel, die geen kleine vinger kan opheffen, die niet één geestelijk woord kan voortbrengen, die geen verlangen naar genade kan uiten, die zichzelf geen haarbreedte kan opheffen van onder de last die haar neerdrukt "zal zij opstaan?" En nog meer, "zal zij U loven?" Hoe? Kan een jammerklacht dan ooit in lof zeggings veranderden? Kan geklaag ooit veranderd worden in dankzegging? Kan de rouwdrager ooit juichen en zingen? O! Het is een wonder van wonderen, als "de overledenen opstaan; indien de overledenen U loven; indien de doden staan op hun voeten, en overwinning zoeken door Uw bloed."

Hoe verschillend is de godsdienst van de Bijbel van die oppervlakkige, krachteloze spinnenwebachtige godsdienst, die in iedere richting van de bedrijvige wereld verspreid is, als de draden in de herfst over het veld. De schering en inslag van de onderwijzing van de Heilige Geest, wat een sterk, zwaar, stevig, dicht geweven weefsel is het, vergeleken met die draden die glinsteren in de dauw, en die de tred van een kind bij duizenden kan breken! Hoe! De mensen denken dat zij slechts even wat betreffende Christus behoeven gelezen te hebben, en dan kunnen zij in Christus geloven, en zich in Christus verheugen, en vaststaan in Christus, en nemen van de dingen van Christus, even zo gemakkelijk als iemand tot zijn ontbijttafel komt, en neemt het brood en snijdt er voor zichzelf af zoveel hij begeert. Maar zie op de godsdienst van de Bijbel, zie op de ondervinding van de heiligen daar opgetekend; let op de hulpeloosheid die hun gevoelens kenmerken, zie het machtig werk dat zij uitwerkt in hun zielen; hoor het kermen van hun beproefde harten; luister naar de zuchten die voortkomen van hun klagende lippen. Is hun hoop een huis van spinnenkoppen? (Job 8:14). En is het niet naar het Goddelijk voorbeeld, dat onze godsdienst moet ingericht zijn, zal ze stand houden in de dag van de beproeving? O! de Geest van de Heere, als Die spreekt in de Schriften, blaast het dunne weefsel van de tegenwoordige tijd weg, als het kaf van de zomer dorsvloer. En laat iemand spreken zo lang als hij wil over Christus en Zijn zaligheid, Zijn bloed en Zijn gerechtigheid, hij weet niets, volstrekt niets van Hem, totdat hij gebracht wordt tot enige van deze engten en verzoeken, waarin God Heman bracht. En wanneer hij daar gebracht is, dan zal hij beginnen te kennen hoe passend ze zijn voor hem, en hoe passend hij is voor die. Hij zal beginnen te gevoelen, wat een wonder, wat een machtig wonder van liefde en genade in zijn ziel gewerkt moet worden om hem tot een proefondervindelijke deelgenoot te maken van "de waarheid zoals zij in Jezus Christus is." Maar onze predikers hebben zo'n spoorweg gelegd, hebben de wagens zo gevuld, en bewegen zich met zo'n locomotiefspoed aan het hoofd van de trein, dat de wezenlijk "treurigen van Sion" niet met ze kunnen reizen. Maar er is geen nieuwe weg naar de hemel gemaakt; er is geen effen maken en bespoedigen van de weg die de Heilige Geest heeft opgeworpen. Hij loopt over heuvels, door valleien en tussen ruwe stenen; het is een weg van verdrukking, een weg die de vermoeide voet van de reiziger kwetst.

II.

Maar wij gaan over tot een andere eigenschap van God, die uitgedrukt wordt in een andere plaats van de ondervinding van de heiligen. "*Zal Uw goedertierenheid in het graf verteld worden?*" Wij komen nu een trede lager. Wij hadden gemeenschap gehad met de doden. Wij hadden bij het lijk gezeten; maar nu moeten wij nog een stap lager. Wij moeten het lichaam naar het graf vergezellen. Want hij zegt: "*zal Uw goedertierenheid in het graf verteld worden?*"

Welnu, wat moet dit geestelijk betekenen? Wat is "het graf" anders, dan de plaats waar het bederf heerst, waar verrotting en verderf regeert? Maar het graf waarvan Heman spreekt, was geen letterlijk graf. Daar wordt Gods goedertierenheid niet vermeld. Niet dat Hij de as van Zijn heiligen niet gadeslaat; niet dat er niet een dag zal komen, wanneer hun lichamen zullen verrijzen en met hun zielen verenigd worden, opdat, zoals zij het beeld van de aardse gedragen hebben, zij ook het beeld van de hemelse dragen zullen. Maar het "graf" waarvan Heman hier spreekt, is het inwendige graf, het innerlijke graf van erkend en gevoeld bederf.

Heman dan, kon van bederf spreken. Hij was zoals het schijnt, een van de "predikers van het bederf." Hij hield er niet van, om een kennis van inwendig verderf terzijde te stellen. Hij hield er niet van om op de hoge bergen van verwaandheid te staan, zijn verdorvenheden terzijde werpend, zoals de slang haar huid afwerpt, beneden in de vallei, en zich te verheffen boven alle gevoel en overtuiging van zijn vleeselijke aard. Als hij niet in het "graf" was, waarom had hij dan nodig de Heere te vragen, Zijn getrouwheid daar te openbaren? Maar hij is opgesloten in dat duistere verblijf, een levende bewoner van het "graf" van inwendig bederf en gevoelde onreinheid. Zijn vroegere deugden, die eens aangenaam en welriekend waren, zijn nu een stank geworden. Die handen die eens de natuurlijke godsdienst konden vasthouden, waren nu niet slechts dood en onbekwaam zich te bewegen, maar reeds onbeweeglijk in verrotting en bederf gezonken. Die mond die eens zijn natuurlijke gebeden kon voortbrengen, en dat hart dat eens natuurlijke gedachten kon bedenken, was niet slechts door de dood belemmerd, maar ook in walgelijkheid van het graf veranderd.

Hier is dan een treffend beeld van wat een levende ziel voelt onder de bekendwording van het diep bederf van zijn hart. Al zijn goede woorden, eens zo geacht en al zijn goede werken, eens zo geprezen en al zijn gebeden, en al zijn geloof en hoop en liefde, en al de genoegens van zijn hart, niet slechts verlamd en dood, niet slechts gebracht tot een staat van uiterste hulpeloosheid, maar zo naar het gevoel van de ziel veranderd in bederf en verrotting.

Welnu, was u ooit daar? Waren uw gebeden ooit een stank in uw neusgaten? Was uw gerechtigheid ooit een stank? En zijn al uw goede woorden, en al uw goede werken, en al uw goede gedachten, eens zo geacht, nu niets in uw oog dan vuil, bevlekt en zondig? Het is iets, daar te zijn in beschouwing. Het is een andere zaak, daar te zijn in ondervinding. Wanneer wij daar zijn in zielsbevinding, dan worden wij gebracht waar Heman was, toen hij zei: "*zal Uw goedertierenheid in het graf verteld worden?*" Hoe, zult Gij Uw liefde bewijzen aan een stinkend lijk? Hoe, kan Uw liefde uitgestort worden in een hart vol bevlekking en verrotting? Moet Uw toegenegen vriendelijkheid komen uit Uw doorluchtige tempel, waar U op de troon zit in majesteit en heiligheid en zuiverheid, moet zij dat eeuwig verblijf van onuitsprekelijk licht en heerlijkheid verlaten, en treden in het duistere, bedorven en walgelijke "graf?" Hoe, moet Uw goedertierenheid uit het heiligdom in het beenderenhuis komen? Zal zij *daar* verteld,

daar ontdekt, daar vermeld, daar geopenbaard, daar bekendgemaakt worden? Want niets dan de *verklaring* daarvan zal daar gelden. Hij zegt niet: "zal Uw goedertierenheid verteld worden in de Schriften? Zal Uw goedertierenheid verteld worden in Christus? Zal Uw goedertierenheid verteld worden door de mond van de dienaren? Zal Uw goedertierenheid verteld worden in heilige en zuivere harten?" Maar hij zegt: "zal Uw goedertierenheid verteld", bekendgemaakt, gezegd, ontdekt, betoond "worden in het graf?" Waar het tegenovergestelde heerst, waar alles het meest onwaardig is, de laatste van alle plaatsen die geschikt is voor de goedertierenheid van een enkel zuivere God om daar te komen.

Welnu, totdat iemand hier komt, weet hij niet wat goedertierenheid is. Hij kan het niet weten. Hoe kunnen we de kracht van iemands genegenheid afmeten? Onze vrouw zegt, onze betrekkingen, onze vrienden zeggen ons, dat zij ons beminnen. Maar hoe kunnen wij hun liefde kennen? Wel, wanneer een beproeving komt, dan ontdekken wij de kracht van hun genegenheid. Wanneer een vrouw met haar echtgenoot in de gevangenis kan gaan, hem nog in de dood vergezellen, hem bijstaan wanneer hij bedekt wordt met schande en schaamte, dan zeggen wij: "daar is huwelijks liefde daar is diepe en onwrikbare liefde." En zo ook met de goedertierenheid van God; de plaats, om dat te doen blijken, is "het graf" Dat bewijst de sterkte van de genegenheid; dat toont de diepte en de wonderbare natuur van de liefde. Zeg nooit dat u weet wat het is, de goedertierenheid van God bij ondervinding in uw ziel te genieten, als u nooit in die plaats geweest bent, waar de goedertierenheid van God, zoals als hier gezegd wordt, "verteld" wordt. Als de stank van het beenderenhuis nooit uw neusgaten besmet heeft, en u nooit bij zielsondervinding in deze verblijven geweest bent, denk dan nooit dat u de lengte en breedte en diepte en hoogte kent van de goedertierenheid van God.

Maar hier wordt de rede vernietigd. De natuur duizelt en al de wijsheid van de mens geeft de geest. God maakt graag de hoogheid van de mens tot schande, en vernietigt al de wijsheid van het schepsel. En daarom brengt Hij Zijn volk in zulke plaatsen, als de grootheid van Zijn goedertierenheid aantonen. En zo, terwijl Hij hen behoudt met een eeuwige behoudenis, maakt Hij die behoudenis dierbaar, door die te ontdekken in zulke plaatsen en toestanden, dat niets anders in hun omstandigheden kan passen, of hun zielen kan verlossen.

Maar zie de wonderlijke stelling. Hoe? de metgezel van de wormen, hij die zelf gevoelt dat hij een graf is, hij die zichzelf kent als besmet met al het bederf van het graf, voor zich te begeren de goedertierenheid van een Drie-enig God dat hij zou wensen dat de heilige Drie-eenheid komt, niet slechts tot de buitenzijde, maar tot de binnenzijde van het graf, Hij komt niet slechts tot de marmeren deuren van Lazarus' graf, maar geestelijk door de deuren in de plaats, waar Lazarus ligt, om de welriekende geur en reuk van eeuwige liefde uit te storten tussen de verrotting van het graf.

Wat een verborgenheid is hier! Maar niets anders kan een levende ziel voldoen. Hij begeert getuigenissen, zoekt ontdekkingen en gezegende openbaringen. Nog eens, zie op het wonder. Niet slechts een schepsel, maar een *verdorven* schepsel, niet slechts een arme dode zondaar in zijn gevoel, maar een *walgelig* zondaar in zijn gevoel, en die begeert voor zich liefdekussen van de lippen van vlekkeloze zuiverheid, dat de getrouwheid en de majesteit en de luister van de Godheid geopenbaard zou worden in hem! Was het niet de diepste ootmoed, het zou de hoogste verwaandheid zijn. Ontstak niet de Heilige Geest het gebed, dan zou het schijnen gelijk te zijn aan het raaskallen van de waanzinnigen.

III.

Maar wij komen tot een andere eigenschap van God, waarvan in onze tekst gemeld wordt. "*Uw getrouwheid in het verderf?*" Heman werd in zijn ziel ook geoefend met de andere eigenschappen van de Heere, behalve Zijn doen van wonderen, en vertellen van goedertierenheid. Wat is dan *getrouwheid* waarvan Heman spreekt? Het is het, geloof ik, in twee onderscheiden opzichten: *getrouwheid* aan de beloften, welke God gedaan heeft in Zijn woord van waarheid en *getrouwheid* aan Zijn Eigen getuigenis en aan Zijn Eigen werk in de ziel van Zijn kinderen.

Op de eerste wijze heeft God in Zijn geïnspireerde Woord, waar Hij Zich uitwendig ontdekt, menige bepaalde belofte gegeven aan Zijn volk in Christus.

Maar daar zijn andere beloften, die enkel gericht zijn aan hen die in zekere toestanden verkeren, aan hen die onderwezen zijn in zekere lessen, en als bezittende een zekere ondervinding. Bijvoorbeeld, Hij heeft zegeningen beloofd aan de "armen en nooddruftigen," en aan degenen die "honger en dorsten naar de gerechtigheid;" dat "Hij zal acht slaan op het gebed des verdrukten", en dat Hij "uit de hoogte Zijns heiligdoms zal neerzien om het zuchten van de gevangenen te horen, en los te maken de kinderen des doods." Ps. 102:20,21. Hij heeft Zijn Woord vervuld met beloften aan degenen, die zuchten en weenden, aan de treurende boetvaardigen, de verbrokenen van hart, die ziek zijn vanwege hun zonden, aan de begerende, zoekende en kloppende vragers. En Hij is gebonden door Zijn Eigen eeuwige eigenschappen om getrouw te zijn aan Zijn Eigen Woord.

Heman zegt daarom tot Hem: "*Zult Gij Uw getrouwheid in het verderf tonen?*" Hier is het punt. "Verderf" schijnt tegenovergesteld aan getrouwheid, en echter is het juist het verderf dat trouw meer openbaart. God heeft de onderwerpen zo wondervol geschikt en vermengd, dat juist de dingen die het meest Zijn Goddelijke eigenschappen schijnen tegen te werken, juist de dingen zijn, daar Hij gebruik van maakt om ze bekend te maken. Heman schijnt met God te willen twisten: "hebt Gij niet mijn hoop vernietigd? Hebt Gij niet mijn gegronde verwachtingen bedorven? Hebt Gij niet elke stut weggenomen waarop ik kon leunen tot ondersteuning? Hebt U niet alles vernietigd waarop ik tot troost kon zien? Is dit Uw getrouwheid aan Uw beloften? Is het dan zo dat Gij hecht aan Uw eigen geopenbaard Woord? In plaats van op mijn gebed te antwoorden, houdt Gij U meer op een afstand. In plaats aan mijn wens tegemoet te komen, schijnt Gij mij slechts verder van U te stoten. In plaats van te verschijnen, wanneer ik roep, verbergt Gij U slechts achter een dikke wolk. In plaats van mij te geleiden naar de plaats waar ik wens te zijn, schijnt Gij mij slechts verder van Uw koninkrijk te verwijderen.

Zijn wij ooit daar geweest? Hebben wij ooit bevonden dat, hoe meer wij trachten nader bij de Heere zijn, hoe meer Hij ons schijnt weg te stoten? Dat, hoe meer wij de zaligheid pogen vast te houden, wij er verder van verwijderd worden? Dat, hoe meer wij wensen onze aandeel in Christus, de zoetheid van Zijn beloften, en de onderwijzingen van de Heilige Geest, te verwezenlijken, hoe meer verlaten wij ons van Hem gevoelen? Wij worden in verzoeking gebracht om op zulke tijden te zeggen: "toont Gij Uw getrouwheid in het verderf? Is dat de weg dat Gij Uw getrouwheid openbaart?" Wel, Uw getrouwheid zou verbinden, maar Gij verwondt; Uw getrouwheid zou naderbij brengen, meer Gij drijft verder af; Uw getrouwheid zou de ziel doen herleven met enige

druppelen van hemelse zoetheid, maar U hebt een beker van gal en alsem in onze handen gegeven. De weg, waarin de rede zou zeggen dat Gods getrouwheid zou blijken, is juist tegenovergesteld aan deze bedoeling. Natuur en rede redeneren: "ik ben arm en ellendig, ik roep tot de Heere, ik zoek Zijn aangezicht, ik ben een zodanige als Hij heeft beloofd te zegenen. Maar wel ver van Zijn Woord te vervullen, wel ver van Zijn belofte te bevestigen en daarnaar te handelen, schijnt Hij mij verder van Zich te stoten."

Wel, hier is dan de beproeving van het geloof, dat Gods getrouwheid getoond wordt in dit verderf. Omdat het daarin is dat Zijn getrouwheid wordt geopenbaard, door nooit te dulden dat de ziel meer verzocht en beproefd wordt dan zij dragen kan, maar door een weg tot ontkoming te maken opdat zij in staat is het te dragen.

Maar daarenboven bestaat de getrouwheid van de Heere in nauwkeurige aankleving aan zulke getuigenissen als niet slechts in Zijn Woord geschreven, maar als Hij in het hart van Zijn volk gegraveerd heeft. De Heere zegt tot Jakob, "dat Hij met hem wilde zijn, en hem behoeden zou overal waar heen hij trekken zou." Dat was de plechtige belofte te Bethel aan hem gedaan. Gen. 28:15. Hield Hij Zijn belofte aan hem? Veranderde niet Laban zijn loon tien malen? Werd hij niet bedrogen in die zaak die hem het nauwste aan het hart lag? Jacob kon zeggen: "Heere, hebt Gij niet beloofd mij overal te behoeden? Bent U dan getrouw? Toont Gij Uw getrouwheid in dit verderf?" Maar toen hij ten laatste op zijn doodsbed kwam, zag hij ongetwijfeld dat de Heere Zijn getrouwheid in dat ogenschijnlijk verderf had geopenbaard; dat deze zelfde smarten en mishandelingen in Gods handen de middelen waren om hem uit de plaats van de ballingschap te drijven en hem te brengen naar zijn eigen land. Daarom, de vervolgingen die hij van Labans hand ontving, waarin het scheen dat God het ene gedeelte van Zijn oorspronkelijke belofte niet vervulde, dat Hij "hem behoeden zou overal waarheen hij trekken zou," werd het middel, dat het tweede gedeelte van de belofte vervuld werd, "dat Hij hem zou terugbrengen in zijn eigen land."

Misschien heeft de Heere een belofte in uw ziel gegeven, dat Hij uw God wilde zijn, en dat Hij u wilde zegenen, en u bewaren, en u onderwijzen, en u ondersteunen, dat Hij u niet zal laten verzocht worden, boven wat u dragen kunt. En soms, wanneer de Heere Zijn belofte niet schijnt te vervullen, bent u gezind de hartstochtelijke en onrechtvaardige taal van Jeremia te gebruiken: "zoudt Gij mij ganselijk zijn als een leugenachtige, als wateren die niet bestendig zijn?" (hfdst. 15:18.) Maar het is in dit verderf, dat de Heere Zijn getrouwheid openbaart.

Want wat is het oogmerk van de Heere? Het is niet voor ons vleeselijk welzijn, waarmee Hij Zich bemoeit, maar met ons geestelijk welzijn. De Heere heeft uw afgoden verstrooid; maar heeft Hij niet, toen Hij uw afgoden verstrooide, Zichzelf verheven in uw harten, als het enig Voorwerp van aanbidding? Hij heeft mogelijk iets van uw eigendommen vernietigd, u arm gemaakt in het goed van deze wereld, maar Hij heeft het vernietigd, opdat Hij u meer standvastig doet leunen op de arm van Zijn voorzienigheid. Hij heeft u in deze omstandigheden gebracht, waarbij u uw vroeger hoog geprezen karakter onder de mensen - ik bedoel niet uw karakter in het oog van Gods kinderen dat u hebt verloren,- maar u hebt de achting en goede dunk van de wereld en de belijdende kerk verloren, en u bent nu gebrandmerkt met het zwarte merk van "Antinomiaan." Maar door u tot een balling te maken, heeft Hij u afgescheiden van de vijanden van de waarheid, heeft Hij u nader gebracht tot Zijn lieve volk, en

misschien dichter aan Zijn eigen hart gesloten, alsook Zijn Eigen beeld meer zichtbaar op u gedrukt. De Heere heeft uw valse godsdienst vernietigd, uw natuurlijke hoop, uw vleeselijke gebeden, uw ingebeelde waarheid, uw nagmaakte heiligheid, en die dingen in u, die niet van Hem waren, maar uit de aarde aards, en u terzijde van Hem afgetrokken, en heeft u gemaakt tot een arm, naakt, leeg, ontbloot ellendeling voor Zijn ogen. Maar het is juist in deze daden van verderf, dat Hij Zijn getrouwheid getoond heeft: Zijn getrouwheid aan Zijn verbond, Zijn getrouwheid aan Zijn geschreven Woord, Zijn getrouwheid aan de beloften die Hij met kracht op uw ziel heeft laten vallen. En de tijd zal komen, dat u getrouwheid zult zien uitgedrukt op elke bedoeling van God over u in Zijn voorzienigheid en in genade.

En ik zal u zeggen, waar u Zijn getrouwheid het eerst geopenbaard zult zien: in het verderf. U zult Gods getrouwheid aan Zijn verbond zien blijken in het vernietigen van uw valse godsdienst, teneinde Zijn eigen koninkrijk in uw ziel op te richten. In het vernietigen van alles wat vervreemd en uw genegenheden van Hem aftrekt, dat Hij alleen gegrift wordt in uw harten. En u zult zeggen, wanneer de Heere u brengt om te zien op de weg waarlangs Hij u jarenlang geleid heeft: "de grootste van al Gods genaden zijn geweest die, welke bij die tijd schenen de grootste ellenden te zijn. De rijkste zegeningen die Hij mij heeft gegeven, zijn die opkwamen aan de buitenkant bedekt met plagen. En Zijn getrouwheid wordt veel meer in het verderf dan in herstelling geopenbaard.

IV.

Zullen Uw wonderen bekend worden in de duisternis, en Uw gerechtigheid in het land van de vergetelheid? Hier is een andere eigenschap van God waarin Heman geoefend wordt. Zijn "*gerechtigheid*." Gods gerechtigheid, hier en elders, geloof ik, betekent niet slechts Christus' gerechtigheid, maar ook de rechtvaardige daden van Gods handelingen met de ziel in een weg die bestaanbaar is met Zijn Eigen billijk karakter. Gerechtigheid betekent niet slecht de heerlijke gerechtigheid van toerekening, maar ook dikwijls de gerechtigheid van Gods rechtvaardige handelingen. Het is inderdaad waar dat Christus' gerechtigheid bekend wordt *in het land van de vergetelheid*, maar er is een andere soort van gerechtigheid, die daar evenzeer geopenbaard wordt. Zo'n gerechtigheid als wij lezen in het lied van Debora en Barak: "spreekt tezamen van de gerechtigheid des Heeren, van de gerechtigheden, bewezen aan zijn dorpen in Israël." (Richt. 5:11) En ik moet zeggen dat de gerechtigheid van God in deze zin, hoewel de Heilige Schrift er vol van is, door predikers en schrijvers veel voorbij gezien wordt.

Dit land van de vergetelheid schijnt twee zaken te bevatten. *Onze* vergetelheid van God, en *Gods schijnbare vergetelheid* van ons. Wij verkeren dikwijls in dit slaperige land van vergetelheid jegens God. Wij vergeten Zijn alomtegenwoordigheid, vergeten Zijn hart doorzoekende ogen, vergeten Zijn vroegere weldaden, vergeten Zijn oude barmhartigheden, vergeten Zijn verleden getuigenissen, vergeten de eerbied die toekomt aan Zijn heilige Naam, vergeten alles dat Hem aangaat, dat wij boven alles hebben verlangd op het ijverigst te gedenken. Het is dan in dit land van de vergetelheid, in dit droevig en moeilijk oord, wanneer wij zoals de discipelen in de hof slapen, in plaats van te waken, dat het God echter behaagt Zijn gerechtigheid te betonen. Gods gerechtigheid loopt gelijk met Christus' voldoening, want daarin is Zijn inwendige gerechtigheid geopenbaard, dat is, Zijn nauwkeurige toestemming met billijkheid en rechtvaardigheid,

omdat billijkheid en rechtvaardigheid nauwkeurig zijn voldaan, door het zoenoffer van de Zoon van Gods. "Daarom," zegt de ziel, zult Gij Uw gerechtigheid tonen in dit land van de vergetelheid, waar ik U heb vergeten, waar ik mij van U heb afgewend, waar ik al Uw vroegere bedoelingen met mij uit mijn gedachten heb laten gaan en zal Uw gerechtigheid juist daar geopenbaard worden? *Uw gerechtigheid*, dat is, Uw billijkheid in genade te bewijzen, omdat voor mij een offerande is opgeofferd, Uw gerechtigheid liep gelijk met de verzoenende stroom van Christus' bloed, opdat deze gerechtigheid niet verbeurd zal worden door mijn vergetelheid. Hoe groot! Gerechtigheid gaat zij aan zij met genade! En gerechtigheid echter bewaart al haar onbuigzame gestrengheid, omdat voor deze afvalligheid van hart, deze vergetelheid van de ziel, deze vervreemding van genegenheid, deze mijn afkering van U, voor die alle is verzoening gedaan; bloed is er voor vergoten; de prijs is daar voor betaald. En gerechtigheid kan steeds blijken in het land van de vergetelheid, omdat al mijn zonden, begaan in het land van de vergetelheid, verantwoord zijn door verzoenend bloed.

Maar het land van de vergetelheid betekent ook vaak vergetelheid aan Gods zijde. God schijnt Zijn volk te vergeten. Sion zegt: "De Heere heeft mij verlaten, en de Heere heeft mij vergeten" (Jes. 49:13). Heeft God vergeten genadig te zijn? Heeft Hij Zijn barmhartigheden door toorn toegesloten?" (Ps. 77:10). Schijnt het soms niet alsof de Heere ons geheel en al vergeten had, ons niet meer in aanmerking neemt, ons gering schat, ons verwerpt, en ons niet met één blik wilde verwaardigen, of een woord ons toevoegen? O hoe dikwijls ging u, en ging ik tot de troon van de genade, en beproefden wij het oor te verkrijgen van de Heere; beproefden de voeten van de Heere vast te houden, en Hem te vragen om enig blijk van Zijn genade, en een woord van troost voor onze zielen, om een toeknik, om een lach; en gingen even leeg heen als wij kwamen. Geen zoete verschijning, geen hemelse openbaring, geen Goddelijke influistering, geen aangename tekens, geen zachte wenken van Zijn genade en goedertierenheid. Hij schijnt op zulke tijden, het wordt met eerbied gezegd, in het land van de vergetelheid te zijn, waar Hij niet op ons let. Kan Hij daar dan Zijne gerechtigheid tonen? Hoe kan gerechtigheid aan mijn zijde zijn wanneer Hij mij schijnt vergeten te hebben? Kan het bestaan met Zijn gerechtigheid, Zichzelf te verbergen?

Want een kind van God weet dat hij niet kan vrijgesproken worden zonder dat de rechtvaardigheid voldaan is. Nooit begeert hij dat de zuiverheid en oprechtheid en heerlijkheid van God verlaagd worden. Hij durft niet te wensen dat er enige uitwissing of verdonkering komt over Gods wezenlijke rechtvaardigheid. En daarom zegt hij: "kan het met Uw gerechtigheid en uw rechtvaardigheid bestaan, mij een liefdeblik te geven, en mij te begunstigen met een teken ten goede? Met andere woorden, is mijn naam in het boek des levens? Is er bloed voor mijn zonden gestort? Zijn mijn ongerechtigheden waarlijk vergeven? Dan is gerechtigheid zowel op mijn zijde als genade." Als gerechtigheid en rechtvaardigheid niet aan uw zijde zijn, evengoed als genade, dan bent u voor altijd verloren. Tenzij rechtvaardigheid volkomen voor uw zonden voldaan heeft, zullen zij in hun geheel getal op uw schuldig hoofd gerekend worden. God zal nooit de rechtvaardigheid omkeren ter zake van de genade, en ook niet dulden dat zij verwrongen wordt. Nee, een kind van God zal wensen deze twee eigenschappen van de grote Jehovah in zijn boezem in haar oorspronkelijke zuiverheid te bewaren, in al haar eeuwige oprechtheid, en niet te worden bezoedeld of verwrongen, de een door de andere.

Heeft de Heere uw zielen ooit tot deze plechtige plaats gebracht? En hebben wij ooit gekend wat het is, -ik zeg niet in al haar diepten, maar- enigermate in deze plaats van ondervinding geleid te worden, die de Heilige Geest hier heeft afgeschetst?

Mijn vrienden! Waarom heeft God deze ondervinding van Heman nagelaten en aangetekend? Is het om de Bijbel groter te maken, of om ons voor een sabbat wat meer te lezen te geven? Of om ons wat afwisseling te verschaffen, opdat er enige belangstelling of verlustiging in de Schriften is? O nee. Maar wel "wat tevoren geschreven is, dat is tot onze lering tevoren geschreven; opdat wij door lijdzaamheid en vertroosting der Schrift, hoop zouden hebben." (Rom. 15:4.) Daar is dan geen nut, te spreken van onze kennis, en van onze godsdienst en van ons lidmaatschap; hoe hoog men ook van ons denkt, hoe vlijtig wij ook de Schriften lezen en onze huiselijke gebeden met stiptheid volbrengen, als wij ontbloot zijn van hartenwerk. Ik ben wel overtuigd dat wij slechts kunnen komen tot de geheimen van de levende godsvrucht, door te wandelen in de wegen door God aangewezen. Zij zijn niet te verzamelen, en te trekken uit het Woord van God, evenals iemand in een hof hier een roos en daar een tulp wil plukken. Wij kunnen niet wandelen in de hof van de Schrift, en een aangename

tekst plukken, en die in het knoopsgat van ons kleed steken, hem onder onze neus houden, en de lucht daarvan inademen. Maar wij moeten wandelen in die paden die God gelegd heeft in Zijn Woord. En dat is, door de hand van God gebracht te worden in zekere oefeningen, zekere beproevingen, zekere plaatsen, en als we daar gebracht zijn, uit te roepen uit de diepten van een gebroken hart, om de openbaring van die zegeningen die wij in de Schriften zien en er onze diepe behoefte aan gevoelen, maar waarvan wij de kracht, zalving, zoetheid en Goddelijke toepassing in onze harten wensten te gevoelen.

Bezie uw godsdienst; zie goed toe of die van God is. Als het Zijn werk is, dan zal het de toets doorstaan. U hoeft niet te vrezen voor dat wat een worm van het stof, zoals ik ben, kan zeggen. U hebt niet nodig om te beven voor uw godsdienst. Want als die enige waarde heeft, als die goed is, het zal in de weegschalen gewogen worden. U hoeft niet te vrezen, een goed goudstuk neer te leggen. Het zal goed klinken op de toonbank. De secretaris van de bank van Engeland zal het merk niet uitdoen en "vervalst" stempelen op een goed bankbiljet. U hoeft niet bevreesd te zijn voor enige onderzoekende vragen, als uw godsdienst van de rechte soort is.

Wel, hebt u het verstaan? Komt u zoals Heman komt? Hebt u enige van zijn diepe zielsbevindingen in uw ziel voor God? Zo ja, dan weet u een weinig van de kracht van de levende godzaligheid. Uw ogen zijn een weinig geopend om te zien wat ware godsdienst is. En als de Heere leidt in wezenlijke zielsoefeningen, dan begint u te voelen en te zeggen: "wat een krachteloze, ledige, uiterlijke, misleidende zaak is het dorre Calvinisme van de tegenwoordige tijd." En u roept uit de diepte van uw ziel tot de God van alle genade om u kracht te geven, en liefelijke openbaringen te schenken, en Jezus in uw harten te brengen in al Zijn liefde en heerlijkheid; u te verschaffen een zeker bewijs van uw aandeel in Hem, en u te leiden in de lengte, en breedte, en hoogte, en diepte van Zijn liefde, die de kennis te boven gaat. Zo wordt u inwendig en uitwendig afgescheiden van alle dode, dorre belijdenis, en wordt u geleid door de Heilige Geest in het ware merg en de vettigheid van het Evangelie. En daar u voelt hoe onderscheiden het is te leven onder de zalving van de Heilige Geest, hoedt u zich daarom dat u uw godsdienst niet enkel leert uit de mond van de mensen, of enkel uit de letter van Gods Woord, zonder de verzegelde toepassing van de waarheid in het hart. Moge de Heere, als het Hem behaagt, dit getuigenis zegenen tot heil van uw zielen, en Zijn eeuwige heerlijkheid. Amen.

Christus de Vriend en Borg van Zijn nooddruftig volk

Predikatie over Psalm 109:31

"Want Hij zal den nooddruftige ter rechterhand staan, om hem te verlossen van degenen, die zijn ziel veroordelen". Psalm 109:31.

De grote waarheden van het evangelie worden als door een lichtstraal in Gods heilig Woord ontdekt. De Godheid van Jezus bijvoorbeeld, is in de duidelijkste en meest uitdrukkelijke woorden geopenbaard, zodat zij, die ze loochenen, zonder enige verschoning zijn. "In den beginne was het woord, en het woord was bij God, en het woord was God," zal alle lasteraars van die gezegende en heilige Naam tot een eeuwige ellende veroordelen. Maar God heeft niet enkel deze grote en heerlijke waarheden, in duidelijke woorden, in geheel Zijn heilig Woord ontdekt; in woorden, zo duidelijk, dat niets als de meest helste drogredenen ze ooit kunnen verijdelen of loochenen; maar Hij heeft hier en daar in onderscheidene gedeelten van Zijn gezegend Woord van waarheid, deze zelfde leringen verspreid; en toch -indien ik de uitdrukking bezigen mag- er een dunne doorschijnende sluier over geworpen, die de Heilige Geest van tijd tot tijd oplicht, en wat daar onder ligt ontdekt aan de ogen en harten van Gods geestelijk onderwezen kinderen. Zodat de grote en heerlijke evangeliewaarheden niet enkel in duidelijke woorden ontdekt zijn, tot vertroosting van de kerk en tot veroordeling van alle godslasteraars en tegenstanders, maar zij zijn ook onregelmatig hier en daar op de bladzijden van het Woord verspreid; en wanneer het de Heilige Geest behaagt, een lichtstraal op een Schriftuurplaats te werpen, die in het eerst donker scheen, maar dan voor zijn ziel geopend wordt. Dan vervult Hij die belofte, dat Hij haar wil "geven de schatten die in donkerheid zijn en de verborgen rijkdommen van afgezonderde plaatsen."

"Want Hij zal de nooddruftigen ter rechterhand staan, om hem te verlossen van degenen, die zijn ziel veroordelen."

Wie toch zou verwachten in deze tekst de Godheid en mensheid van Jezus heerlijk voorgesteld te vinden? En toch dit vers getuigt duidelijk van de Godheid en mensheid in één doorluchtig Persoon. Want wie is deze "Hij?" "*Hij zal staan.*" Wat wordt in het vorige vers gezegd? Ik zal den Heere (met grote letters, dat 'Jehovah' betekent) met mijn mond zeer loven en in het midden van velen zal ik Hem prijzen. Want Hij zal de nooddruftigen ter rechterhand staan, om hem te verlossen van degenen, die zijn ziel veroordelen." Maar kan Jehovah, "*staan aan de rechterhand van de nooddruftigen*"? Hij vervult alle tijd en alle ruimte. "de hemel der hemelen kan Hem niet bevatten," zegt Salomo, "hoeveel minder dit huis dat ik gebouwd heb.'" Hij kan dan alleen *staan*, wanneer Hij in een eindige omtrek gebracht wordt. God enkel als God, kan niet staan. Hij kan daarom slechts "*staan aan de rechterhand van den nooddruftigen*", als Hij een menselijk lichaam heeft, waarin de doorluchtige Godheid woont. Zodat de uitdrukking: "*Hij zal staan aan de rechterhand van de nooddruftigen,*" alleen op die manier kan verklaard worden, dat terwijl "Hij" betekent Jehova -zoals duidelijk is uit het vorige vers- de omstandigheid van het "*staan aan de rechterhand van de nooddruftigen*"

impliciet te kennen geeft dat Jehova in menselijke gedaante moet zijn. Wij besluiten dan hieruit, Wie het is van Wie gezegd wordt, dat Hij "staat." Niet Jehovah op Zichzelf, niet enkel Jehova, zoals Hij alle tijd en ruimte vervult, maar de tweede Persoon van de doorluchtige Godheid in een menselijk lichaam, Die woont in menselijke gestalte. Hij is het, Die "staat aan de rechterhand van de nooddruftigen" , Jehova Jezus, de Immanuël, God met ons, de Godmens; Die is, op dezelfde tijd en in één en dezelfde doorluchtige Persoon, "God boven al te prijzen," en hebbende een volmaakt menselijk lichaam en een volmaakte menselijke ziel.

- I. Laten we ten eerste een weinig het *karakter* beschouwen van degenen, aan de rechterhand van wie Christus staat.
- II. En dan zullen wij zien, de gelegenheid en *omstandigheden*, zoals Hij daar staat. "Hij zal de nooddruftigen ter rechterhand staan, om hem te verlossen van degenen, die zijn ziel veroordelen."
- III. Waaróm Hij daar staat.

Van het karakter dan van hen, aan de rechterhand van wie Hij staat, wordt gezegd dat het >nooddruftig' is. (Of, volgens de engelse vertaling: "Hij zal aan de rechterhand van de armen staan@.)

Het woord nooddruftigen of armen komt veel in het Woord van God voor, en het wordt bijna zonder uitzondering gebezigd, (ik zou haast zeggen geheel zonder uitzondering) met betrekking tot Gods eigen kinderen. Weliswaar, er zijn plaatsen in de Spreuken, die spreken van de tijdelijk armen, maar toch zullen die een geestelijke zin opleveren; en in alle gevallen waar het woord in een geestelijke zin gebruikt wordt, betekent het en wijst het als met de vinger op Gods Eigen levend gemaakte kinderen.

Maar hoe komt het toch, dat zij arm zijn? "Ik ben arm en nooddruftig" zegt de Psalmist, "en mijn hart is in mij gewond." Hoe komt het, dat zij arm zijn? Maken zij zichzelf zo? Dit te zeggen is het Woord van God tegen te spreken. Want in het gebed (of liever de dankzegging) van Hanna lezen wij: "*de Heere* maakt arm en maakt rijk, Hij vernedert ook verhoogt Hij." Daarom, zij maken zichzelf niet nooddruftig. Er zijn een groot getal belijders in de (zogenoemde) godsdienstige wereld, die zichzelf nooddruftig maken. Dat is te zeggen, die een uiterlijk voorkomen van armoede aannemen, terwijl zij nooit door de hand van God ontbloot zijn. En hun armoede bestaat voor het grootste gedeelte in woorden. Niets is gemakkelijker dan het gewaad aan te nemen en de uitdrukkingen te gebruiken van een arm man, maar dit is slechts een loze kunstgreep van de Satan. Iemand, van wie het hart vol hoogmoed is, zal u niet ontmoeten als een trots mens. Hij weet dat dit stinkt in uw neusgaten. En daarom zal hij met geveinsde ootmoed komen. Iemand, die nooit ontbloot of ontkleed is van eigen gerechtigheid, en nog een belijdenis van godsdienst heeft, zal niet snoeven van zijn eigen gerechtigheid. Hij zei tot u komen met een taal van armoede in zijn mond. Maar wat brengt het kleed teweeg, het ruwe kleed, dat hij draagt om te bedriegen? Wat brengt het teweeg als de weduwe van Thekoa komt in een weduwe kleed? Haar kleed maakt haar niet tot een weduwe. Het ruwe kleed maakt geen profeet, en een armoedige taal maakt een mens niet arm, maar het kan een bedeksel van enkel list en bedrog zijn. Geen mensen zijn inderdaad arm, dan zij die door de hand van God ontbloot zijn. Die Hij neer geworpen heeft en daartoe gebracht, dat zij zichzelf verfoeien in stof en as, en zich verstoken zien en gevoelen van

alles wat in Zijn reine en hart doorzoekende ogen goed, heilig, hemels en welbehaaglijk is.

Welnu, op wat voor wijze ontbloot de Heere hen? Hij ontbloot hen door ze te beroven van alles, waarop zij vertrouwen, alles, waaraan zij kunnen hangen, en alles waarop zij kunnen zien. Wanneer de Heere begint te werken in het geweten van de zondaar, voert Hij meestal tegen hem aan de *openbare overtredingen* van zijn leven, waarvan niemand van ons waarschijnlijk vrij is. En deze doen hem neerzinken. Het wordt hem dus gegeven te gevoelen, dat, tenzij zijn zonden vergeven worden, of hij in staat is op de een of andere wijze zijn leven te verbeteren, om niet langer in deze boze wegen te wandelen, hij tot in eeuwigheid onder de toorn van God zou moeten verzinken. Maar niet zodra begint dit werk in het geweten, of de zondaar, die geheel en al onbekend is met het werk van God in zijn ziel, of liever onbekend met wat God voorneemt hem langs deze weg te geven, gaat ogenblikkelijk aan het werk om enige rijkdommen te verzamelen, iets dat hem in een goede stand zou stellen; zoveel gerechtigheid als hij ooit mogelijk vergaderen kan. Deze overlegging is diep in zijn hart gevestigd, dat hij te doen heeft met een heilige God, een onbevleete God; een rechtvaardige God, Die naar waarheid in het binnenste vraagt, en de zonde haat met een volkomen haat. En de onmiddellijke werking van deze overtuiging op zijn geweten is, om hem aan te zetten enige rijkdommen te vergaderen, een schat tezamen te brengen, zich iets te verschaffen, waardoor hij God behagen kan. Dit hebben wij allen gedaan, zo velen van ons van zonde overtuigd zijn geworden. Wij hebben oude kleren, oude betrekkingen, oude zonden afgebroken, en een doorgaande verbetering teweeg gebracht. Maar dit was alleen *onze gerechtigheid* in de plaats van onze zonden te zetten. Het was slechte het ene bedrog in de plaats van het andere te stellen. Het was slechts onze zielen te ondersteunen met een andere muur, nadat God die neergeworpen heeft, waarop wij vroeger rustten en leunden. Zoals bijvoorbeeld een algemene hoop op Gods genade.

Maar wanneer de Heere een ziel inderdaad en wezenlijk onder handen neemt, dan ontbloot Hij haar van alle *gerechtigheid*. Hij zal haar niet een enkele draad laten, niet één stukje, nee niet het aller geringste. Zijn ogen, "die als vuurvlammen zijn," zien in het zondaarshart. En als zij zien, verteren zij alle hooi, stro, stoppelen en kaf, die er in zijn. Zoals een brandglas, wanneer het op het brandpunt geplaatst is, het hout verbrandt waarop het gericht is, zo ook wanneer Hij "Wiens ogen zijn als vuurvlammen," in de ziel ziet, die door en door zoekt en Zijn doordringende blik werpt in de verborgen hoeken en afgelegen schuilplaatsen van onze harten, dan verbrandt en verstroot Hij het kaf, het hooi, en de stoppelen, die wij met oneindige zorgen samen hadden gebracht.

Maar er zijn daarenboven nog vele dingen om verbrand te worden. De *valse godsdienst* moet evengoed aan de mens ontnomen worden, als zijn wettische gerechtigheid. Want er is veel valse godsdienst, die door de kracht en listigheid van de satan verzonnen wordt, en aan de wedergeboren ziel wordt voorgehouden als was het hemelse munt. Er zijn veel namaaksels, die zelfs op Gods kinderen voor een tijd indruk kunnen maken, alsof zij gemerkt waren in het hemelse voorhof en de beeltenis van de koning droegen, terwijl zij niets zijn dan "potscherven met zilver overtrokken," zoals Salomo zegt, niets dan een weinig zilver, dun uitgeslagen over het gewone metaal. En op deze wijze worden onze gebeden, onze gaven, onze kennis, ons lezen van de Schrift, en onze bekendheid met de leer van de genade, welke dingen op zichzelf goed zijn (zoals het

zilver goed is, waarmee het onedel metaal overtrokken is) slechts gebruikt (zoals het zilver) om het namaaksel te bedekken; en dus slechts om het bedrog van het namaaksel te vermeederen, in plaats van het waarde bij te zetten. Zodat wezenlijk al dit dorre calvinisme, en al die nauwkeurige beschouwingen van de leer van de genade en het verkiezen van een zuivere evangelieprediking, en hoge achting te hebben voor de dienaren, van God gezonden, het lezen in godsdienstige boeken, de rechtzinnigste naam tekort is. Tenzij het hart vooraf in het stof van de dood neergeworpen, tenzij het ontledigd is, opdat het zuivere goud uit de smeltkroes daarin vloeit, om het te vervullen met edelmetaal; tenzij het ontkleed en bloot gelegd en als het ware er een plaats voor het goud gemaakt is, om in te vloeien; anders is het slechts een verzilvering, een beetje zilver om het onedel metaal te verbergen. Het is gelijk aan het geval van een mens, die een roef heeft, die een diepe zweer bedekt. De zweer moet uit de grond op genezen worden (want aan de randen moet altijd de genezing beginnen) en al de etterstof wordt weggebracht. Als slechts de oppervlakte van de wond genezen is, dan zal de oorspronkelijke kwaal op het gestel werken, of daarin op de een of andere plaats opnieuw met groter hevigheid uitbreken. En zo moet het hart ontkleed, ontledigd en krachtadig ontbloot worden door een genadewerk, dat tot de grond toe gaat, en doordringt in de meest verborgen schuilhoeken van de ziel, om te ontdekken al het bederf, dat erin steekt en huisvest.

Ja velen van Gods kinderen hebben, wanneer zij kwamen te sterven en die verzilvering verteerd werd, bevonden dat zij dan moesten zoeken naar het werk van de genade, in zijn hoogte, en lengte, en breedte, en diepte, in zijn zuiverheid en kracht, dat zij dachten te bezitten. Zij hadden "inderdaad vele goede dingen voor de Heere God van Israël," gelijk het kind van Jerobeam. Maar zij hadden niet dat geloof, dat vertrouwen, dat onwrikbaar vasthouden aan God, dat staan in het goddelijke leven, dat zij dachten te hebben. Er zijn vele van Gods kinderen die veel verder zijn in leerstellige kennis, dan in Goddelijke onderwijzing en ondervinding. Nu, bij al degenen die zo ten dele bedrogen worden, (ik zeg niet geheel, omdat er dikwijls op de bodem een wezenlijk genadewerk is, en zij soms onrustig en ongemakkelijk zijn, in spijt van hun ijdel vertrouwen) moet dit alles vroeger of later vervallen, en het hart tot in de grond vernederd worden, opdat het zuivere echte werk van de Heilige Geest met kracht er in voortgezet wordt. Iemand beschrijft zijn daaromtrent gemaakte ondervinding op deze wijze. Hij zegt: "evenwel waren de fonteinen van de grote afgrond nog niet opgebroken." En dit is het geval met menigeen. De wond is gedeeltelijk en oppervlakkig genezen. En hij moet weer uitbreken. Nu, de wezenlijk "nooddruftige" heeft *alles* van zich geworpen, van wie niet alleen de domme beschouwingen van een genadig God (zoals de natuurlijke mens heeft) zijn afgenomen, die niet alleen van zijn wettische gerechtigheid ontdaan is, maar aan wie eveneens al dat soort van ingebeelde en overgeleverde godsdienst, zo heersend in deze dagen, ontnomen, en die schuldig voor God geworden is, naakt, in het stof, die niets heeft om Hem te verzoenen of Zijn gunst te winnen, en slechts "één schrede tussen hem en de dood." Dit is een "nooddruftige," en geen anderen zijn wezenlijk nooddruftig in de volste zin van het woord, die niet meer of minder (want ook zelfs hier zijn trappen) iets van dit werk van ontbloten in hun hart en geweten leerden kennen. Welnu, alle belijders kanten zich aan tegen dit ontbloten, en ik zal u zeggen waarom. Omdat het hen veroordeelt. Zij weten dat zij daar niet doorgestaan zijn. Zij weten dat het niet met kracht in hun ziel gewerkt is. En daarom, alle belijders, hetzij Arminianen, of Calvinisten, strijden tegen de ontblotende hand van God. Maar zij komen niet tot hun

doel, "want de Heere doodt en maakt levend. Hij doet ter hel nederdalen en Hij doet weder opkomen; de Heere maakt arm en maakt rijk; Hij vernederd ook verhoogt Hij." En als zij "vaten der barmhartigheid" zijn, dan zullen zij het vroeger of later leren kennen.

II

Maar deze "nooddruftige" heeft er "zulken die zijn ziel veroordelen." Want Hij zal de nooddruftigen ter rechterhand staan, om hem te verlossen van degenen, die zijn ziel veroordelen.

Deze nooddruftige, zoals u ziet, heeft een teer geweten. Want hij draagt de veroordeling in zich. Het geweten van een natuurlijke mens voelt geen geestelijke veroordeling. "Ik zal een nieuw hart en een nieuwe geest in het binnenste van u geven." Het is een nieuw geweten, dat veroordeling gevoelt. Zoals de apostel Paulus spreekt van "een goede consciëntie." Nu, dat uit de natuur voortkomt, kan nooit "goed" zijn; want het is besmet en bevlekt met het kwaad van de natuur. "Alle goede gave en volmaakte gift komt van boven, van de Vader der lichten." En daarom, dit teer geweten, dat geestelijke indrukken gevoelt, is een gift van God. Het is het nieuwe hart, dat de Heilige Geest in de ziel blaast en mededeelt, wanneer Hij het wedergeboren doet worden tot een eeuwig leven. Het is dit nieuwe hart, dit teer, goed, zuiver geestelijk geweten, dat veroordeling gevoelt. Een natuurlijk mens voelt veroordeling naar het woord in de brief aan de Romeinen. "Hun consciëntie mede getuigende en de gedachten onder elkander hen beschuldigende of ontschuldigende." Het natuurlijk geweten van de heiden voelt natuurlijke veroordeling; dus om *geestelijke* veroordeling te gevoelen, moet men een geestelijke geweten hebben; dat is een nieuw, een teer geweten, ingeplant door de Heilige Geest in de ziel. "De vreze des Heeren is het beginsel der wijsheid." De nooddruftige heeft dat, en juist omdat hij het heeft, zijn er, "die zijn ziel veroordelen."

1

De *wet* is een van degenen die "zijn ziel veroordelen." De wet in haar rechtvaardige bevelen, in haar heilige eisen, en haar vreselijke heiligheid, in haar vernielende vlam, in haar ontzagwekkende vloek, "deze veroordeelt zijn ziel", en maakt hem schuldig voor God. Zoals de apostel schrijft: "opdat alle mond gestopt worde, en de gehele wereld voor God verdoemelijk zij."

2

Daarenboven veroordelen ook de boze werkingen van zijn eigen hart zijn ziel. Laat ons die nauwkeurig en onderscheiden beschouwen. Een daarvan is *ongeloof*. Wanneer de Heilige Geest een ziel bewerkt, dan overtuigt Hij haar van ongelooft. "Hij zal de wereld overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel; van zonde omdat zij in Mij niet geloven." De Heilige Geest Die in het hart van de zondaar werkt, maakt hem arm en leeg, overtuigt hem van ongelooft, en doet hem gevoelen en kennen in het diepst van zijn hart, dat hij hoegenaamd niets kan om het geloof voort te brengen; neen, niet het geringste sprankje of greintje daarvan. De Heilige Geest toont aan de levend gemaakte zondaar het onderscheid tussen een lettergeloof en een geestelijk geloof, tussen het geloof dat een werk van het vlees is, en dat wat een werk is van God. Hij toont aan elk vat van barmhartigheid, dat het geloof, dat geen werk van God is, "een bed is te kort en een deksel te smal." Hij onderwijst hem, dat hij geen macht leeft om het geringste deeltje van levend geloof in zijn ziel voort te brengen, en dat al het natuurlijk geloof dat hij heeft in de letter van Gods Woord, hem toch gebrek doet hebben aan die rust en hoop en vrede, die alleen de woedende storm in hem kan stillen. Dit ongelooft nu

"veroordeelt zijn ziel." Hij brengt geen Antinomiaanse verontschuldigen voor de dag en zegt niet: "word ik zalig, dan word ik zalig, en word ik verdoemd, dan word ik verdoemd." Hij zegt niet: "wat dit ongelof betreft, het is mij natuurlijk eigen, en ik kan er mij niet van ontdoen; en daarom zal ik er mij niet over verontrusten, want als ik zalig zal worden, God zal mij op deze of die tijd het geloof wel geven." Een levende ziel die "het beginsel der wijsheid" heeft, en geoefend is door de tere ondervindingen, die de Geest van God hem inplant, kan nooit zo'n zichzelf rechtvaardigende taal spreken. Maar hij gevoelt, hij klaagt, hij zucht, hij kermt en schreeuwt onder de zwaarte van het ongelof.

3

De vreselijke opwellingen van zijn vleeselijk verstand tegen God, "veroordelen verder zijn ziel." Hij opent het Woord van God. Hij leest daar wat de heiligen zijn, hoe zij zeggen: "Uw wil geschiede", hoe zij zich onderwerpen aan God, hoe zij zitten aan de voeten van Jezus en Zijn woord horen, hoe zij "Zijn voeten wassen met hun tranen en afdrogen met de haren van hun hoofd;" hij leest alles wat Paulus en de andere apostelen in de weg van de bevelen hebben gesproken, als: "verblijdt u ten allen tijde in de Heere," "zijt met ootmoed bekleed," en de verschillende besturingen in het Nieuwe Testament aan de kerk van God gegeven. Maar in plaats dat zijn gemoed daarmee instemt, voelt hij vijandschap, opstand, ontevredenheid, hardheid, gemelijkheid, onvermogen om zich aan de wil en de wijsheid van God te onderwerpen, en dat hij is als een kalf, ongewend aan het juk. Zoals Efraïm "beklaagt hij zichzelf" en is toch onbekwaam tot onderwerpen, en om zich eenvoudig en gelovig aan de voeten van de Verlosser te werpen. Deze vijandschap, ontevredenheid en opstand, veroordelen zijn ziel. En dan daarenboven zijn onmacht en geestelijke hulpeloosheid, zijn volslagen onbekwaamheid om zichzelf van deze boze werkingen te bevrijden, de ellendige zwakheid en ontbering, waaronder hij zucht, terwijl hij bezwaard is. Zodat hij mag doen wat hij kan, maar de zonde is met al zijn daden vermengd. Hij mag denken wat hij wil, maar hij kan zijn gedachten niet tot God opheffen en door de sluier heendringen. Hij mag spreken wat hij wil, maar het kwaad stroomt voort met al zijn woorden. Deze diepe verlatenheid van het schepsel, deze onbekwaamheid om goed te doen, goed te denken, goed te spreken of zichzelf van deze werken en lasten te ontslaan, veroordeelt zijn ziel.

4

Maar verder, zijn eigen *afvalligheden* veroordelen hem. De Heere heeft hem mogelijk soms verlossingen gegeven, Zijn oor geneigd en Zijn geroep gehoord, in een nauwe weg van de voorzienigheid op een merkwaardige en uitstekende wijze hem opgehaald, wanneer hij dacht in de kuil neer te zinken, hem opgericht uit ziekte, hem verlost zelfs uit de kaken van de tijdelijke dood en hem soms een proef, een druppel en een teugje gegeven, om zijn ontroerd gemoed te ondersteunen, te doen bedaren en te troosten. Maar hij heeft het alles vergeten, alles aan de kant laten varen, en springt achteruit als een gebroken boog, en gaat de vuile afgod na. Deze afvalligheden veroordelen zijn ziel, verwonden zijn teer hart en doen hem zuchten en schreeuwen, als een bijna wanhopige.

Maar deze dingen veroordelen hem *rechtvaardig*. Hij is verplicht zich schuldig te verklaren. Hij heeft niets tot zijn verdediging. Hij kan geen voorwendsel inbrengen om het oordeel op te schorten. Hij weet niets in zijn voordeel te zeggen, opdat het vonnis niet voltrokken wordt.

Niettemin zijn er andere dingen, die hem *onrechtvaardig* veroordelen. En deze gevoelt hij misschien wel even scherp als die, welke hem rechtvaardig veroordeelden. *Valse belijders*, die lasterende beschuldigingen tegen hem ophopen, zijn naam benadelen, zijn goed gerucht ondermijnen, hem valse beweegredenen toeschrijven, zijn daden verkeerd voordragen, en er overal op uit zijn hem op elke manier te benadelen. Deze veroordelen hem, maar *onrechtvaardig*.

Wat een scherpe wonden hebben sommigen van ons van de kant van *gewaande vrienden* gevoeld! Hebt u nooit uit een geopend hart iets verteld aan iemand, die u als uw vriend hoogachtte; -mogelijk aan hem een verzoeking opgelegd, waarmee uw ziel bezig gehouden werd. Hem bekend gemaakt met een geheime zonde die als een zware last op uw geweten drukte hem iets ingefluisterd van de diepe werking van uw snood hart. En u meende dat hij uw vriend was. En met zijn gladde tong en heilige gelaatstrekken verleide en verlokte hij u, om aan hem de geheimen van uw ziel open te leggen, zoals Simsons vrouw hem verleide, om aan haar te vertellen waarin zijne grote kracht gelegen was? En deze valse vriend, deze Judas, nadat hij het geheim u ontworpen heeft, heeft er gebruik van gemaakt om u in een verkeerd daglicht te stellen en om u ervoor te houden, als had u werkelijk dat gesproken of bedreven waartoe u slechts verzocht was. En hiermee heeft hij dus een verzoeking vergroot tot een overtreding. Hij heeft u gewond. Het heeft u diep doorsneden. Het heeft een treurige verwoesting in uw hart teweeg gebracht. Dit is een *onrechtvaardige* veroordeling.

Of wellicht hebben *godsdiensbelijders* opgezameld, wat u onbedacht gesproken had, en het de landstreek rondgevoerd, het verspreid door de kerken en de een het de ander toegefluisterd zoals "de kinderen van zijn volk spraken over Ezechiël" -wat u zich mogelijk in een gedachteloos ogenblik liet ontvallen, en dan keert het met verdubbeld gewicht op u terug, en uw ziel wordt erdoor veroordeeld. Dit zijn onrechtvaardige veroordelingen. Nog daarenboven beschuldigt de satan dikwijls deze nooddrufte, dat hij gezondigd heeft tegen de Heilige Geest, dat hij de onvergeeflijke zonde begaan heeft, dat zijn naam niet in het boek des levens is, dat hij verworpen is, dat al zijn godsdiens vleeselijk is, dat hij in onoprechtheid begonnen, in onoprechtheid voortgegaan is, en dat zijn deel zal zijn met de geveinsden. Met al deze vreselijke ingevingen valt hij als een machtige vloed in de ziel. En deze veroordelen hem *onrechtvaardig*.

Wanneer de satan ons zegt dat wij onherstelbaar zijn afgevallen; het is een onrechtvaardige veroordeling wanneer hij ons zegt dat we de zonde tegen de Heilige Geest begaan hebben; het is een onrechtvaardige beschuldiging. En wanneer onze gewaande vrienden maar bedrieglijke tegenstanders zijn, en die ons haten om de bedoelingen van de Heere met onze zielen, hun boosaardige leugens verspreiden: dit zijn onrechtvaardige beschuldigingen; maar zij wonden en doorsnijden diep een gevoelig hart.

Ziehier dan de nooddrufte, van wie de ziel veroordeeld is door sommige dingen rechtvaardig, door andere onrechtvaardig, maar die dat het scherpst voelt, waaraan hij schuldig wordt verklaard. O! het is het schuldgevoel dat de ziel van de mens neerdrukt, daar hij geen woord te zeggen heeft, geen klacht kan inbrengen, en ook niets waardoor zijn last verminderd kan worden. Maar, "Hij zal staan aan de rechterhand van de nooddrufte, om hem te verlossen van degenen die zijn ziel veroordelen," het mocht dan zijn dat hun veroordelingen rechtvaardig of onrechtvaardig zijn.

"Hij zal staan." En wie is deze Hij? Zoals ik in het begin van mijn rede opmerkte, het is de Godmens alleen, Die voor God kan "staan," omdat Hij God is in menselijke gestalte. De uitdrukking "Hij zal *staan* aan de rechterhand van de nooddriftigen," sluit ook in, dat Hij hier verschijnt als een Vriend. Hoe vertroostend, hoe versterkend is het een *vriend* bij ons te hebben staan, wanneer wij in verlegenheid zijn. Zo'n Vriend is Jezus. In het uur van nood komt Hij als een Vriend staan aan de rechterhand van het nietige schepsel, van wie de ziel veroordeeld wordt door misdaad en beschuldigingen. Maar Hij staat in een veel hogere betrekking dan die van Vriend. Hij staat daar als een Borg en Verlosser. Hij gaat als het ware in het hof, en wanneer de gevangene voor de balie staat, treedt Hij vooruit en staat aan zijn rechterhand als zijn Rantsoen en Borg. Hij haalt uit Zijn boezem de kwijtscheldingsbrief van de schuld, getekend en verzegeld met Zijn Eigen bloed. Hij vertoont het voor de ogen van het Hof en vraagt de vrijspreking en het ontslag van de gevangene, aan de rechterhand van wie Hij staat. Hij staat hier dan, opdat de gevangene vrij vergeven mag worden en volkomen gerechtvaardigd van die beschuldigingen die "zijn ziel veroordelen."

O heerlijk staan! O, gezegende verschijning! Wanneer deze Godmens, deze Middelaar van God en van de mensen, Christus Jezus, deze Immanuel, God met ons, "staat aan de rechterhand van de nooddriftigen, wanneer Hij tevoorschijn komt ten behoeve van de arm gemaakte zondaar, plaats neemt aan zijn rechterhand en "hem verlost van degenen die zijn ziel veroordelen!"

De *wet* brengt haar beschuldiging in. Deze Godmens "staat aan de rechterhand van de nooddriftigen" en vertoont Zijn Eigen vervulling van die wet, die haar zware beschuldiging tegen de schuldige misdadiger inbrengt. Ongeloof, de werkingen van een geweldig boos hart, de bewegingen van die poel van alles wat vuil en bedorven is, en de vreselijke ingevingen van de grote tegenstander van onze zielen, treden op om ons te veroordelen. Maar Hij "staat aan de rechterhand van de nooddriftigen" en brengt Zijn doorluchtige gerechtigheid in. Zijn wij door ongeloof neergedrukt? Hij schenkt geloof. Worden wij twijfelmoedig? Hij blaast de hoop aan. Is het hart onrustig en bewogen door de golven van vijandschap? Hij giet olie op deze golven door de uitstorting van Zijn liefde. Is de ziel door de schuld neergedrukt, van God verwijderd, onbekwaam om tot Hem te naderen, uit oorzaak van haar zware bestrijdingen? Hij legt Zijn arm onder deze behoeftige, neerslachtige ziel en richt haar neergebogen hoofd op. En als Hij het opricht, dan ziet de ziel omhoog. En in plaats van toorn, ziet zij van het gelaat van de Vader stralen van genade en liefde afdalen, omdat de Borg "aan de rechterhand staat van de nooddriftigen." Jezus Zelf heeft in het gericht gestaan. Hij is beschuldigd, als een misdadiger veroordeeld en is de dood van een boosdoener gestorven, hoewel Hij niet begraven is in het graf van een misdadiger, en met heerlijkheid en macht is opgestaan, en zit aan de rechterhand van God, totdat Hij al Zijn vijanden onder Zijn voeten zal gelegd hebben. En daarom kan Hij medelijden hebben met de schuldigen, "want Hij is in alles verzocht geweest gelijk als wij," en "kan medelijden hebben met onze zwakheden."

Maar Hij staat dikwijls onzichtbaar aan de rechterhand van de nooddriftige, om hem te "verlossen van degenen die zijn ziel veroordelen." Veroordeelt de wet u? Hij "staat aan uw rechterhand," hoewel u Hem niet gewaar wordt, om u te verlossen van de vloek.

Veroordeelt de schuld u? Hij "staat aan uw rechterhand," misschien ongemerkt, maar niettemin wezenlijk om u te verlossen van de macht van de zonde.

Veroordeelt de satan u? Hij "staat aan uw rechterhand" hoewel u Hem niet aanschouwt, zoals Hij stond voor Jozua en de Satan teruggedreef, met te zeggen: "de Heere schelde u." En als bij deze ook nog onrechtvaardige beschuldigingen tegen u ingebracht worden, die uw ziel doorsnijden en verwonden, wanneer valse beschuldigingen u ten laste gelegd worden en uitwendige belijders uw karakter benadeeld hebben, Hij staat in het verborgen aan uw rechterhand, om u te verlossen van hun beschuldigingen. En Hij zal een dag doen aanbreken, waarop u Zijn gerechtigheid mag aanschouwen. Wanneer men uw beweegredenen vals voordraagt, uw woorden verdraait en u vijandig gezind is, Hij "zal aan uw rechterhand staan om u te verlossen van degenen, die uw ziel veroordelen," door niet slechts Zijn heerlijke vertroosting in uw hart uit te gieten, maar ook door u duidelijk te maken, dat geen enkele aanval van deze beschuldigingen tegen u kan ingebracht worden die u tot hartzeer en last geweest zijn." Hij zal staan aan de rechterhand van de nooddriftigen, om hem te verlossen van degenen die zijn ziel veroordelen."

Welnu, er zijn zowel natuurlijke als geestelijke armen. Er zijn pelgrims van God die arm zijn, zowel in een aardse als geestelijke zin. En deze hebben dikwijls iets dat "hun ziel veroordeelt." Mogelijk zijn sommigen van hen verarmd en daardoor genoodzaakt schulden te maken voor de meest noodzakelijke levensbehoeften, om niet om te komen. En deze schulden "veroordelen hun ziel." Wellicht zijn zij genoodzaakt van de goedheid van anderen af te hangen, van wie zij, in plaats van een glimlach, slechts een gefronst gelaat ontvangen; en in plaats van aanmoedigingen, slechts afstoting ontmoeten. Ook dit "veroordeelt hun ziel." O, een bedelaar te zijn, een kind van God te mogen zijn en echter zo in de diepte van armoede gebracht te worden, om tot een christenbroeder te moeten gaan en van hem een gift te vragen, en misschien een afwijzing te krijgen, of zo niet dat het onwillig of met een beuzeling wordt gegeven, met een koud, onhartelijk, terugstotend gelaat! Het "veroordeelt de ziel" van menigeen van Gods arme pelgrims. Maar God "zal staan aan de rechterhand van de nooddriftigen, om hem te redden van degenen die zijn ziel veroordelen;" van ongevoelige en harde broeders, die nooit in dezelfde toestand waren; die hem misschien de schulden verwijten die hij uit nood moest maken, en zich verontschuldigen, dat ze daardoor de ingewanden van medelijden jegens armen toegesloten hebben.

"Om hem te *verlossen* van zulken als dezen, die zijn ziel veroordelen." En op welke wijze? Door de klaarblijkelijke zorg van de voorzienigheid. Misschien op wonderbaarlijke wegen, misschien door sommigen van u die tijdelijke bezittingen hebben, aan te porren om in hun armoede iets mee te delen.

Ik pleit deze avond voor enigen van deze nooddriftigen. Zij hebben veel van deze dingen, die "hun zielen veroordelen." En wat een genade, als de Heere van u en mij, als Zijn werktuigen gebruik wilde maken, om hen te verlossen van die veroordelingen. Het is een hoge eer om zo gebruikt te worden. Het is een groot voorrecht als de Heere mijn en uw hand wil gebruiken om Zijn armen en nooddriftigen te voeden. Want Hij heeft beloofd, "geen dronk water" onopgemerkt te laten. De hand die Hij zo gebruikt om de behoeften toe te dienen aan Zijn arme en nooddriftige kinderen, zal Hij eenmaal overvloedig erkennen.

Verslag van het Genootschap van Vrienden voor Oude Pelgrims.

Ik zal een kort verslag meedelen van het Genootschap van Vrienden voor Oude Pelgrims met betrekking tot het getal van de nu tot dat genootschap behorende personen, en het bedrag van hun inkomen en hun uitgaven.

"Er zijn acht en veertig gepensioneerden, die honderd twintig gulden ontvangen, drie en tachtig personen die zestig gulden, en twee honderd zeven personen die dertig gulden jaarlijks ontvangen. Zij maken een geheel van drie honderd acht en dertig arme, oude leden van het verborgen lichaam van Christus, -van verschillende benamingen- oud zijnde zestig jaren en daarboven, aan welken jaarlijks meer dan twintig duizend gulden wordt uitgedeeld.

De commissie smart het te moeten zeggen, dat het voortdurend inkomen, voortvloeiend uit jaarlijkse inschrijvingen, niet meer is dan twaalf duizend gulden. Dit hat een tekort van meer dan achtduizend gulden, dat door giften en verzameling van preken moet aangevuld worden."

Nu, dit is het enige godsdienstige genootschap, waartoe ik behoort; het enige genootschap dat ik gewetenshalve kan ondersteunen; het enige genootschap waarvoor ik ooit neiging voelde om te preken. Ik beschouw dit genootschap als meer goed en minder kwaad hebbend dan enig ander. Als wij daaraan dat geven waartoe de Heere ons in staat stelt, dan vervullen wij een duidelijk gebod van God, om "goed te doen aan allen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs." Wij hebben geen uitgedrukt bevel om genootschappen te vormen en geld bijeen te brengen, teneinde zendelingen en Bijbels te verspreiden; maar wij hebben een stellig bevel om goed te doen aan de huisgenoten des geloofs. En daarom gaan wij op een zekere grond en staan op een Schriftuurlijke grondslag, wanneer wij voor hen pleiten, of onze mildheid aan hen betonen. En wie kan het meer nodig hebben?

Zij hebben drieërlei recht om hen aan te bevelen. Vooreerst hun ouderdom; ten tweede hun armoede, daar het inkomen van allen, die iets van het genootschap ontvangen, zeer beperkt is; en ten derde, in ieder geval zover de ondervinding leert, wegens de genade van God in hun harten. Zij behoren tot Gods kinderen.

Maar ik ben wel overtuigd, dat de Heere het hart van de mens moet openen. En waar Hij iemands hart opent om de armoede en nooddrift van Zijn kudde te gevoelen, zal Hij ook, in meerdere of mindere mate, de buidel openen. Onze vleselijke natuur, ons begerig, geldgierig hart, kan gemakkelijk geld vinden voor onze eigen vergenoeging. Maar wanneer het de zaak van God en de rechten van Zijn volk geldt, dan krimpen onze harten in. Als iets dat het vlees behaagt aan ons zinnelijk gemoed voorkomt, dan zal onze hand gemakkelijk de weg tot de buidel weten. Maar wanneer het enige verlaten pelgrim, de verachte zaak van God, een nooddriftige belijder van Jezus, iets dat ons geen genoegen of voordeel kan geven, geldt, dan begint de oude natuur terstond in te krimpen. Het begint een verbod in te brengen: doet de beurs dicht. En het fluistert ons in het oor, dat wij niet teveel verspillen moeten, of wij zullen onszelf nog eens een keer arm maken; dat wij niet weten of dezen tot het volk van God behoren; of dat wij morgen het geld voor onszelf nodig zullen hebben. Zodat alles wat iemand wezenlijk terecht geeft door de genade van God, die in hem is, uit zijn hand en zijn hart wordt uitgehaald.

Maar hoewel ik in mijn tijd veel geld verspild heb, en alles wat ik ooit in de ijdelheden van de wereld, de begeerlijkheden van het vlees, de grootsheid van het leven verkwistte, diep heb betreurd; heb ik echter nooit berouw gehad dat ik mijn hart opende om mee te delen tot de behoeften van de heiligen. Nooit ging ik naar bed met een zwoegend hart of stond op met een bezwaard geweten, omdat ik in een ogenblik van medelijden meer

gegeven had dan ik dacht te geven. Want ik ondervond dat werkelijk nooit. En daarom, ik laat aan andere leraren over, om hun ondervinding te prediken. Mijn ondervinding is dat ik dankbaar aan God geweest ben, dat ik iets had gedaan, en mij schaamde dat ik niet meer deed. En nu laat ik de zaak aan Hem over. Als Hij uw harten opent, Hij moet er de roem voor ontvangen. Als Hij uw handen opent, het zal zijn tot vertroosting van Zijn arme oude pelgrims.

Het geld is niet om in plannen verspild te worden; het is niet om door de bestuurders op kostbare reizen verkwist te worden; het is ook niet om besteed te worden tot het verkrijgen van keurig voorziene plaatsen voor een partij volk om hun redevoeringen uit te spreken; het is niet om in glans en luister verteerd te worden. Al de beambten van het genootschap bewijzen hun diensten voor niets. Alles wat verzameld wordt, gaat rechtstreeks in de beurzen van Gods volk. U zendt geen onbekeerde zendelingen uit om onbekeerde heidenen te bekeren. U stoot geen onbedreven jeugd uit, die God noch zichzelf recht kennen, om het natuurlijk heidendom te veranderen in Christelijke huichelarij. U zult geen Sociniaanse vertaling van de Heilige Schriften zenden, of verscheurde godsdienstige werken. U zult geen traktaten verspreiden, eensdeels vervuld met de genade van God en anderdeels met de blinde wil van de mensen. Wat u geeft, geeft u eenvoudig en alleen voor degenen die, zoals wij vertrouwen, van het volk van God zijn. Hier is een grote som - meer dan achtduizend gulden - te verzamelen. En misschien hebben velen van dit volk hun klein inkomen vooruit opgenomen en gezegd: "op die en die dag word ik opgeroepen en ik zal zo'n som geld ontvangen." Als het geld nu niet bijeen is, hoe zullen zij teleurgesteld zijn! Wat een gemelijkheid, verlegenheid, hartzeer en gemoedsangst kan voor het volk van God weggeruimd worden, als iemand naar zijn uiterste vermogen wilt geven, om mee te delen tot hun behoeften.

Als de rechten van de ouden van dagen onder Gods kinderen nooit uw hart roerden, dan geloof ik dat u in het geheel geen hart hebt. Maar moge God uw hart openen, u tonen dat "het zaliger is te geven dan te ontvangen," en liefelijk dwingen om te zeggen: 'Ik wilde liever morgen zonder middagmaal zijn of het aanschaffen van een kledingstuk, hetzij een muts, een rok, een paar schoenen of enig ander genoeg, tot een volgend jaar uitstellen, dan dat een van Gods kinderen zo ramspoedig zou zijn'. De weg om te kunnen geven is, om er iets voor op te offeren. En dat, wat u opoffert, zal menig kind van God verblijden en verheugen. Maar al stond ik hier tot middernacht, als de Heere uw hart niet opent, al mijn redenen zullen het niet vermogen, en daarom ik laat het eenvoudig over in Zijn hand. Moge Hij u zalig noodzaken om te doen dat tot Zijn eer is, en voor het goede van Zijn arme en nooddriftige kinderen.

Het gebed van Jabez

Predikatie over 1 Kronieken 4:10

"Want Jabez riep den God Israëls aan, zeggende: Indien Gij mij rijkelijk zegenen, en mijn landpale vermeederen zult, en Uw hand met mij zijn zal, en met het kwade also maakt, dat het mij niet smarte! En God liet komen, wat hij begeerde."

1 Kronieken 4: 10

Ik heb wel gelezen dat de reiziger door de zandwoestijnen van Egypte, nadat hij door onvruchtbare wildernissen getrokken is, met niets dan een brandende zon boven, en gloeiend zand beneden zich, soms aan een groene vruchtbare plaats komt, die geheel het tegenovergestelde is van de eenzame woestijn daaromheen, waar hij waterbronnen vindt om zijn dorst te lessen, en palmbomen die hem schaduw en voedsel verschaffen.

Zo'n plaats was Elim. "Daar waren twaalf waterfonteinen, en zeventig palmbomen." En de kinderen Israëls legerden zich daar, nadat ze drie dagen in de woestijn zonder water waren voortgetrokken. Exod. 15:22,27. Zo'n plaats was ook Tadmor in de woestijn, 2 Kron. 8:4. Immers het woord Tadmor betekent een palmboom.

Met het gebed van Jabez, opgetekend in het eerste boek van de Kronieken, is het evenzo gelegen.

Als we de drie eerste hoofdstukken lezen, komen wij door een woestijn van namen nutteloos en onbelangrijk voor ons, hoewel niet voor de kinderen Israëls; want die moesten, door bewaring van hun geslachtekeningen, de afkomst van de hogepriester en de afstamming van Christus uit David weten wanneer wij op het onverwachts aan een groene plaats komen, die geheel het tegenovergestelde is van de lange en "oneindige geslachtekeningen" die wij door gedwaald zijn. Deze groene vlakte is het gebed van Jabez. En hier, als de Heilige Geest ons in de aangename en rijke ondervinding van deze plaats inleidt, zullen wij enige grazige weiden tot voeding vinden, en enige stille wateren om er ons bij neer te leggen. Maar waarom zou dit nu zo'n grasrijke vlakte zijn? Omdat al de kinderen van God, meer of minder duidelijk, hun ondervindingen in het gebed van Jabez lezen, en de begeerten en verzuchtingen van hun eigen zielen daarin uitgedrukt vinden. "Gelijk in het water het aangezicht is tegen het aangezicht, also is des mensen hart tegen de mens, Spreuken 27:19.

Maar wie was Jabez? Wij lezen niets van hem, dan alleen deze twee trekken, waarmee de Heilige Geest zijn naam gekenmerkt heeft. Vooreerst dat hij "heerlijker was dan zijn broeders."

Ten tweede dat "zijn moeder zijn naam Jabez genoemd had (dat *smartelijk* betekent), omdat zij hem met smarten gebaard had." En omdat de namen in die tijd in het algemeen profetisch waren, blijkt hieruit impliciet dat hij het bedroefde kind was van een bedroefde moeder. Hij werd zeker met treurigheid in de wieg gelegd, en als een uitmuntend navolger van Hem, Die een Man van smarten was, ongetwijfeld verkozen in de oven van de verdrukking, en moest door vele moeilijkheden in het koninkrijk der hemelen ingaan. Zijn gebed: "maak het met het kwade also, dat het mij niet smart!" geeft te kennen, dat hij wist wat smart en droefheid van de ziel was. Zijn eerste kenmerk dan was, smart; het tweede, heerlijkheid.

"Jabez was heerlijker dan zijn broeders." Maar op welke wijze was hij heerlijker? Niet door geboorte, want hij was van dezelfde ouders met zijn broederen, en zijn geslacht kon dus niet heerlijker zijn. Ook niet door een uitstekende post die hij bekleedde, want hij wordt in geen andere plaats van de Schrift vermeld. Ook niet door bekwaamheid of iets anders, dat heerlijk bij de mensen geacht wordt, want "dat hoog is onder de mensen, is een gruwel voor God." Luk. 16:15. Zijn eer was "die, welke van God alleen is," Joh. 5:44, en bestond daarin, dat hij door de vrije uitverkiezing van God gemaakt was tot een "vat ter ere," Rom. 9:21, en in de bepaalde tijd door de Geest geheiligd als een vat ter ere bekwaam tot gebruik van de Heere, 2 Tim. 2:21. Want "dit zal de heerlijkheid van al Zijn gunstgenoten zijn," Ps. 149:9. En "alzo zal men hem aandoen, tot wiens eer de Koning een welbehagen heeft," Esther 6:9. En wees verzekerd, dat de twee genoemde kenmerken, smart en eer, op elke levendgemaakte ziel gedrukt worden, naarmate de Geest haar bewerkt.

"Want Jabez riep de God Israëls aan." Hieruit kunnen wij besluiten dat hij een geestelijke, ondervindelijke kennis van de God van Israël had. Hij bad geen onbekende God aan, zoals die van Athene; en ook niet de God van de schepping, zoals een Deïst; en ook niet de God van eigen wil, zoals de Farizeeër; en ook niet de God van algemene liefde en genade, zoals de Arminiaan; maar "de God van Israël." Dat is, de God in verbond met een bijzonder volk Israël "Zijn erfdeel," Jes. 19:25, het voorwerp van Zijn eeuwige liefde, Mal. 1:2, en "Zijn eigendom," Ps. 135:4. Dit was de God voor Wie hij zich neerboog, Die hij aanbad in geest en waarheid, en voor de genadetroon van Wie hij de begeerte van zijn ziel uitstortte in het gebed, ons in de tekst opgetekend. Maar hoe kwam het, dat hij de God van Israël aanriep? Voordat hij Hem kon aanroepen, moest hij Hem toch kennen. En dit kon alleen zijn door een persoonlijke openbaring. Om van Hem in de Schriften te lezen, om van Hem uit de mond van anderen te horen, om een kennis van Hem te hebben door overlevering van ouders of leermeesters, om in het natuurlijke geweten een indruk te hebben van Zijn overalometgenwoordigheid, dit alles schiet te kort bij een persoonlijke, geestelijke, bovennatuurlijke openbaring van Hem aan de ziel. Wanneer een straal van Goddelijk licht uit de volheid van de Godheid in onze harten schijnt, dan, en dan ook alleen kennen wij Hem recht. Dan en dan ook alleen kan er van ons gezegd worden dat wij Hem kennen. Hem zo te kennen in het licht van Zijn aangezicht, Zijn genadige tegenwoordigheid te gevoelen, en gebracht te worden in een nauwe en verborgen gemeenschap met Hem, dat is een deel van het eeuwige leven, waarvan de Heere gezegd heeft: "dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God en Jezus Christus, Die Gij gezonden hebt." Joh. 17:3.

Nadat Jabez dan tot deze geestelijke kennis van de God van Israël gekomen is, komt hij onder de bijzondere zalving en onderwijzing van de Heilige Geest in Zijn genadige tegenwoordigheid. En met een verslagen gemoed stort hij, terwijl hij neerbuigt voor de troon van majesteit en genade, de begeerte en verzuchting van zijn ziel in die woorden uit, die de Heilige Geest ons heeft laten beschrijven. Was het niet zo, dan zou dit gebed niet opgenomen zijn in de door Gods Geest ingegeven waarheid. Maar wanneer dit het geval is, en als wij leven onder dezelfde hemelse onderwijzing, en dezelfde hemelhoge inwendige Voorspraak in ons bidt, dan zullen de begeerten en verzuchtingen van onze ziel overeenstemmen met de begeerten en verzuchtingen van Jabez' ziel. En dit gebed schijnt in de bijbelgeschiedenis vermeld te zijn als een voorbeeld van geestelijke verzuchting. Het is als het ware een afdruksel van de inwendige gedaante, een brengen

in een tastbare en zichtbare vorm van wat in de verborgen kamers van het hart aan de dag komt.

Wij zullen dan, zonder enige verdeling van vorm, eenvoudig de verzoeken proberen door te lopen, voorgesteld in het gebed van Jabez.

En moge de Heere ons bekwaam maken om onze eigen gedaante als in een spiegel daarin te zien. Want als onze harten met dezelfde begeerten vervuld zijn, en vrij onder dezelfde hemelse werking bidden, dan zal ook hetzelfde heerlijke antwoord op onze gebeden gegeven worden, dat hij ontving.

I

Wat was dan zijn eerste verzoek? Dit: "*indien Gij mij rijkelijk zegenen zult!*" Er zijn vele schijnbare zegeningen, die wezenlijke vloeken zijn; vele schijnbare vloeken, die wezenlijke zegeningen zijn; en vele zegeningen die beide zijn, schijnbare en wezenlijke.

1 De *gezondheid* van het lichaam is schijnbaar een van de grootste natuurlijke zegeningen, maar het blijkt meermalen een wezenlijke vloek te zijn. Zij heeft toch een krachtige strekking, om alle gedachten van dood en eeuwigheid ver van de mens te verwijderen, en hem meer of minder voldaan te doen zijn met de dingen van de tijd en wat de zinnen streelt; hem aan te moedigen aardse paradijzen en luchtkastelen te bouwen, en zij sleept hem weg om zijn troost en geluk in het schepsel, in plaats van in de Schepper te stellen. Hij die in het genot van een onafgebroken gezondheid leeft, door de aderen van wie het krachtige bloed vrij vloeit, heeft sterke hartstochten, onstuimige dierlijke driften. En deze volle stroom van leven brengt een vrolijkheid en een geluk mee, die, tenzij hij beladen en neergedrukt wordt langs andere wegen, hem voldaan maken met het leven dat hij verslijt. Een sterke gezondheid brengt ook sterke vleselijke lusten met zich, en voedt de oude mens, die gedood en gekruisigd moet worden. Zo zal deze grote schijnbare zegening blijken een wezenlijke vloek te zijn.

2. Zo ook het *geld*. Hoe dikwijls is het arme, ramspoedig kind van God verlangend naar een ruim deel van deze grote schijnbare zegening, en benijdt misschien deze of die rijke uitwendige belijder. Maar dit is dikwijls een wezenlijke vloek. Hoe vaak zien wij het hart daardoor gesloten, verstijfd worden in hoogmoed, en dat het een verzoeking en strik wordt, om zelfs Gods kinderen terzijde af te trekken tot vele dwaze en schadelijke begeerten, en dat voedsel geeft aan de wereldliefde en de vleselijke lusten en neigingen. Dit gevoelt hij, die begeert: "armoede of rijkdom geef mij niet: voed mij met het brood mijns bescheiden deels; opdat ik, zat zijnde, U dan niet verloochene, en zegge: wie is de Heere." Spr. 30:8,9.

3. De *goede mening en lof* van de mensen. Deze wordt vaak gretig gezocht als een zegen, maar blijkt vaak een wezenlijke vloek te zijn. Zelfs Gods kinderen worden vaak verlokkt om de toejuiching van het schepsel te zoeken en troost en ondersteuning te verlangen door de goede gedachten van anderen omtrent hen, in plaats van dat getuigenis te zoeken, dat de Heilige Geest in het hart werkt. Maar wat is die godsdienst waard, die gebouwd is op de goede dunk van een sterfelijk wezen? Een geblaas uit de vurige oven zal al deze stutten verbranden. En toch worden wij dikwijls gramstorig,

gekwd en vernederd door de stuurse gevoelens en liefdeloze taal, die ons toegevoegd wordt en waarmee men ons bejegt.

Maar er zijn ook *schijnbare vloeken*, die dikwijls *wezenlijke zegeningen* zijn. Een kwijnende en smartelijke staat van gezondheid, die zo beproevend en pijnlijk voor het vlees is, blijkt dikwijls in de hand van God een wezenlijke zegen te zijn. Het dient dan om de wereld bitter te maken. Het werpt ingebeelde dromen van geluk, buiten God gezocht, neer; brengt ernstige gedachten in de ziel, en speent het hart van de afgoden. Niet dat een van deze zaken op zichzelf dit kan doen, maar de Heere gebruikt ze als Zijn werktuigen. Zo is ook armoede dikwijls tot een wezenlijke zegen voor een kind van God, omdat het een middel is om hem in het vertrouwen op een God, Die alles onderhoudt en regeert, zowel als op een God van genade te doen volharden, en hem zo leidt in dat verborgen wachten op de Heere terwijl hij roept en zucht om verlossing; dat niemand kent dan de arme. En wanneer het antwoord komt, dan looft en prijst hij God met vrolijke lippen, en gevoelt een dankbaarheid en liefde te groter, naarmate zijn vorige beproevingen zwaar waren.

De *gesel van de tong* drijft ook dikwijls de mens nader tot de Heere. De argwaan van anderen omtrent zijn godsdienst, zal hem te naarstiger doen zijn om zijn roeping en verkiezing vast te maken. En de pijlen van laster en kwaadsprekendheid zullen hem behoedzaam en omzichtig maken. Terwijl hij zijn gehele gezin tegen zich heeft, dat wellicht zijn godsdienst, als de bron van al hun moeite, bestrijdt, staat hij als een arme verlatene in het midden van kinderen en betrekkingen deze schijnbare vloek op zijn gezin zal blijken een wezenlijke zegen voor een kind van God te zijn, en leidt hem van het schepsel tot de Schepper, van gebroken bakken tot de fontein van levend water, en van de afgoden tot de God en Vader van de Heere Jezus.

Nu zijn er ook nog zegeningen, die zowel schijnbaar als wezenlijk zijn. Wanneer ik zeg, *schijnbaar*, dan meen ik slechts voor diegenen die ogen hebben om ze te zien, en harten om ze te begeren. Jabez begeerde "zegeningen die het waarlijk zijn." Geen schijnbare zegeningen en wezenlijke vloeken, geen schijnbare vloeken en wezenlijke zegeningen, maar zegeningen die ook als zodanig gekenmerkt zijn en neerdalen in zijn ziel als klaarblijkelijke zegeningen van de Heere van leven en heerlijkheid. Niets anders kon zijn ziel voldoen. Alle zegeningen, behalve deze ware zegeningen, lieten hem dor, naakt en leeg. Laten we enige van deze wezenlijke zegeningen opnoemen.

A. De *vrees van de Heere* in de ziel is een ware zegen, omdat dit het beginsel van de wijsheid, en daarom het begin van alle andere klaarblijkelijke zegeningen is. Maar waarom zou Jabez naar deze zegen haken? Omdat hij weet en gevoelt, dat, als hij hierin dwaalt, hij zich in alles vergist. Hij had ongetwijfeld gevoeld dat bij gebrek van oefening van deze Goddelijke vrees, hij dikwijls van het spoor geraakt was. Wij leven in een wereld waar strikken van allerlei soort voor onze voet gespannen worden, waarin wij zouden vallen als wij aan onszelf overgelaten werden. Omdat Jabez dan zijn eigen hulpeloosheid en onberaden geneigdheid tot alle kwaad voelt, vroeg hij om deze wezenlijke klaarblijkelijke zegen.

B. Een wenk van God gunst, een zachte en vriendelijke liefdesinfluistering, enig teken ten goede, een gevoelige gewaarwording van Zijn heerlijke tegenwoordigheid, een

plechtige neerdaling van de dauw van Zijn genade, een getuigenis van de Heilige Geest met onze geest, dat wij uit God geboren zijn, is een werkelijke zegen. Vrede met God te hebben en een inwendige bewustheid te gevoelen van verzoening, waardoor wij geestelijk verzekerd zijn, dat "geen grimmigheid bij Hem is," maar dat Hij onze Vader en onze Vriend is, dat is een werkelijke zegen. Om onze bewijzen opgeklaard, onze twijfelingen en vrees verwijderd, onze hoop versterkt en onze sterk begeerde verwachting van toekomstige gelukzaligheid aangemoedigd te zien, is een wezenlijke zegen.

C. En echter deze, hoe zoet zij schijnen, zij schieten alle te kort bij die grootste en beste van alle zegeningen een aangename ontdekking en openbaring van Christus aan de ziel. Zij, die in gevangenschap en schuld gekomen zijn door de toepassing van de wet op hun geweten, gevoelen, als de Heilige Geest hun voorgaat in ernstige begeerten en verzuchtingen, dat de grootste zegen die God hen op de wereld geven kan, is, "Zijn Zoon in hen te openbaren" Gal. 1:16. "Christus in hun harten als de hoop der heerlijkheid." Kol. 1:27. Soms hebben zij ernstige begeerte om Zijn bloed op hun geweten gesprengd te hebben, en verlangen een openbaring van Hem als zo'n heerlijk en beminne waardig Persoon aan hun ziel, opdat zij Hem mogen omarmen met alle genegenheden van hun vernieuwde geest, Hem aankleven met een voornemen van het hart, en zich verblijden omdat ze eeuwig de Zijne zijn.

Het is door deze heilige en brandende begeerte van de vernieuwde geest naar Christus, dat de levende overtuigingen in de ziel, gewerkt door de Heilige Geest, onderscheiden worden van de slaafse vrees en gevoelige overtuigingen, die ook de goddelozen hebben. Deze gezegende Leraar heeft enigermate Christus voor de ogen van hun gemoed ontdekt en enige genegenheid tot Hem doen ontbranden. En daarom kunnen zij niet voldaan zijn met Christus in de Bijbel, Christus in leerstelsel en beschouwing, Christus op een afstand, ongevoeld, ongezien, ongenoten; maar zijn, elk naar zijn mate, bij tijden ernstig zoekend en begerig, dat Hij komt in hun hart en het volle bezit neemt van hun ziel.

Welnu, in antwoord op deze vurige begeerte wil de Heilige Geest soms de zegen als het ware onder hun oog brengen. Zoals een sierlijk schip is ook de ziel soms nabij om in de haven te lopen; maar juist als het bij het havenhoofd is, drijft een windvlaag het achterwaarts, en het moet weer met wind en golven worstelen. Maar al deze teleurstellingen dienen slechts om de begeerten en verlangens van de ziel te verlevendigen. En onder deze gewaarwordingen zal bij nacht en dag, in en buiten huis, in de dagelijkse bezigheid en op de eenzame wandelingen de ernstige begeerte van de ziel zijn om deze beste en grootste van de geopenbaarde zegeningen te genieten.

Maar daarenboven waar deze zegen uitgesteld of naar de uiterlijke schijn geweigerd wordt, daar zal een neerzinken van de ziel plaats hebben in twijfel en vrees, zodat zij zal roepen om slechts mindere bewijzen van haar aandeel aan Christus te mogen hebben. Grote armoede maakt een kleine munt welgevallig, wanneer een grotere geweigerd wordt. Zo ook in de diepe armoede van de ziel wordt een woord van God, een blik, een vriendelijke lach groot geacht. De schalen schijnen soms zo in evenwicht te staan, dat het allerkleinste gewicht tussen dood en leven zou kunnen beslissen. Wanneer alles verdraaid is, kan een woord de zaak recht maken. Maar, dat zo'n ellendeling en vuil wangedrocht van snoodheid een vriendelijke lach van de grote en heilige Jehova zou ontvangen, schijnt een al te grote zegen; maar het zou "een werkelijke zegen zijn."

D. Opnieuw, met vertrouwen op de Heere te rusten en te geloven, dat, hoe duister het ook is, Hij verschijnen zal; om op Hem te vertrouwen wanneer wij Hem niet kunnen gewaarworden, te hopen tegen hoop, en te geloven tegen ongeloof, en zo door geloof en lijdzaamheid, navolgers te zijn van hen, die de beloftenissen beërfd hebben, dat is een werkelijke zegen. Om gespeend te worden van de afgoden, bevrijd van de gebroken bakken, afgescheiden in geest en gezindheid van de wereld, en ons hart gericht te hebben op de dingen die boven zijn, dat is een rijke zegen.

E. Een honger te gevoelen naar Gods Woord, de waarheid te ontvangen in liefde ertoe, een zoete en heilige vereniging met de Drie-enige Jehova te hebben, en te leven onder de plechtige zalving van de Heilige Geest, dat is een werkelijke zegen. In een woord, elke geestelijke zegening, waarmee God Zijn Kerk in Christus had gezegend, is zo'n zegen als Jabez naar haakte. Elke zegen die God kan geven of de ziel ontvangen kan, elke zaak die komt uit de hemel en voert naar de hemel, elke zaak die de ziel bekwaam maakt voor verzoeken hier en de gelukzaligheid hiernamaals, elke zaak waarop God Zijn Eigen merkteken gedrukt heeft en Zijn eigen zegel zet, dat is "een ware zegen."

II.

Maar wij moeten overgaan tot de tweede vraag van Jabez. *"En indien Gij mijn landpaal vermeerderen zult."* Welke landpaal was dit? Ik geloof dat het de landpaal was van zijn ondervinding; de levenslijn door de Heilige Geest in zijn hart en geweten getrokken. Een landpaal wil zeggen een grensscheiding, waardoor het ene grondgebied van het andere gescheiden, of een land bepaald wordt, zoals de zeekust sommige landen begrenst. Elke levendgemaakte ziel heeft een landpaal; dat is een grondgebied van inwendige ondervinding, dat bepaald en begrensd is door de lijn die de Heilige Geest in zijn geweten heeft getrokken.

Sommigen, bijvoorbeeld, hebben een kleine ondervinding, een streepje als het ware, van een geestelijk grondgebied. Zij kunnen niet verder komen dan vol twijfelingen en vrees, en schuld en overtuigingen, soms met ernstige begeerte naar genade en vergeving.

Anderen hebben een weinig uitgebreider landpaal. De Heilige Geest heeft de lijn een weinig verder omgetrokken, en zij beslaan een enigszins wijder grondgebied. Deze zijn bekwaam gemaakt om op Gods genade te hopen en te ankeren in Zijn beloften. Anderen kunnen door het geloof rusten in Christus' bloed en gerechtigheid; een bewijs ervan dat ze genade ontvangen hebben; maar zij zijn nog niet gebracht in de volle vrijheid van het evangelie. Bij hen wordt de landpaal bij voortdoring verwijd, want de grenslijn omvat een grotere ruimte.

Nog anderen zijn gebracht tot het licht, het leven, de vrijheid, de blijdschap en vrede van het heerlijk evangelie van de Zoon van God. In hen is de landpaal van geestelijke ondervinding nog veel verder uitgebreid. En zij kunnen zeggen: "de snoeren zijn mij in liefelijke plaatsen gevallen, ja een schone erfenis is mij geworden", Ps. 16:6. "Als de Heere de geslachten verdeelde, zo deed Hij hen vallen in het snoer hunner erfenis." Ps. 78:55.

Zo heeft Hij zelf over elk vat van Zijn barmhartigheid "het lot geworpen en Zijn hand heeft het hun uitgedeeld met het meetsnoer." Jes. 34:17. Dit is als het ware de band, waarmee elke levendgemaakte ziel aan zijn toebedeelde inwendige ondervinding is vastgehecht. Aan deze band mag hij gaan, weide vinden en neerliggen. Het is "het voedsel voor hem geschikt", het stuk weide aan hem toebedeeld. Hij kan, hij durft deze band niet te breken, die rondom een teer geweten gelegd is. En elke te wijde uitstrekking om te roemen in de regel van een ander, 2 Kor. 10:14,16, snijdt en kwetst

dit teer geweten. Hij mag en zal dikwijls inderdaad deze weide kaal afscheren door zoveel en zolang binnen de nauwe kring om te gaan, en hij mag zijn hals soms uitrekken om een weinig grassprietjes buiten zijn streepje af te plukken, echter zal hij de band niet breken om ongenodigd in de groene weide te snellen.

Een kind van God is niet als een wilde woudezel, van wie wij lezen, "dat hij uitspeurt, op de bergen is zijn weide, en hij zoekt allerlei groensel na." Job 39:11. Een levende ziel kan niet zo "de wind scheppen, gewend in de woestijn naar de lust van haar ziel", Jer. 2: 24, "niet lettende op de drijver"; en niet los lopend in het veld van de leerstelsels, zich wentelend in het dikke gras en bloemen van de beloften en evangeliewaarheden, en "weidend zichzelf buiten vrees." Nee, voor hem moet de paal opgetrokken en het touw verlengd worden, en hij moet door de Meester geleid worden juist in zo'n deel als Hij goedvindt hem te geven. Evenwel, een levende ziel kan niet voldaan zijn met een nauw beperkte ondervinding.

Sommigen schijnen wel vergenoegd te zijn met dat wat zij zijn, en hebben geen verlangen naar een betere of ruimere ondervinding dan zij menen te bezitten. Dezelfde kring waarin zij nu twintig jaren hebben rondgewandeld en geheel kaal is afgeschoren, is voor ze voldoende.

Maar het is een zeer verschillende zaak uit aanmatiging de banden te verbreken, of uit luiheid stil op de kale grond neer te liggen. De levende ziel kan niet anders dan ernstig begeren om zijn landpaal verwijdd te hebben. Meer licht, meer leven, meer gevoel, meer vrijheid, meer kennis van God in Christus, meer geloof, hoop en liefde te bezitten. Zijn eng, ingekrompen gesloten hart verruimd te hebben in gebed, overdenking, vereniging en gemeenschap met het volk van God. Hij is niet voldaan met de karige hem toebedeelde weide, maar wenst een ruimere mate van hemels onderwijs, begiftigd te worden met meer kinderlijk vertrouwen op, en toegang tot God, en meer bevrijd te worden van die vrees die hem kwelt. "God *breide* Jafeth uit en Hij wone in Sems tenten. Gen. 9: 27. "Ik zal de weg Uwer geboden lopen, als Gij mijn hart verwijdd zult hebben." Ps. 119:32. Deze verwijding van hun landpalen had de Heere aan Israël gezworen, en hun te geven al dat land dat Hij aan hun vaderen te geven beloofd had, Deut. 19:8. En daarom, wanneer Hij zegt: "zing vrolijk gij onvruchtbare, die niet gebaar hebt!" voegt Hij er bij: "maak de plaats uwer tent wijd, en dat men de gordijnen van uw woningen uitbreide, verhinder het niet; maak uw koorden lang, en steek uw pinnen vast in." Jes. 54:1,2.

Hebt u iets van deze brandende begeerte naar licht, liefde en vrijheid, dat de wereld, hoogmoed, vleselijke lust, ongeloof, geldgierigheid en vleselijkheid uw hart niet mag toesluiten; maar "dat u mag bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat gij vervuld wordt tot al de volheid Gods"? Ef. 3:19. Dit zijn goede begeerten, en zeer onderscheiden van dat vermetel voortsnelen en gesnap van vrijheid, terwijl u een slaaf van het verderf bent. Het is iets anders door de omtuining van een plaats te zien, dan het vruchtgebruik ervan te hebben. Maar het is veel beter met begerig verlangen door de omtuining te zien, dan het als een overtreder te vernielen. Op de kist te staren is nog niet in het bezit te zijn van de geschriften. Maar het is beter te wachten en te roepen om de sleutel Davids, dan ze open te breken, en de akten te stelen. En hij, die nauw in de band gehouden wordt, nauw tussen luiheid en aanmatiging, zal in ernstige tijden met Jabez moeten uitroepen: "vermeerder mijn landpale!"

"En dat Uw hand met mij zijn zal." Zo luidt het derde verzoek van dit gehoorde en verhoorde gebed. Jabez wilde evenmin vermetel voortsnelen in dat wat zijn tijdelijke zaken betrof als in zijn geestelijke. Zonder een Goddelijke leiding of kennisgeving van Gods wil was hij ongezend voort te gaan. Maar waarom deze heilige behoedzaamheid en dit bezorgd verlangen, dat de hand van God hem vooruitging en hem vergezelde? Omdat hij door een pijnlijke ondervinding had bevonden, dat waar het begin van een zaak niet van God is, hij niet kon verwachten dat het midden of einde van God zou zijn. Inderdaad, alles wat wij ondernemen uit vleeselijke beweegredenen en baatzuchtige bedoelingen, God kan en wil het ongetwijfeld besturen tot Zijn Eigen eer en ons welzijn, meer wij zullen weinig troost daarvan op onze weg hebben. Met een smartelijk gevoel dan wegens deze vleeselijkheid en zelfzucht, want door pijnlijke ondervinding wordt deze les geleerd, wenste Jabez de hand van de Heere uitgestrekt te zien, om hem de weg te wijzen en hem daarin te bewaren.

Een gebrand kind vreest het vuur. Evenzo vreest de levende ziel aan zichzelf overgelaten te worden, omdat zij gevoelt hoe alles verkeerd is en verkeerd gaat, waar de hand van de Heere niet is. Het is niet de naakte, dorre letter van de waarheid over Gods bijzondere voorzienigheid, die voldoen kan aan iemand, die naijverig is over zichzelf met een Goddelijke naijver. Dit mag genoeg zijn voor een uitwendige belijder. Maar een levend kind verlangt een vaderlijke hand, die met en bij hem is, te zien en te voelen, die hem in het tijdelijke voorgaat, hem in het geestelijke staande houdt, zijn weg verhelderend, alle zwarigheden wegruimend, en hem getuigenis gevend dat alles wat in Zijn vreze gedaan is, eindigen zal in Zijn gunst. Als deze hand met ons is, dan is alles goed. Maar als zij niet voor maar tegen ons in, dan is alles verkeerd. Onze vijanden kunnen ons niet benadelen, als de Heere aan onze zijde is. Onze moeilijkheden, hoe groot ook, zullen ons niet verderven, als Zijn hand met ons is. Onze begeerten en aanvechtingen zullen niet over ons heersen, als Hij Zijn hand uitstrekt. En onze snode en vuile harten zullen ons niet in bestendige moedeloosheid doen zinken, als eeuwige armen beneden ons zijn. Hij dan, die wachten kan op de hand van de Heere, die kan gadeslaan, en slechts zich beweegt wanneer die hand voorwaarts leidt, zal niet verdwalen. Maar het is de walging aan zichzelf en de eigen veroordeling, de smart en pijn van zo onbedachtzaam en hardnekkig onze eigen wegen gevolgd te hebben, die ons gevoelig en gedurig zullen doen roepen: "dat Uw hand met mij zij!"

IV.

Het laatste verzoek van Jabez is: "*en maak het met het kwade alzo, dat het mij niet smarte.*" Het is waarlijk een snode en valse voordracht van de leer van de genade, om te zeggen dat die tot losbandigheid leidt. Hoe ook een goddeloos mens dat misbruikt en omkeert, haar strekking en uitwerking is zo niet in een levende ziel. Ik geloof dat elk kind van God meer of minder dikwijls dit gebed van Jabez: "maak het met het kwade alzo dat het mij niet smart," naar de hemel opzendt.

Hij is niet een van degenen die zeggen: "het is niets; de zonde kan mij niet verdoemen, en mij ook niet afsnijden uit het verbond." Maar omdat zijn hart teer voor God is en in zijn geweten de vrees van God leeft, daar hij iets kent van de schrik des Heeren, en daarbij iets van Zijn goedheid, daarom begeert hij bewaard te worden van kwaad, omdat het hatelijk voor God is, en grievend voor zijn eigen ziel. Toegeven in de zonde, heeft smart en pijn in zijn hart veroorzaakt, diepe wonden in zijn geweten, en hem zeer beladen doen zijn. Dat doet hem denken aan gal en alsem. En hij roept om in het vervolg bewaard te worden. Vermijdt als de pest ieder die de zonde licht acht. Wees

verzekerd, zo iemand heeft nooit God gezien of gekend, en ook niet Jezus Christus, die Hij gezonden heeft. Hadden zij in Gods licht het licht gezien, waren hun verborgen zonden in het licht van Zijn aangezicht gesteld geweest, of hadden zij in het geloof een gekruisigde Heere aanschouwd, dan zouden, dan durfden zij niet licht te spreken van dat wat zo duidelijk gekenmerkt is met de toorn van de Vader en het lijden van de Zoon. Hij, die er nooit toe gebracht is om zichzelf te verfoeiden en berouw te hebben in stof en as, heeft nooit God gezien, maar heeft slecht met het gehoor van het oor van Hem gehoord, Job. 42:5,6. Het kwaad is een last, een zwaarte voor elke wedergeboren ziel. En daarin te vallen, doorsnijdt zijn teer geweten en kwetst zijn gemoed.

Maar deze uitdrukking: "maak het met het kwade alzo, dat het mij niet smarte," geeft te kennen, dat Jabez een arme belaste zondaar was die zichzelf niet bewaren kon. Als hij zichzelf zou bewaren, dan zou dit gebed een ijdele spotternij geweest zijn. Het was voor hem niet nodig uitwendig in zonde te vallen om dit te leren. Er zijn *inwendige* zonden, overtredingen van de tong, verleiding van de ogen, vuile begeerten, zwerfende verbeelding, geldgierige plannen, vermetele begeerten, afgodische lusten, geheime afvalligheden in vleselijkheid en wereldsgezindheid. Jabez bidt niet: maak het met het kwaad alzo dat het mij niet in minachting brengt of mij ten toon stelt, opdat het niet mijn goed gerucht benadeelt of mijn vijanden genoeg geeft; maar: "dat het mij niet smarte." Dat het niet bevonden wordt een inwendige bron van beroerte te zijn, dat het de vereniging niet verhindert, de toegang niet sluit, een wolk brengt voor de genadetroon, schrik en schuld in mij verwekt, dat het geen zware tuchtigingen mag veroorzaken, en mij tot een kreupele maken al mijn dagen. Hij was niet een van diegenen die in het openbaar zeer vroom en in het verborgen zeer onvroom zijn, een wit gepleisterd graf gelijk, schoon van buiten, en van binnen vol doodsbeenderen en alle onreinigheid, Matth. 23:27.

V.

"En God liet komen wat hij begeerde." Dat was het beste van alles. Het is niet het gebed, maar het antwoord op het gebed dat de zegen aanbrengt. "Een man heeft blijdschap in het antwoord zijns monds," Spr. 15:23. En het was Jabez' genadig voorrecht niet slechts te bidden om geestelijke zegeningen, maar dat die hem ook in rijke mate verleend werden. De Heere zegende hem inderdaad, verwijdde zijn landpaal, geleidde hem bij de hand en bewaarde hem voor kwaad.

Terwijl ik u zo deze zwakke beeltenis van Jabez heb afgetekend, heb ik, hoewel flauw en onvolkomen, de begeerten en verlangens van het volk van God beschreven. Maar bedenk dat ik niet gezegd heb dat zij altijd in die toestand zijn. Had ik dit gezegd, ik zou u een leugen gezegd hebben, en wel de ergste van alle leugens, een kanselleugen; in ieder geval is het iets van deze dingen die ik bij ondervinding ken. Het is slechts op zekere tijden, in zeldzame en ernstige ogenblikken, onder de bijzondere bezoeking en overschaduwing van de Heilige Geest, dat het volk van God hun harten voor Hem uitstort. Er zijn vele tijden wanneer het schijnt alsof deze wereld ons kan voldoen, wanneer wij onze aardse paradijzen opbouwen, en als het ware gemak en rust hier beneden zoeken. Maar dan komt de stem weldra, "sta op en vertrek, want dit is de plaats van uw rust niet." Gelijk de Heilige Geest zweefde over de duistere wateren van de chaos, zo wil Hij soms zweven over de ziel, leven en gevoel instortend, en ernstige begeerten uithalend zoals zij gingen door de ziel van Jabez. En dan schijnt het of niets ons wil of kan voldoen, dan een gezegend antwoord.

Laat mij u dan enige vragen doen. Kent u de God van Israël door Zijn Eigen openbaring? Roept u Hem aan in plechtige ogenblikken van verborgen ootmoedige gebeden, wanneer elke gedachte open ligt voor Zijn ogen, en uw gehele ziel eerbiedig voor Hem neerbuigt, alsof Hij en u alleen op deze aarde waren? Zoekt u ware zegeningen uit Zijn hand, zegeningen die het inderdaad zijn? Roept u tot Hem, dat Hij uw landpaal verwijdt?

Of bent u weltevreden met uw tegenwoordige begaafdheden, terwijl u op anderen als kinderen neerziet, terwijl u meent alles te kennen? Wanneer u zit in de vleselijke stoel van de luiaard, of zwerfend over de bergen van verwaandheid, dan hebt u geen behoefte aan geestelijke verwijding van het hart.

Maar wanneer u een arme, beladene, kreupele bent, die zich graag wilde verblijden in licht, liefde en vrijheid, dan stort u soms uw ziel uit; is het niet met dezelfde woorden, dan toch in diezelfde zin: "vermeerder mijn landpaal!" Kunt u in uw plannen onberaden voortsnelen, zonder de goedkeurende en geleidende hand van de Heere te zoeken? Dan hebt u niet het hart en gebed van Jabez. En kunt u tot de grenzen van het kwaad gaan, of dartelen met de zonde, u verbergend onder de valse heiligen, zonder enig geklag over het verleden of uitroep over de toekomst? Kunt u zonder dringende benauwdheid van het geweten toegeven aan boezemzonden, en zorgeloos gaan in snode lusten? Dan geeft u weinig bewijs, dat u onder zo'n onderwijzing bent als waar Jabez mee begunstigd was.

Ik weet bij eigen pijnlijke ervaring, wat het goede hart van de mens is. Maar ik geloof, ik weet ook iets van de begeerten en verzuchtingen van Jabez, om verlost te worden van de heerschappij van de zonde. En was dit zo niet, dan zou ik moeten besluiten, dat ik nog dood in de zonde was.

Nog één woord en ik zal eindigen. Als de Heilige Geest aan uw ziel dezelfde honger en dorst, dezelfde begeerte en hetzelfde verlangen heeft medegedeeld, dat Hij in Jabez' ziel werkte, dan is ook een gelijk antwoord in de verborgen raad van God voor u bereid. En wanneer dat antwoord met kracht tot de ziel komt, dan zal het ons gewillig maken om Jezus te kronen als de Heere van allen! Amen

Het gereedschap van een dwaze herder

Predikatie over Zacharia 11:15,16

***"Verder zeide de HEERE tot mij: Neem u nog eens dwazen herders gereedschap. Want ziet, Ik zal een herder verwekken in dit land; dat gereed is om afgesneden te worden, zal hij niet bezoeken; het jonge zal hij niet zoeken, en het verbrokene zal hij niet helen, en het stilstaande zal hij niet dragen; maar het vlees van het vette zal hij eten, en derzelve klauwen zal hij verscheuren."* Zacharia 11 : 15 en 16**

Wij vinden de profeten van het Oude Testament gedurig door de Heilige Geest bestuurd om voorbeeldende karakters op te houden, en typische daden te verrichten. Zo werd de profeet Hosea bevolen: "Neem u een vrouw der hoererijen," (hoofdstuk 1:2); waardoor wij, mijns inziens, niet moeten verstaan, dat hij een vrouw tot het huwelijk nemen moest, die in zo'n staat leefde. Maar iemand die een bandeloos leven had geleid, maar nu verbeterd was. Zo werd Jeremia bevolen, banden en jukken te maken en die aan zijn hals te doen. (Jer. 17:2.) Dit was een typische voorstelling, dat de volken, tot welke de jukken gezonden werden, zich aan de koning van Babel moesten onderwerpen. Op gelijke wijze wordt de profeet Zacharia in de tekst bevolen een typisch karakter op te houden, en dat wel zo een, waarvan hij inderdaad het tegenovergestelde was. Hij moest eens "dwazen herders gereedschap nemen," als een typische voorstelling van zo'n karakter, als in het land zou opstaan, opdat door deze zichtbare en betekenisvolle zinnebeelden een levendiger en krachtiger voorstelling gegeven mocht worden, dan door woorden uitgedrukt kon worden. Hij moest geen dwaze herder *worden*, maar er een *voorstellen*, en zich voor het volk vertonen als een zichtbaar zinnebeeld van zo iemand.

Maar wij moeten opmerken, dat hij in dit hoofdstuk reeds vroeger twee typische karakters opgehouden heeft. Het ene dat van een goede herder, en het andere dat van Christus. Dat hij type was van de Laatste is aller duidelijkst uit wat wij lezen in vers 12 en 13: "Want ik had tot henlieden gezegd: Indien het goed is in uw ogen, brengt mijn loon, en zo niet, laat het na. En zij hebben mijn loon gewogen, dertig zilverlingen. Doch de Heere zeide tot mij: Werp ze henen voor den pottenbakker: een heerlijken prijs, dien ik waard geacht ben geweest van hen! En ik nam die dertig zilverlingen, en wierp ze in het huis des HEEREN, voor den pottenbakker." Deze profetie werd vervuld, toen Judas Iskarioth zijn Meester verraadde voor dertig zilverlingen. En toen hij in zijn wroegende doodsangst ze in de tempel neerwierp, werd de akker van de pottenbakker daarvoor gekocht. En opdat wij de letterlijke zin van de waardeschatting van de profeet tot die prijs begrijpen mogen, moeten wij opmerken, dat het de gewone waarde was van een slaaf. En zo schaduwt het niet slechts af, dat Jezus voor een slavenprijs verkocht werd, maar dat de profeet, in zijn karakter van een goede herder, -dat hij schijnt uitgevoerd te hebben als een type van Christus, door het volk geschat werd op zo'n 'heerlijke prijs' van een slaaf. Dit is tevens een geschikte voorstelling van de waarde die gewoonlijk gesteld op de diensten van iemand die werkt in woord en leer.

Maar wij vinden, dat de profeet, voordat hem bevolen werd het gereedschap van een dwaze herder te nemen, voor zich twee stokken genomen had, die hij beide verbrak. Het

schijnt, dat dit een typische voorstelling was van een zeker werk, dat gedaan moest worden, om als een wijze herder bij de armen van de kudde bekend te worden. Zijn eerste staf was "Lieflijkheid." Het komt mij voor dat deze staf figuurlijk voorstelt de schoonheid van de heiligheid van het schepsel. Deze stok, waarop honderden van valse herders leunen, en waarmee ze hun kudden proberen te besturen, verbrak hij, als zinnebeeld van het doen ophouden van alle schoonheid en vleeselijke heiligheid van het schepsel. En deze stok moest zichtbaar verbroken worden, om aan te wijzen, dat een dienaar behoorde te staan, niet in de heiligheid van het schepsel, met een geheiligd gezicht en stemmige tong, alsof hij op de kansel een heilige was, en het volk voor hem zondaren waren, maar voor hen te staan als een verloren ellendeling, zonder hulp of kracht, wijsheid of gerechtigheid; alleen behouden door het bloed en de liefde van het Lam. Zijn stok, "Lieflijkheid" moest voor hun ogen gebroken worden, opdat zij in zijn hart een afbeeldsel konden zien van hun eigen, even laag, even slecht, even aller bedrieglijkst en bovenmate goddeloos hart, en zo in stukken gebroken en in zijn handen vermorzeld, dat hij er nooit tot ondersteuning op kan leunen, of er als een staf mee besturen. Maar 'de ellendigen onder de schapen', die tot nut en onderwijzing op hem wachten, weten, dat dit het woord van de Heere gelegd was in zijn mond. De algehele verlorenheid van de mens, en het volkomen behoud door de Middelaar; de gehele vernieling van de heiligheid van de mens en de volmaaktheid van de gerechtigheid van de Zaligmaker; de vuilheid, bederf en bevlekking uitgedrukt op elke gedachte, op elk woord en werk van de zondaar en het straflijden, vergeving en vereniging, uitgedrukt op elke gedachte, woord en werk van de mens geworden Zoon van God, was een bediening die goed paste voor die slachtschapen, die de profeet geboden werd om te weiden. Omdat hun eigen geweten dood was, hebben 'de ellendigen onder de schapen bekend, dat dit het woord van de Heere was'.

De andere stok, die hij nam en ook verbrak, was genaamd "Samenbinders," en betekent geestelijk, het verbreken van een *valse* vereniging. Want wij lezen: "Toen verbrak ik mijn tweeden stok, Samenbinders, te niet doende de broederschap tussen Juda en tussen Israël." Juda stond vast met de Heere, toen Israël, onder koning Jerobeam, afvallig werd en het gouden kalf, dat te Bethel en Dan opgericht was, aanbad. 1 Kon. 12:28,29. Daarom lezen wij: "Die van Efraïm hebben mij omsingeld met leugen, en het huis Israëls met bedrog; meer Juda heerste nog met God, en was met de heiligen getrouw. Hos. 11:12. En opnieuw, "Zo gij, o Israël! wilt hoereren, dat immers Juda niet schuldig worde." Hos. 4:15. De stok "Samenbinders" dan, stelt typisch voor, een valse vereniging, een onheilige broederschap, een onschriftmatig bondgenootschap, een vermenging van schapen en bokken in één stal; een opeenhoping van koren en kaf op dezelfde vloer; een samenvoegen van het getrouwe Juda met het afgodisch Israël, op de voet van gelijkheid van gevoelens, leerstellingen en inzettingen, zonder vereniging van de Geest in goddelijke onderwijzing. Hier is dan een stok, waarmee valse herders hun kudden besturen, alleen op de grond van het Calvinisme, of de doop, of het lidmaatschap van de kerk, of "ons geloof en regel" of enig ander menselijk cement om, als het mogelijk was, levende stenen en dode stenen tot één gebouw te verenigen. Maar dit cement moet verbroken worden, "want de" levende "steen uit de muur roept," neergedrukt door de dode reeks van blokken van boven, en "de" levende "balk uit het hout antwoordt dien," Hab. 2:11, van zijn plaats tussen de vermolmde dakspanten; en het geroep van de een en de weerklank van de andere zal zijn: "gaat uit het midden van hen, en scheidt u af." Wanneer dan deze stok van een onheilige broederschap verbroken

is, en geen vereniging toegestaan of erkend wordt, dan die welke op het werk van de Geest in de ziel gegrond is, dan worden de ellendige schapen geweid met de slachtschapen, en bekennen dat dit het woord van de Heere is.

Maar ik gevoel, dat ik enigszins van de tekst gedwaald ben, en daarom keer ik zonder verdere voorafpraak tot de tekst terug.

Het bevel, dat tot de profeet gericht werd, was, "neem u *nog* eens dwazen herders gereedschap." Daar is, geloof ik, veel betekenis vervat in het woord "nog," dat is: "opnieuw," "nog eens." En ik besluit er uit, dat de stokken "Lieflijkheid" en "Samenbinders" daarom gereedschappen waren van een dwaze herder, maar hij moest "nog," nog eens, nog verder zulke gereedschappen nemen, om meer zichtbaar en treffend openbaar te maken, wat een dwaze herder is. Door "dwaas" versta ik "goddeloos," "onwedergeboren," zoals het woord in andere plaatsen van de Schrift gebruikt wordt. Dat is: verstoken van hemelhoge meegedeelde wijsheid, en daarom in Gods schatting een dwaas. "De dwaas zegt in zijn hart, daar is geen God." "De dwazen sterven door gebrek van verstand." "Want ook wij waren eertijds" (dat is, in vorige tijden) "onwijs, ongehoorzaam, dwalende," enz. Tit. 3:3. Ons wordt daarom verboden tot een broeder te zeggen, gij "dwaas," dat is, hem een onwedergeborene te noemen, en hem af te snijden als ontbloot van het geestelijk leven. De "dwaze herder" is daarom een natuurlijk mens, door opvoeding, hoogheid, begeerlijkheid, verwaandheid, tot de predikstoel verheven, en ontbloot van geestelijke verlichting en hemelse wijsheid.

Hij bezit zekere gereedschappen, die de profeet als zinnebeelden van zijn karakter genomen heeft. Welke die waren, heeft de Heilige Geest ons hier niet geleerd. Maar omdat wij ze uit andere gedeelten van de Schrift kunnen opmaken, zal ik de vrijheid nemen hem die ter hand te stellen.

1

Het eerste gereedschap en kenteken van deze dwazen herder zal dan een *masker* zijn. De zaak zelf mag misschien bij de Joden niet bekend geweest zijn, hoewel bij de Grieken en Romeinen wel. Maar de zaak die het voorstelt, namelijk list, en bedrog, was zo oud als de tijden van Jannes en Jambres, de Egyptische tovenaars, die Mozes weerstonden, 2 Tim. 3:5; en het bloeide krachtig aan het hof van Achab, in de dagen van de rechtschapen Micha, 2 Kron. 18:5; en zwaar geplaagde arme Jeremia, hoofdstuk 28:10,11, hoofdstuk 29:26,27. Paulus spreekt van dezen, wanneer hij zegt: "zulke valse apostelen zijn bedrieglijke arbeiders, zich veranderend in apostelen van Christus." 2 Kor. 11:13. Zo lezen wij dat de profeten niet meer "een haren mantel zullen aandoen om te liegen." Zach. 13:4. Een masker te dragen is een valse rol te spelen, een verdacht karakter aan te nemen, een toneelspeler te zijn. Want in oude tijden verschenen de toneelspelers nooit, dan van een masker voorzien, waarvan de gelaatstreken leken op de persoon die het voorstelde. Zo maakt deze dwaze herder de preekstoel tot zijn toneel, Zijn heilig voorkomen het masker, en zijn valse ijver, luidruchtige rede, en hartstochtelijk snoeven zijn klerenkamer van hem. En zo verstrikt hij door kracht en behendigheit de eenvoudige in zijn net.

2

Het volgende werktuig, dat ik hem ter hand zal stellen, zal een *scepter* zijn. Het kenteken van macht en gezag. Om te tonen, dat hij "heerschappij voert over het erfdeel des Heeren", 1 Petr. 5:3; en "de schapen weidt met strengheid en hardigheid", Ezech. 34:4.

3

Het derde gereedschap zal een *scherpe schaar* zijn. Want wij lezen "ze bekleeden zich met de wol." Ezech. 34:3. En natuurlijk moet hij iets hebben, om de wol mee af te scheren. Niet dat de dienaar geen eerlijk en voldoende onderhoud zou nodig hebben, want "wie plant een wijngaard en eet niet van zijn vrucht, of wie weidt een kudde, en eet niet van de melk der kudde?" 1 Kor. 9:7. "Alzo heeft ook de Heere verordend dengenen, die het Evangelie verkondigen, dat zij van het Evangelie leven." Maar te ontvangen, wat vrijwillig gegeven wordt, is een andere zaak dan zoveel wol af te scheeren als mogelijk is, of zo dicht af te nemen dat er bloed komt, en er iets van het vel weggenomen wordt.

4

Zijn vierde gereedschap zal een *lange zweep* zijn, die reiken zal tot elke hoek van de kooi, om alles te slaan wat de vijandschap van zijn vleselijk gemoed gaande maakt, door wat hij noemt een misnoegde geest, en dat heeft ingezogen wat hij noemt Antinomiaanse en gevaarlijke grondbeginsels. Wee allen, die niet onder zijn gezag willen buigen, of zich aan zijn onderwijzing willen onderwerpen. Op die wijze zijn waardigheid te kwetsen zal de lange zweep op de schouders van de overtreder doen nederdalen. Zoals de apostel zegt: "gij verdraagt het, zo u iemand, (dat is, een leraar) dienstbaar maakt, zo u iemand in het aangezicht slaat", 2 Kor. 11:20. Zo sloeg Zedekia, de zoon van Kenaäna Micha op het kinnebakken," 1 Kon. 22:24. En zo, hoewel ze beschermd zijn door wet en zedelijke welvoeglijkheid om nu "goddelooslijk met de vuist geslagen te worden," hebben de geoefende kinderen van God echter nog te lijden van de "gesel der tong."

5

Zijn vijfde en laatste gereedschap zal zijn een *boog en pijlkoker* vol pijlen, om op een afstand te treffen die buiten het bereik van de zweep zijn. De pijl is voor hen, die in de verte zijn, wat de zweep is voor hen, die nabij zijn. De laatste wordt binnen de muren van de kerk gebezigd, de eerste wordt gericht op die buiten haar zijn. Deze pijlen zijn bittere woorden, zoals de Schrift zegt: "Die hun tong scherpen als een zwaard, een bitter woord aanleggen als hun pijl; om in verborgene plaatsen de oprechten te schieten, haastig schieten zij naar hem, en vrezen niet." Ps. 64:3,4. En opnieuw: "En zij spannen hun tong als hun boog tot leugen." "Hun tong is een moordpijl." Jer. 9:3,8. En tegen wie zijn deze pijlen hoofdzakelijk gericht? Op de beproefden, verdrukten en geoefenden; op hen die zuchten en klagen over schuld en bederf; op hen die gekweld worden door veel twijfelingen en veel vrees; op hen, die beven voor Gods woord, en soms bijna verteerd worden door schrik. Iedereen die worstelt om de kracht van wezenlijke godsvrucht, bij wie "verandering is," Ps. 55:19; die niet kan zonder een bevindelijke godsdienst, die niet rusten kan op leerstellingen en de letter van de waarheid zonder de ondervinding daarvan. En hij die vrijmoedig zijn kleuren toont als staande in de rijen van levende, geestelijke, bevindelijke waarheid, bijzonder als hij een standaarddrager is, moet verwachten het doelwit te zijn voor deze vergiftige pijlen.

Zoveel van "de gereedschappen van de dwaze herder," de kentekens van zijn ambt, de zinnebeelden en zichtbare tekens, waardoor hij opeens te herkennen is.

Maar wij zullen nu komen tot zijn *karakter*, dat de Heilige Geest hier beschreven heeft. En omdat wij veel door tegenstellingen kunnen leren, zal het ons gelegenheid verschaffen, om uit het tegendeel te zien wat een *wijze herder* is.

De Heilige Geest heeft vier ontkenkende en twee stellige kentekenen gegeven. Dat wil zeggen, Hij heeft vier dingen beschreven, die de dwaze herder niet, en twee dingen die hij wel doet.

De wijze herder zal bijgevolg juist het tegendeel zijn. En er zullen vier dingen zijn, die hij doet en twee die hij niet doet. Deze vier dingen zijn het, die de dwaze herder niet doet. "Dat gereed is om afgesneden te worden, bezoekt hij niet, het jonge zoekt hij niet, het verbrokene heelt hij niet, het stilstaande voedt hij niet." Deze twee dingen doet hij: "het vlees van het vette eet hij"; "en derzelve klauwen verscheurt hij."

De Heere zegt: "Ik zal een herder verwekken," dat is: Hij wil in Zijn voorzienigheid en als een daad van Zijn rechterlijk mishagen, zo iemand verwekken om een model en voorbeeld te zijn van wat een dwaze herder is. Zo lezen wij: "Ik zal verkiezen het loon hunner handelingen" Jes. 66:4; en "God zal hun zenden een kracht der dwaling, dat zij de leugen zouden geloven." 2 Thess. 2:11. Als een daad van rechterlijk mishagen, om het volk te straffen, dat hun oren van de ware profeten afkeerde, zou de Heere hun een van deze tekenen zenden.

1

Het eerste nu, dat van de dwaze herder gezegd wordt, is, "dat gereed is om afgesneden te worden zal hij niet bezoeken." Wie zijn dit, van wie gezegd wordt, "dat zij gereed zijn om afgesneden te worden"? Zij zijn het, van wie wij de droevige klacht horen, Ezech. 37:11: "onze beenderen zijn verdord, en onze verwachting is verloren, wij zijn afgesneden." Dat is, zij zijn zulken, die door het werk van de wet in hun geweten afgesneden zijn van alle geestigheid van het schepsel, alle valse toevluchten, alle bedrieglijke hoop en vermolmd steunsels, om enig goed in zichzelf te vinden of op het getuigenis van de mens te rusten. Wij lezen, Rom. 11:24, van de tak die afgehouden is van de wilde olijfbom, en ingeënt wordt in de goede olijfbom, dat een treffend beeld is van de weg waarin een vat der barmhartigheid afgesneden wordt van de oorspronkelijke stam, en in Christus ingeënd wordt door de weg van vereniging. De wet die toorn, schuld, veroordeling en vrees werkt, is het mes in de hand van de hemelse Landman, Die de ent geheel en al van de natuurlijke boom afsnijdt. En voordat deze bloedende tak in de goede olijfbom kan ingelast worden, moet hij op de grond liggen, totdat al het natuurlijk sap zachtjes wegloopt en uitdroogt. Zo moet een ziel hulpeloos en wel dikwijls hopeloos neerliggen, totdat de hemelse Landman deze bloedende tak opneemt en in Christus inlijft door een klaarblijkelijke vereniging. Want het wordt "de wortel en de vettigheid van de olijfbom mede deelachtig." De geestelijke inenting verschilt van de natuurlijke inenting hierin, dat in de natuurlijke enting de vruchtbare ent wordt ingevoegd in de wilde stam, maar in de geestelijke enting de wilde ent wordt ingevoegd in de vruchtbare stam. Maar beide bevatten deze grote waarheid dat er twee onderscheiden en op elkaar volgende handelingen zijn: de gehele verwijdering van de oude stam, en de volkomen vereniging met de nieuwe.

Maar de kanttekening geeft een andere vertaling, "zij die verborgen zijn." Het volk van God is een verborgen volk. Zij worden daarom genoemd Ps. 83:3: "Gods verborgen;" dat is niet slechts verborgen in Zijn hand van eeuwigheid, "en verbergt hen in het verborgene van Zijn aangezicht voor de hoogmoedigheden des mans", Ps. 31:21; maar verborgen voor het algemeen gezicht en de opmerking. Zij zijn niet degenen die veel gerucht maken in een valse glans van een schitterende belijdenis, en ook niet die vermetel voorwaarts snellen om de hoogste plaats te bezitten; maar door een diep

gevoel van geestelijke armoede, nood, schuld en behoefte, reikhalzen zij om zich geheel en al te verbergen voor een hartdoorzoekend God. Zo "verbergen zij de rede van God in hun hart," Ps. 119:11. En het Woord van God is in hen gelijk het zuurdeeg in de drie maten meel, Matth. 13:33; verborgen voor het algemene oog, maar dat krachtig werkt in het verborgen.

Deze afgesnedene, of verborgene, dan, "bezoekt" de dwaze herder "niet." U moet door dit woord "bezoeken," niet verstaan een gaan van huis tot huis. De oude Geneefse vertaling heeft "zal niet zoeken." In deze zogenaamde bezoeken is dikwijls meer lafheid en laster, dan zalving en kracht, meer schadelijke samenspreking dan redenen met zout besprengd, en wij scheiden meer belast dan bevoordeeld. Het beeld is duidelijk ontleend van een herder, die in de schaapskooi rondgaat, en elk schaap onderzoekt, als ze daar samen vergaderd zijn. De schapen zijn niet verspreid, de een hier en de andere daar, maar in een kooi verzameld, om allen in een plaats onder zijn ogen te zijn. Hij bezoekt ze dan, wanneer hij door de kooi gaat en stilstaat, om met bijzondere aandacht te zien wie zijn zorg nodig heeft. Zo in het geestelijke bezoekt de herder zijn kooi het best, wanneer zij allen voor hem verzameld zijn, en hij neemt hen van de preekstoel in ogenschouw, als zij naar hem opzien om voeding en onderwijs. Hij bezoekt de afgesnedenen, wanneer hij afdaalt tot hun oefeningen, beproevingen en verzoekingingen, wanneer hij hen niet voorbij gaat, maar woorden laat vallen van aanmoediging en vertroosting, overeenkomstig hun toestand. Maar dit doet de dwaze herder niet. Hij mag, weliswaar, ijveriger zijn in dat wat genoemd wordt, bezoeken van huis tot huis, en mag rondom vliegen met vleugels van valse ijver, of een wekelijks krans van godsdienstige theebezoeken doorlopen, en, om kort te gaan, slechts een van die zijn, "welke in de huizen insluipen en nemen de vrouwkens gevangen, die met zonden geladen zijn." Maar hij bezoekt hen nooit van de kansel, die in hun gewaarwording afgesneden zijn van het eeuwig leven. Nee, hij schiet er op in en verwondt hen. "Weg met uw twijfel en vrees. U moet niet blijven staan om uw bederf nauwkeurig te beschouwen. Zie op Jezus, houd God bij Zijn Woord, houd de beloften vast. De godsdienst is niet zwaarmoedig en droefgeestig, maar vrolijkheid en vrede." Zo wondt en rijt de dwaze herder het tere geweten van iemand, in plaats van die te verbinden. Maar de wijze herder ontdekt en bezoekt zulken, en beschrijft de bevindingen van een afgesnedene ziel, omdat hij zelf door ondervinding deze weg bewandeld heeft. En als hij zijn ondervinding afschiet en hun stenen van aanstoot verwijdt, wordt dit dikwijls gezegd tot hun verlossing, of tenminste tot hun vertroosting. Mijn gemeente ligt zo ver uiteen, sommigen op twaalf en veertien mijl afstand, dat, wat dit punt aangaat en wat mijn zwakke gezondheid betreft, het niet mogelijk zou zijn al mijn geestelijke hoorders persoonlijk te bezoeken. Maar de begeerte van mijn hart is hen van de preekstoel te bezoeken, door rond te gaan tot de omstandigheden van elk en een ieder.

2

"Het jonge zal hij niet zoeken." Dit is het tweede zwarte merk waarmee de Heilige Geest een dwaze herder heeft getekend. Deze "jonge" is ongetwijfeld een van de "nieuw geboren kindertjes," waarvan gesproken wordt, 1 Petr. 2:2. Van hen wordt gezegd dat ze "begerig zijn naar de redelijke en onvervalste melk, opdat zij door dezelve mogen opwassen." Het onderscheidend kenmerk van zulken is, dat zij "gesmaakt hebben, dat de Heere goedertieren is." Zij zijn niet zulken die in de volle vrijheid van het evangelie staan. Zij hebben gesmaakt, niet overvloedig gedronken. Zij hebben een kruimeltje en een druppel gehad, maar zijn niet gebracht tot de maaltijd en de fontein. De dwaze

herder dan zoekt "het jonge niet." Bij hem is het alles vermetel vertrouwen en onwankelbare verzekering. En hij die niet op deze hoge berg staat, gelooft hij dat geen standplaats heeft. De vroege bloesem van geloof, hoop en liefde, wanneer de groene spruiten in blad en bloem voortschuiven, de lente van de ziel, als het lachend seizoen, wanneer alles helder en bloeiend is, de dagen van onze geestelijke jeugd, wanneer Gods verborgenheid over onze tent was, toen daar een geest van gebed was, en een honger naar het Woord, en een ijver voor Gods eer, en een zuivere genegenheid tot Zijn volk. **C**van dat zoete, hoewel gewoonlijk korte seizoen weet de dwaze herder niets. Hij komt opeens tot volle verzekerdheid, en wordt een man, zonder dat hij de tijdperken van de kindsheid en jeugd doorloopt. Zo zoekt hij dat "jonge" nooit. Hij weet niets van hun gewaarwordingen, en daarom kan hij hun toestand niet beschrijven. Hij heeft geen melk voor zulke zuigelingen, en kan niet afdalen tot hen die in zo'n lage staat zijn.

Maar de wijze herder zoekt zulken ook. Hij weet juist waar zij zijn. Beide hun hoop en hun vrees, hun standplaats en hun gevaren. Dus, als hij zijn schaapskooi doorgaat, zoekt hij het werk van de genade in zulken op te sporen. Hij slaat hun hoop niet neer, en ook stoot hij ze niet van hun wezenlijk standpunt, maar versterkt al hun geestelijke bemoedigen. En echter drijft hij ze niet vermetel voorwaarts. Hij houdt ze onder de lammeren, en voegt ze niet bij de hardnekkige rammen en werkende oaien. Hij zal zoeken zulken te waarschuwen tegen het beuzelen met overtuigingen, die opgevuld zijn met hoogmoed, en geeft acht op elke toestemmende belijder, die verward is in de strikken van de satan en de lusten van het vlees. Hier en daar loopt hij met hun vertroosting, totdat zij alles hebben weg laten druppelen. En als een teer opvoedend vader, wil hij hun raden en onderwijzen tot het uiterste van zijn vermogen aangaande al de gevaren en zwaarigheden die hun weg belemmeren.

3

Het derde stellige duistere merk tegen deze dwazen herder is, dat "hij het verbrokene niet zal helen." Ik denk dat wij in deze onderscheiden karakters, waarvan in het volgende vers gewag gemaakt wordt, trappen van ondervinding hebben. Wij hebben vooreerst de afgesnedene, dat is, zij die onder veroordeling van schuld en verdoemenis zijn; dan "de jongen," zij die door enige aangename ontdekking van Zijn liefde, gesmaakt hebben dat de Heere goedertieren is. En nu komen wij tot de "verbrokene;" dezen schijnen voor te stellen, die hun eerste liefde verlaten hebben, die inwendig afgevallen zijn van hun God, die verward zijn in eeltige strikken, die voor hun voeten gespreid zijn, die afgeweken zijn in wereldzin, vleselijkheid en hoogmoed, en zo afgezworven van de eenvoudigheid van het evangelie, van de ijver van hun warme genegenheden, van de oprechtheid van hun kinderlijke gehoorzaamheid en van hun onderdanig overgeven van zichzelf om gevormd te worden als leem in de hand van de hemelse Pottenbakker. Zo schijnen hun genegenheden, hoop en begeerten, hun eenvoudigheid en goddelijke oprechtheid, hun geestelijke bevalligheid en oprechtheid bezoedeld en verwoest. Hun sterke gezondheid is verbroken; en zij zijn in plaats van vrolijke lammeren die de tere blaadjes afbijten en de kooi op en neer springen, zwak en ongesteld geworden. Ze zijn nu waar Job beschrijft dat hij vertoefde: "Mijn gedachten zijn uitgerukt, de bezittingen mijns harten." (17:11.)

Zo zijn hun gedachten om tot Gods eer te leven, of Hem met zuivere genegenheid te beminnen, of met Hem in gemeenschap te wandelen, of Hem te dienen, alle verbroken en verwoest. Hun te groot oordeel is verbroken, zoals van Efraïm gezegd wordt "Hij is

verpletterd met recht." Hos. 5:11. Niet dat zij twijfelen aan de waarheid en wezenlijkheid van de leer van de genade, maar hun oordeel over zichzelf, of zij het goddelijke leven bezitten, hun eigen toestand voor God, de ontzaggelijkheid van hun eigen ondervinding, de zekerheid van hun eigen behoudenis, in deze diepe zielservaringen zijn ze verbroken in enig oordeel, dat zij kunnen vormen over zichzelf. In één woord, al hun godsdienst schijnt opgebroken en zij zelf afgebroken te zijn. Nu, dit verbroken schaap wordt door de dwaze herder nooit werkelijk geheeld. Hij weet nooit de kwaal of het passend middel. Zijn oordeel is nooit verbroken. Want omdat hij de waarheid duidelijk in de letter kent, heerst er geen verwarring in zijn hoofd, de zetel van al zijn godsdienst. Zijn armen zijn nog niet verbroken, want hij kan God altijd houden bij Zijn Woord; zijn benen zijn nog niet verbroken, want hij kan gaan wanneer en waar hij wil, hoewel God hem nooit gezonden heeft. Zijn rug is nooit verbroken, want hij staat nog rechtop, en heeft nooit zijn mond in het stof gestoken. En zijn hart is niet verbroken want de hamer van Gods Woord is nooit op die steenrots gevallen, Jer. 23:29. Daarom kan hij nooit werkelijk genezen dat, wat verbroken is.

Maar de wijze herder heeft meer of minder deze lessen door smartelijke ondervinding geleerd. Hij is verbroken als een vat waarin God toont geen welbehagen te hebben, en enigmate verbonden. Daarom kan hij passende geneesmiddelen aanwenden voor de verbrokenen van de kooi. Het verzoenend bloed van de Zaligmaker, het tere medelijden van Zijn hart, Zijn heerlijke rechtvaardigende gerechtigheid, de vrijwilligheid van de genade overvloeiende over de overvloedigheid van de zonde, de onveranderlijkheid van Gods genade en liefde, deze en dergelijke geneesmiddelen, brengt de wijze herder voor de verbrokenen van de kudde. En wanneer zij goddelijk toegepast worden, genezen zij hun wonden.

4

Maar wij komen tot de vierde zaak, die de dwaze herder niet doet. "Het stilstaande" zal hij niet voeden. Sommigen van de levend gemaakte kinderen van de Heere worden tot zulke engten van zielsondervindingen gebracht, dat zij niet bekwaam zijn om voor of achterwaarts te gaan. Zij durven niet voorwaarts gaan opdat zij niet vermetel worden. Zij durven niet achterwaarts te keren opdat zij niet in wanhoop neerstorten. Ook durven ze zich niet tot de rechter-, en ook niet tot de linkerhand te keren, opdat zij niet van de koninklijke weg zwerven. Zo worden zij genoodzaakt tot stilstaan, niet uit lafhartigheid, niet uit luiheid, niet uit onwilligheid, maar louter uit onmacht om zich te bewegen. Zij zijn omver geworpen, en kunnen niet op hun benen gaan. Nu, voor dit schaap moet voedsel aangebracht worden. Hij moet niet als een luie geschopt, en ook niet met de herdersstaf geslagen worden, als hardnekkig, of als dood, over de stenen horden geduwd, maar hij moet "gevoed" worden. Aan hen moet geen onkruid, netels en distels gebracht worden, maar zoals Agur bad: "voed mij met het brood mijns bescheiden deels," dat is, voedsel overeenkomstig zijn staat en toestand. Het teerste gras, en het vloeiendste en helderste water moest bij hem gebracht worden, niet dat met de voeten vertreden en vermodderd is door de vette en de sterke, Ezech. 34:18, maar "het nagras" (dat is, het lente uitspruitsel, de Hebreërs beginnen het jaar met de herfst), "na des konings afmaaiingen," Amos 7:1.

Maar de dwaze herder heeft geen voedsel voor hen die stilstaan. Als het schaap zichzelf niet in het leven kan bewaren, hij wil geen voedsel geven aan wat hij noemt "een lui Antinomianisme," omdat hij geen ogen heeft om ziekte van luiheid, geestelijke onbekwaamheid van vleeselijke onwilligheid te onderscheiden, en om stil te staan uit godvruchtige vrees voor dood en zonde.

Dit zijn de vier ontkennende tekens van een dwaze herder, dat zijn de dingen die hij *niet* doet. Maar er worden door de Heilige Geest twee stellige tekens bijgevoegd, dat is, er zijn twee dingen die hij *wel* doet.

"Het vlees van het vette zal hij eten", dat is, hij zal niet nemen wat tot hem komt, dat wat hem aangeboden wordt, maar hij zou door de kooi gaan, en het vetste voor zijn eigen eten verkiezen. Aan het priesterlijk geslacht behoorde de borst en de schouder, Exod. 29:27,28, niet het bout en de nier. Hij moest goed voedsel en genoeg voedsel hebben maar niet het vetste en beste deel van het geheel. Het Woord van God bepaalde een eerlijk en voldoende onderhoud voor een dienaar, maar het moet vrijwillig en gewillig gegeven worden. Maar de dwaze herder verraadt een grijpende, geldgierige, onverzadigbare geest. Hij zoekt niet de kudde maar de vacht, en hij wil de waarheid opofferen, het evangelie vaneen scheuren, en prediken om belijders te behagen, enkel om zijn zak te vullen. Dankbaar aan te nemen wat vrijwillig gegeven wordt is iets; ontevreden te zijn, met wat gegeven wordt en te schreeuwen om meer, is een ander ding. Het vlees te eten wordt toegestaan, te grijpen naar het vlees en vet is verachtelijk; de kudde te weiden als een herder, en te eten van de melk van de kudde, 1 Kor. 9:7, is eerlijk; de kudde te weiden als een vetweider is schandelijk.

"En derzelver klauwen zal hij verscheuren." Dit is het *tweede* stellige kenmerk van een dwaze herder. Schapen hebben dus klauwen! Ja, en sommigen van ons zijn er zeker wel eens door gekrabd. En deze klauwen willen zij soms proberen op de herder. Wanneer dan de dwaze herder de schrammen van deze klauwen voelt, beproeft hij voorts al zijn kracht en verscheurt ze. Hij bestuurt ze niet met vriendelijkheid en zachtheid, hij leidt ze niet met de zoete dwang van de liefde en genegenheid, maar eerst doet hij de wedergeborene kinderen Gods gebrek lijden, en dan, als zij hem met hun klauwen krabben, verscheurt hij ze. Hun klauwen zijn het voorwerp waarop hij aanvalt, dat is, hij houdt enige van hun uitdrukkingen aan die tegen hem gericht waren, enige strenge opmerkingen omtrent hem gemaakt, enige twijfelingen omtrent zijn christendom, enige tegenwerpingen omtrent zijn Arminianisme, enige beoordelingen van zijn gedrag. Deze klauwen hebben hem gekrabd, en zijn hoogmoed en belangrijkheid gekwetst. Hij moet daarom vergelden, en die klauwen wil hij verwijderen, door elk woord aan te halen dat tegen hem of tegen zijn bediening gezegd is, en verscheurt ze, daar zij, zoals hij zegt, een bittere en onchristelijke geest ademen.

Een wijze herder zal niet zo handelen. Hij zal geen slagen met slagen vergelden, en geen striemen met striemen. Als hij gekrabd is door de klauwen van enige van zijn schapen, dan wil hij het liever in stilheid dragen, dan verdeeldheid en twist te maken en de kudde vaneen te scheuren. Hij zal niet elke barsheid tegen hemzelf of zijn bediening gezegd, opnemen, zijn eigen zaak en eer op de predikstoel brengen, in plaats van de zaak van God en de eer van Christus, maar zal meer of minder werkzaam zijn door de Geest van Hem, Die, wanneer Hij gescholden werd, niet weder schold.

Wij zien dan, door de pen van de Heilige Geest, de kenmerken van een dwaze en wijze herder getekend. Houd ze in het oog. U wordt bevolen de geesten te beproeven of zij uit God zijn. U moet rechters zijn van elke dienaar die als een gezant van de Heere komt. Beproof hem goed, onderzoek zijn gelaatstrekken zorgvuldig, weeg hem nauwkeurig. God heeft u zijn beeltenis gegeven, vergelijk de man en zijn afbeelding. Heeft hij dan de merktekens voor of tegen? Bezoekt hij de afgesnedene, zoekt hij het jonge, heelt hij het

verbrokene, voedt hij het stilstaande ? Als hij niet overeenkomt met deze vier hoofdpunten, dan is hij een dwaze herder, hij mag zijn wie hij is.

Daarenboven, "eet hij het vlees der vetten en verscheurt hij derzelver klauwen?" Is hij twistziek en geldgierig, grijpend en oplopend, een vleier van de rijken en een verdrukker van de armen; een Demas en Diotrefes? Dan is hij een dwaze herder, hetzij in de kerk of in de kapel, in klederen van priesterlijke waardigheid, of in eenvoudigheid, zonder tabberd. Neem nooit zijn heilige houding en plechtig gedrag in acht, zijn grauwe haren en zilveren tong. Deze zijn maar het ruwe kleed om te bedriegen. Sla zijn bediening en zijn daden gade. Houd het oog op hem op en van de predikstoel. Keer hem om en bezie van beide zijden, de ontkennende en de bevestigende tekens wat hij niet, en wat hij wel is.

Mijn vrienden! ik heb deze woorden gesproken als een belangeloos persoon, niet met het doel om mijzelf te verheffen. Want ik verzeker u, ik ben dikwijls beproefd over mijn roeping tot de bediening, hoewel niet zonder soms getuigenis te hebben, beide inwendig en uitwendig, van niet te bedoelen enig bijzonder dienaar of dienaren. U bent in de buitengewone toestand van een bepaalden bedienaar te missen, en bent dus veel gewend om verschillende behulpzels te horen in deze of andere kerken. Ik heb dan geprobeerd voor u open te leggen de trekken van een wijze en dwaze herder, zoals ze getekend zijn door de Heilige Geest. Beproof daaraan allen die u hoort. Laat geen voorgeven u voldoen. Onderzoek hun geloofsbrieven; weeg ze in de schalen, neem acht op hun woorden, en boven alles, zie nauwkeurig op hun geest. En als zij de merktekens niet dragen van een wijze herder, of daarvan verschillen, of nog meer, indien zij juist passen bij het karakter hier gegeven van een dwaze herder, verwerp ze eenvoudig. God heeft ze niet gezonden. En door ze te verwerpen handelt u op Zijn gezag, en wandelt in gehoorzaamheid aan Zijn Woord. Moge Hij ons ogen geven om te zien, handen om te werken, en voeten om te wandelen in nauwkeurige overeenstemming met Zijn eigen onfeilbare getuigenis. Amen.

De Wijnstok en Zijn ranken

Predikatie over Johannes 15:1,2

"Ik ben de ware Wijnstok, en Mijn Vader is de Landman. Alle rank, die in Mij geen vrucht draagt, die neemt Hij weg; en al wie vrucht draagt, die reinigt Hij, opdat zij meer vrucht drage." Johannes 15:1 en 2.

Wat een plechtig tijdstip was de avond voor die nacht, waarin de Heere van leven en heerlijkheid in de handen van de goddelozen werd overgeleverd! Toen Hij, voordat Judas Hem met een kus kwam verraden, Zijn gehele hart als het ware voor Zijn

discipelen ontsloot en hun de geheimen van Zijn liefhebbend gemoed meedeelde; toen Hij tot hen zei: "Ik heet u niet meer dienstknechten: want de dienstknecht weet niet, wat zijn heer doet; maar Ik heb u vrienden genoemd. Want alles wat Ik van Mijn Vader gehoord heb, dat heb Ik u bekend gemaakt," Joh. 15:15.

Hij was er in deze plechtige ogenblikken op uit, om alles onder hun aandacht te brengen, wat hun treurig gemoed kon vertroosten. "Uw hart," zei Hij, "worde niet ontroerd. Gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij." En als er, gedurende het verblijf van de Heere op aarde, ooit een bijzonder tijdstip was, waarin de Heere geestelijke vertroosting schonk aan degenen die eeuwig van Hem waren, dan was het voorzeker in dat uur, toen Hij hun verslagen zielen zo bemoedigde.

Maar wij bemerken, dat de Heere in dit uur van de beproeving, toen Hij weldra van hen genomen en aan het kruis genageld zou worden, toen Hij op het punt was om hen te verlaten, en Zijn lichamelijke tegenwoordigheid aan hen te onttrekken, niet enkel hen vertroostte. Hij vertroostte ze niet slechts, maar Hij voegde er een ernstige onderwijzing en een diepe waarschuwing bij. Welnu, hieruit zien wij dat, met wat voor Goddelijke vertroosting, uit de mond van de driemaal Heilige, een kind van God ook begunstigd mag worden, de Heere toch zorg draagt, onderwijzing, berisping en waarschuwing daarbij te voegen. De bediening van het evangelie is dus niet alleen een onvermengde toediening van vertroosting, maar komt volkomen overeen met het karakter, dat de Heilige Geest van de Schrift opgegeven heeft, - dat zij "nuttig is tot lering" (dat is, onderrichting), "tot weerlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de rechtvaardigheid is, opdat de mens Gods volmaakt zij, tot alle goed werk volmaakt toegerust," 2 Tim. 3:16. En dit stemt overeen met de beschrijving die de apostel Paulus van zijn eigen prediking geeft, wanneer hij zegt: "onzelf aangenaam makende bij alle gewetens van de mensen, in de tegenwoordigheid Gods," 2 Kor. 4:2. Het is dan een volkomen misverstand aangaande de bediening van het evangelie, wanneer men denkt dat het hoofdonderwerp ervan slechts is om de kinderen van God te vertroosten. Dat is een kortzichtige, verkeerde beschouwing van wat de bediening van de Geest is. Wij vinden dat de Heere op hetzelfde ogenblik toen Hij troost in de harten van Zijn bedroefde volgelingen uitstortte, hun een ontzagwekkende waarschuwing toevoegde: "alle rank, die in Mij geen vrucht draagt, die neemt Hij weg, en al wie vrucht draagt, die reinigt Hij, opdat zij meer vrucht drage," Joh. 15:2. En als de Heere van leven en heerlijkheid aan Zijn volgelingen op dit plechtig tijdstip onderwijs en waarschuwing geeft, dan bewijst het duidelijk dat het een gedeelte van de bediening van de Geest is, zulke hoofdonderwerpen te gebruiken, en zo het Woord der waarheid recht te snijden," 2 Tim. 2:15, "het kostelijke van het snode uit te trekken," Jer. 15:19, "scheidende het reine en onreine," Ezech. 44:23.

"Ik ben de ware Wijnstok, en Mijn Vader is de Landman. Alle rank, die in Mij geen vrucht draagt, die neemt Hij weg, en al wie vrucht draagt, die reinigt Hij, opdat zij meer vrucht drage."

Zonder een eigenlijke tekstverdeling te maken, zal ik onder Gods zegen pogen de onderwerpen aan te roeren, die hier tot onderwijs van Gods volk zijn neergelegd, voor zover de Heilige Geest mij tot enige lamenis daaraan gebracht heeft,

en voor zover Hij mij "de deur des Woords opent" (Kol. 4:5), om zijn betekenis u voor te dragen.

I.

"Ik ben de ware Wijnstok." Het blijkt uit andere gedeelten van de Schrift, dat er in het land van Juda planten waren, die op de wijnstok leken, maar van een vergiftige en dodelijke aard waren. Wij hebben een treffend voorbeeld daarvan in het tweede boek van de Koningen (hoofdstuk 4:39), toen "een van de zonen van de profeten uitging in het veld, om moeskruiden te lezen, en vond een wilde wijnstok en las daarvan en sneed ze in de moespot." Hij deed dit, daar hij niet scheen te weten, dat zij vergiftig en schadelijk was. Maar zij die beter met deze plant bekend waren, riepen uit: "de dood is in de pot." Hier was dus een plant, die een grote gelijkheid had met de echte wijnstok. Zo'n grote gelijkheid, dat deze zonen van de profeten er door bedrogen werden.

Er is daarom veel verborgen in de woorden: "Ik ben de ware Wijnstok," als tegenovergesteld aan de valse wijnstokken, de schadelijke en vergiftige wijnstokken. Wij hebben een zinspelend hierop in het boek Deuteronomium, waar wij lezen: "hun wijnstok is uit de wijnstok van Sodom, en uit de velden van Gomorra; hun wijndruiven zijn vergiftige wijndruiven, zij hebben bittere beziën," (Deut. 32:32); zonder twijfel zinspelend op deze vergiftige wijnstokken, welke in het land van Judea groeiden. Zo vinden wij ook bij Jesaja, dat de Heere een krachtige voorstelling aan Zijn volk doet, dat "Hij een wijngaard had beplant met edele wijnstokken, maar daar Hij verwachtte, dat Hij goede druiven zou voortbrengen, had hij stinkende druiven voortgebracht.; (hoofdstuk 5:2.) Dat wil zeggen, in plaats van trossen van ware vrucht voort te brengen, bracht hij trossen voort van zo'n vrucht, als ik beschreef van "de wijnstok van Sodom, en "vergiftige wijndruiven." Hij is gelijk Jesaja zegt (hoofdstuk 2:21): "veranderd in verbasterde ranken van een vreemde wijnstok." Er is dan meer betekenis in die woorden: "Ik ben de ware Wijnstok." Zij willen te kennen geven dat, hoe ook de valse christussen in uiterlijk voorkomen op de ware Christus van God mogen lijken, Hij echter -en Hij alleen- "de ware Wijnstok is," uit Welke al de levende takken groeiden, en dat Hij alleen de Wijnstok is, Welke de rechterhand van God Zelf heeft geplant.

Van deze "ware Wijnstok" nu wordt gezegd, dat Hij "ranken" heeft. En er wordt van tweeërlei soort van ranken gewag gemaakt, waarvan gezegd wordt dat ze in Hem zijn. Het ene soort is in Hem door belijdenis; een ander gedeelte van ranken is in wezenlijkheid in Hem. Wij moeten geen ogenblik denken dat deze ranken, die de Landman "wegneemt", levende ranken van de ware wijnstok waren, dat zij een eeuwige vereniging met Christus hadden, dat zij ooit door het bloed van Christus verlost, of uit Christus voortgekomen waren, als in Hem zijnde voordat de wereld was. Maar zij waren in naam en door belijdenis in Hem. En de Heere schijnt deze brede grondslag van hun belijdenis te gebruiken, hun eigen taal aan te nemen, en van hen te spreken, niet zoals zij in Zijn hart doorzoekende tegenwoordigheid wezenlijk waren, maar zoals zij beleden te zijn. En daarom richt Hij Zijn taal in, niet naar de werkelijkheid, maar naar het uiterlijk voorkomen van de zaken. Er zijn dan in Christus ranken door belijdenis, die niet meer dan een vereniging in naam met Hem hebben. Zij maken er aanspraak op tot Hem te behoren, en dragen echter geen vrucht. En omdat zij geen vrucht dragen, neemt de Landman die weg, verwijderd ze van hun plaats, rukt ze uit de stand waarin zij zichzelf geplaatst hadden, en werpt ze weg, opdat ieder hun schande ziet.

Maar welke vruchten zijn het die sommige ranken dragen en andere niet dragen? Voordat wij de toestand van de ranken, die geen vrucht dragen, kunnen beschrijven, moeten we eerst een weinig van de vruchten weten; om het gemis waarvan de Landman Zijn hand uitstrekt en die ranken wegneemt.

Deze "vruchten" dan zijn voor het grootste deel inwendige vruchten; en we hebben een optelling van enige daarvan in de brief aan de Galaten (hoofdstuk 5:22). Daar lezen wij: "de vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede" en zo verder. Het zijn dan in het bijzonder deze inwendige vruchten, die de Landman in deze naam dragende ranken mist. En het gemis van die vruchten noopt Hem om die ranken weg te nemen.

1. Van deze vruchten nu, is oprechtheid, eerlijkheid en onvervalstheid van hart voor God een inwendige vrucht, die de Heere zoekt in de ranken, die belijden te groeien uit deze geestelijke Wijnstok. Waar geen beginsel van geestelijke oprechtheid in de ziel geplant is, daar moeten wij zeggen, is alles verkeerd. Ik spreek hier niet van wereldse oprechtheid, natuurlijke eerlijkheid, zedelijke rechtschapenheid, of vleeselijke zuiverheid. Maar ik spreek van een beginsel van geestelijke oprechtheid, waardoor het hart recht gemaakt is voor de Heere, waardoor er "iets goeds is", zoals de Schrift spreekt, 1 Kon. 14:13, "voor de Heere de God van Israël." Waar nu dit beginsel van geestelijke oprechtheid, in de ogen van de hartdoorzoekende God, ontbreekt, bewijst het dat de rank dood is Maar waaraan kan men weten of men deze "vrucht" van geestelijke oprechtheid bezit? Als men die bezit, dan zal het openbaar worden in de omgang met God, en het zal openbaar worden in de omgang met de mensen. Hij, die een beginsel van geestelijke oprechtheid en eerlijkheid van hart voor God heeft, zal voor God verschijnen als voor een God met Wie niet te spotten is, en zal zijn gehele ziel voor Hem openleggen als de Jehova, Die de nieren proeft en de harten doorzoekt, Die elke verborgen beweging en werking van zijn ziel kent, en voor het doordringend oog van Wie de schuilhoeken van zijn gemoed open liggen. Want hij die geestelijke oprechtheid heeft, zal die gevoelens hebben welke de Psalmist had in de 189^e psalm, wanneer hij zegt: "doorgrond mij, o God! en ken mijn hart; beproef mij, en ken mijn gedachten, en zie, of bij mij een schadelijke weg zij, en leid mij op de eeuwige weg." Deze geestelijke oprechtheid en eerlijkheid voor God is veelal verbonden met Goddelijke vrees. En daarom geloof ik dat een beginsel van geestelijke oprechtheid, de wortel is van alle ware Godsdienst, zodat, waar dit ontbreekt, het leven ontbreekt. Wanneer de ziel hier dwaalt, is alles verkeerd. En, zoals het openbaar zal worden in onze toenadering tot God, zal het ook blijken in onze omgang met het volk van God, en in ons ongedwongen verkeer met de wereld. Wij zullen niet proberen een hoge plaats in te nemen, als wij gevoelen dat de laagste plaats voor ons te goed is. Wij zullen niet beproeven onszelf in de ogen van Gods volk op te heffen, wanneer wij gevoelen dat ons hart een broeinest is van onreinheid. Er zal geen wandelen zijn op de stelten van de ondervinding van een ander, en ook niet een staan op een hoge leerstellige toren, bij hem van wie het hart oprecht gemaakt is voor God. Hij zal zich voor de kinderen van God in zijn ware kleur vertonen, door hen eenvoudig te vertellen hoe hij voelt dat hij zelf is. En hij zal niet alleen de huichelarij haten, meer ook de schijn van huichelarij. De werkingen daarvan vindt hij ongetwijfeld in zijn vleeselijk gemoed. Maar hij wordt steeds tot de ondervinding van de apostel gebracht: "het kwaad dat ik niet wil, dat doe ik."

2. Daarenboven is ootmoed, geestelijke ootmoedigheid, een vrucht die slechts groeit in de hof van de hemel **B** de hof van de Heere - de planting van Zijn rechterhand. En waar toch geestelijke ootmoed in de mensen ontbreekt, het gemis van die vrucht kenmerkt hem als een rank in naam. Hoogmoed was de ondergang van de mens. En hoogmoed, vervloekte hoogmoed, heeft zijn wortels zo dooreen geweven met de vezels van het menselijke hart, dat niets ze kan uitrukken, of de hoorn geheel en al uitroeien, en ook nooit dat vervloekt beginsel geheel ontwortelen. Maar er is een groot onderscheid tussen het aanwezig zijn van de hoogmoed en het heersen van de hoogmoed. De zonde zal altijd in ons wonen; maar de zonde zal niet regeren in een kind van God. "De zonde zal over u niet heersen; want gij zijt niet onder de wet, maar onder de genade." Rom. 6:14. Waar nu de geestelijke ootmoed ontbreekt, daar ontbreekt het geestelijke leven. Want wat maakt de mens ootmoedig? Het bestaat niet in het bijeenbrengen van de ootmoedige taal uit het Woord van God, of uit de mond van de heiligen. Maar het komt voort uit een vernederend gezicht van zichzelf, door in "Gods licht het licht te zien," door de reinheid en volmaaktheid te aanschouwen "van Hem, met Wie we te doen hebben;" door een geestelijke ontdekking te hebben van wat de zonde is, en de last en het gewicht van schuld op ons geweten te gevoelen, door geleid te worden door de Heilige Geest, in de gebeelde binnenkamers, om de aftekening daarvan op de wand te zien, Ezech. 8; en zo "zichzelf te verfoeien in stof en as voor God."

3. Het beginsel van levend geloof is een andere "vrucht," een inwendige vrucht. Het gemis daarvan kenmerkt de mensen als een rank in naam. Hij, die geen geloof heeft, is klaarblijkelijk dood in de zonde. Want de mededeling van leven aan zijn ziel, is gelijktijdig, is op hetzelfde ogenblik met de inplanting van het geloof, en het geloof wordt verwekt in de ziel door de openbaring van God. Want het geloof is het oog van de ziel, dat God ziet, het oor van de ziel, dat de stem van God hoort, en de hand van de ziel, die de openbaring aanneemt, die God van Zichzelf geeft. Daarom, als het geloof, Goddelijk geloof, levend geloof, geestelijk en bovennatuurlijk geloof in de mens ontbreekt, dan ontbreekt de Goddelijke vrucht. En bij gebrek van deze vrucht is hij gekenmerkt als niet meer dan een dode rank, een die slechts in naam aan de levende Wijnstok verbonden is. "Maar," zal men zeggen, "zijn er geen kinderen van God, die vol zijn van ongelof, die geoefend worden door vele twijfelingen en vrezes, die hun aandeel niet duidelijk kunnen lezen, en die niet kunnen zeggen: "mijn Heere en mijn God?" Er zijn ongetwijfeld vele levende zielen die geen aangenaam getuigenis van hun aandeel in de Geliefde hebben; maar echter hebben zij geloof. Geen geloof in Jezus om hun aandeel in Hem voor zeker te houden; maar zij hebben geloof in de volmaaktheden van God; zij geloven de geestelijkheid van Gods wet; zij geloven de bedreigingen die God tegen de goddelozen heeft uitgesproken; zij geloven het gezag en de zekerheid van Gods Woord; en zij geloven dat er geen Zaligmaker buiten de Heere Jezus is, en dat die Zaligmaker met kracht aan hun ziel moet ontdekt worden. En hoewel zij niet de blijdschap van het geloof, en niet de verzekering van het geloof, en ook niet de overwinning van het geloof hebben, echter hebben zij de aanwezigheid en de wezenlijkheid van het geloof, dat werkt op eeuwige wezenlijkheden. Maar niet van zo'n natuur om in hun harten vrede en troost voort te brengen. Het geloof houdt zich bezig met wezenlijkheden, "het is een bewijs der zaken die men niet ziet." En daarom, omdat het met wezenlijkheden omgaat, zal het in overeenstemming zijn met de wezenlijkheden waar het mee omgaat. Het is hetzelfde als wanneer iemand door een glas ziet. De dingen die hij ziet, zullen gekleurd zijn met de kleur van het glas. Elke zaak zal zich zo aan het

oog vertonen, zoals hij ze door een tussenkomende zaak waarneemt. En daarom, het geloof geoefend in de volmaaktheden, de verschrikkelijke eigenschappen, de heiligheid, de rechtvaardigheid, de majesteit, de heerlijkheid, de hartdoorzoekende tegenwoordigheid van Jehovah, het geloof dat God beschouwt door die tussenkomende dingen, ontvangt geen troost, en niet enig aangenaam getuigenis, en geen bevrijding van de ziel uit de gevangenschap. Nog eens, het ziet eeuwige wezenlijkheden, bevat eeuwige wezenlijkheden en is geestelijk aangedaan door deze wezenlijkheden, die door de Heilige Geest toegepast worden op zijn eigen geweten.

4. Ook is de hoop een vrucht van de Geest. En het gemis van hoop, het doorgaande, gehele gemis van hoop, drukt de dood op die zogenaamde rank, waarin het gemis van alle hoop gevonden wordt. "Maar," zal misschien iemand zeggen, "zijn niet Gods kinderen dikwijls in wanhoop gedompeld?" Nee, niet in wanhoop. Zij zijn dikwijls er zeer nabij; zij zijn aan de grenzen; zij gaan op van de rand daarvan; de lucht van dat verpeste land mag zo op hen aanwaaien, dat zij in hun gevoel in wanhoop geraken; echter zette nooit geen levende ziel haar voet buiten de rand; en geen kind van God stapte ooit buiten de grens, zodat hij in het gebied van de wanhoop kwam. Als hij daar ging, hij zou dan niet langer in het land van de levenden zijn; of als hij ooit zijn voet over de grenzen zette, die het land van de hoop van het gebied van de wanhoop scheidt, hij zou dan niet langer tot de Heere roepen om zijn ziel uit de onderste hel te redden, maar hij zou door deze stromen, die hem met zich voeren, in een eindeloos verderf opeens neergeslagen worden. De hel is de plaats van de wanhoop, en het geweten van de verdoemden, voor zij geworpen worden in die vernielende vlammen. En daarom, tenzij u weet wat de gevoelens van de verdoemden in de hel zijn, -dat u nooit zeker kunt weten, hoezeer u mag denken, dat u het wel weet,- of tenzij u gevoeld hebt de wanhoop in het geweten van de goddeloze, voor de hel haar kaken opent om hem voor altijd te ontvangen, hoe nabij ook aan de grenzen van dat vreselijk land, kunt u toch nooit zeggen dat uw voet de drempel betreden heeft. Nee, daar is een,... wie weet het? Een verborgen ondersteuning van eeuwige armen. Daar is een band rondom de ziel geslagen, door de God van alle genade. Daar is een gouden keten door God Zelf neergelaten van de eeuwige Troon van genade en waarheid, die de ziel voor altijd bewaart om neergestoten te worden in die draaikolk, aflopend langs deze vreselijke watervallen en verzwolgen wordend in de kokende afgrond beneden. Er is een onzichtbare arm, die de ziel bewaart om weggevoerd te worden door de watervloeden. En deze verborgen hulp wordt geopenbaard door een gedurige opheffing van het hart in de gebed, en door de verlichting soms ondervonden in de uitstorting van de ziel in vurige verzuchtingen, terughoudend iedereen die het gevoelt van te worden overstelpt door de vloed van wanhoop, wanneer de sluizen van Gods wraak schijnen opgebroken, om hem in eeuwige ellende te storten. En daarom, er is geen kind van God, die door de Geest is wedergeboren, of het heeft enige hoop, dat hem bewaart om ten enenmale schipbreuk te lijden. Zodat wij niet te ver gaan, wanneer wij zeggen dat het gemis van alle hoop een dodelijk kenteken bij de mens is.

5. Geestelijkheid en hemelsgezindheid zijn vruchten, die de Heere vindt, of liever, die de Heere werkt; en in wie Hij ze gewerkt heeft, vindt, aan levende ranken. Dat is, er is soms een trekken en voortgaan van de ziel tot Hem, van Wie alle genade komt. De dingen van de tijd en van de zinnen zijn niet het rechte element van een wedergeboren mens. En hoewel hij een natuur heeft die daar wel toe gezind is, ja, een lage natuur, die,

als het vergund werd, in de modder wilde wentelen, zoals het vuile zwijn doet in het slijk, echter is er een nieuwe natuur in hem medegedeeld door de Heilige Geest, die slechts thuis is in hemelse dingen, en slechts een overeenstemming vindt in geestelijke dingen, wanneer de Heere ze in beoefening brengt, en die twee samenvoegt. Dus, het gehele gemis van geestelijkheid, het volkomen ontbreken van een natuur die de dingen van God zou kunnen ontvangen, verwezenlijken, tasten, voelen en behandelen, bewijst, dat de mens "dood is in zonden en misdaden."

Ik weet, ik trek hier een zeer smalle lijn; daar u zeggen zult, en het wordt soms in me ook gezegd: "denk aan de arme kinderen van God, die in hun eerste overtuiging zijn; denk aan hen die onder de tuchtroede van Gods wet verkeren; en vergeet hen niet die geoefend worden in vrezen en beven, en van wie de zielen doorsneden worden met grote benauwdheden van schuld." O nee mijn vrienden! Ik wilde niet door de last van mijn kleine vinger hen bezwaren; nee, niet door het gewicht van een haar van mijn hoofd, maar liever, als de Heere het behaagt, wilde ik als een werktuig gebruikt worden om ze op te beuren, en hun tere gewetens niet te kwetsen of een belemmering van benauwdheid in hun bedroefde gemoederen te veroorzaken. Maar ik vraag aan u, die beroerd van gemoed bent, hebt u nooit enige vereniging en overeenstemming met geestelijke dingen gehad? Is er geen gevoel in uw ziel, geen genegenheid in uw hart, die, kon u er het genot van hebben, kon u slechts een heerlijk blijk daarvan hebben, u vrede zou aanbrenge? Als de openbaring van Gods genade vrede aan uw ziel zal geven, moet u een nieuwe natuur hebben om deze blijken te ontvangen, omdat zij geen vrede kunnen geven, dan aan hem die een natuur heeft om ze te bevatten; een natuur om ze te omhelzen; en een natuur om zich daarin te verblijden. Daarom, zeg niet, hoe leeg u ook in ellende zinkt, zeg niet er is nooit, op enige tijd, bij enige gelegenheid, op enig ogenblik, enige de minste vonk van dat verborgen leven. U moet al uw ondervindingen niet loochenen. Laat de duivel u niet blinddoeken voor alles wat er in uw hart is omgegaan. Schrijf geen bittere dingen tegen uzelf, alsof er nooit een enkel ogenblik geweest is, sinds de Heere het eerst u in het leven riep, niet één ogenblik, dat er een uitgaan van uw ziel was tot de Heere van leven en heerlijkheid, en ook niet enig hijgen van het hart naar Zijn gezegende tegenwoordigheid, of enig hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, en ook niet enige begeerte naar de blijken van Zijn genade en heerlijkheid. Als u zegt: "neee, ik heb nooit een begeerte gehad naar de openbaring van Christus; ik heb nooit een vurig gebed uitgestort, of kermend geroepen dat Hij zich aan mij wilde ontdekken; ik heb nooit één enkele stille ontboezeming van het hart gekend, of een hijgende begeerte dat Hij dierbaar voor mijn ziel mocht zijn. Zegt u dat, dan zeg ik dat u dood bent in zonden, of geheel ingewikkeld in de grafklederen van een naamchristendom. Zegt u dat, dan zeg ik: 'uw geweten is als met een brandijzer toegeschroeid'. Nee, ik ben door zielservaring overtuigd dat, hoe diep iemand in overtuiging mag neerzinken, er nog op de bodem, oprijzend in het midden van die zee van beroering, een ademhalend, levend en onuitblusbaar beginsel is, dat niet zonder Christus voldaan kan zijn, dat voortgaat in sterk verlangende smekingen naar Christus, dat hongert naar Zijn gerechtigheid, en slechts voldaan kan zijn met Zijn genade. En het geheel gemis daarvan kenmerkt de mens als dood in de zonde.

II.

Dan hier zijn ook ranken die geen vrucht dragen. U hebt zeker wel eens een wijnstok gezien die mogelijk een grote ruimte van de muur bedekte. En hebt u nooit opgemerkt,

het is een werkelijke zaak, hetzij u het gezien hebt of niet, dat, hoe meer de wijnstok zich uitspreidt, hoe minder hij draagt? De wijnstok die de meeste vruchten draagt, is die, welke het meest gesnoeid is, en die, welke de minste plaats beslaat. En daarom zullen deze dode ranken er groen uitgezien hebben, zullen een grote menigte bladeren gehad hebben, zullen veel aanzienlijker geschenen hebben dan de vruchtdragende ranken. Maar zij worden met dit teken gekenmerkt, dat zij geen vrucht dragen.

De beeldspraak kan niet geheel volgehouden worden, geen overdrachtelijke spreekwijze kan in elk deel behouden worden; het is een dwaling te denken, dat enig afbeeldsel in alle delen volmaakt is. De dorre ranken in een natuurlijke boom komen voort uit de stam, maar zo is het niet met de dorre takken in Christus' zichtbare kerk. Het beeld kan hier niet volgehouden worden. Zij zijn enkel in Hem door belijdenis aangebonden als het ware door de band, of vastgemaakt door de draad van belijdenis, zonder een inwendig aanzijn te hebben.

Nu, deze ranken die geen vrucht dragen, "neemt de Landman weg." Dat is, Hij roeit ze van hun plaats uit die zij besloegen. En hoe verwijderd Hij ze? Wel, sommigen neemt Hij eensklaps door een dodelijke slag weg. Wanneer de tijd van de wraak gekomen is, wanneer zij de maat van hun ongerechtigheden vervuld hebben, neemt de Heere ze weg, door ze met één slag neer te vellen. En dit is dikwijls het geval geweest met vervolgers en onderdrukkers van Gods waarheid. Sommigen hebben een eind aan hun leven gemaakt door de strop, het mes, of het water, anderen zijn neergeveld door hevige koorts; anderen hebben hun dagen in een gekkenhuis geëindigd; en anderen zijn door de pijlen van God zo duidelijk aangewezen, -die hen tekende als vijanden van Zijn waarheid,- dat hun dood zelf verschrikkelijk is geweest voor hen die slechts een uitwendige godsdienst hebben en niet weten wat het doodsbed van een heilige is. Zo neemt de Heere hen weg, door Zijn wrekende hand soms tegen hen uit te strekken.

Met anderen houdt de Heere een andere weg. Zoals ik onlangs zei: de Heere verdroogt de groene boom; de ranken worden verwelkt, nooit was er enig geestelijk sap in; maar zelfs de natuurlijke ijver droogde op, en alle ijver is vergaan. Zo verdort de rank en sterft, en valt af. Dat is, hij kan zijn plaats en naam in de Wijnstok niet langer behouden, het niet langer volhouden zelfs met een uitwendige belijdenis, maar hij valt af als een vermolmd tak. U, die ondervinding van de kerken hebt, hebt u dit nooit in de uwe waargenomen? Kunt u zich op dit ogenblik niet dit en dat lid herinneren, dat eenmaal in ijver bloeide, met grote gave van het gebed, en vooraan was om bij elke gelegenheid gemoedelijk te spreken; en is het niet afgevallen? Als u hem gadeslagen hebt, hij is misschien tot het Arminianisme, tot het Socinianisme, tot ongelooft aan de geopenbaarde waarheden vervallen, of gevallen in openbare zonden, en heeft of zichzelf aan u onttrokken, of u bent genoodzaakt geweest hem af te scheiden op grond van zijn slecht gedrag. Ziedaar dan, de rank die weggenomen wordt. En de Landman, de Vader, neemt anderen weg, als hij ophoudt door het bestuur van Zijn voorzienigheid ze in toom te houden, en ze niet meer verhindert om aan de lusten van hun hart te voldoen, door ze over te geven aan de snode neigingen, zodat zij alle onreinheid gretig bedrijven. En dan in een vlaag van hartstochtelijk misnoegen, stoten zij alle godsdienst terzijde. Het diepe water van zonde in hun hart dringt door de sluisdeuren, die het tot hertoe terughielden. En zij snellen overhaast in de vermaken van de wereld en de lusten van het vlees. De satan vindt de kamers van het huis met bezemen gekeerd en versierd. En hij neemt met

zich zeven duivelen, en ze gaan in, en zij wonen daar, en het laatste van de mens wordt erger dan het eerste. En zo "neemt de Vader hem weg," naar Zijn rechtvaardig oordeel. Maar sommigen gaan voort zelfs tot een doodbed. En er wordt hoog van hen gedacht, en zij worden aangezien als genaderijke mannen en vrouwen, en zij vleien zichzelf dat zij kinderen van God zijn, door te bouwen op ijdele steunsels, en te rusten op nietswaardige gronden. En als zij komen te sterven neemt de Heere de sluier van hun beschaamd aangezicht en verwijst ze naar een eeuwig verderf. Of meer dan dit: de Heere neemt ze weg op hetzelfde ogenblik, dat de ziel het lichaam verlaat, dat zij in vrede schijnen te sterven. En de Heere bewaart Zijn "neemt ze weg," tot op dat ogenblik, wanneer de ziel haar aardse tabernakel verlaat, en geworpen wordt in de plaats, waar de hoop nooit komt. Deze zijn dan de ranken, in naam in de Wijnstok, die de Landman wegneemt.

III.

Wij komen nu tot de ranken die de Vader "reinigt, opdat zij meer vrucht dragen." Deze levende ranken dan, die waarlijk vrucht dragen, zijn geneigd om zwak en ziekelijk te worden, en hebben dus de reinigende hand van de Landman nodig. Het woord *reinigen* betekent zuiveren. En er zijn verschillende wijzen om de wijnstok te zuiveren en te reinigen. Soms wordt de rank met mos, en met wat men draden noemt, omzet. Het loopt over met deze vreemde overlast, die de sappen in hun vrije loop schijnt te verhinderen en de invloed van de dampkring af te sluiten en te maken dat de ranken ziekelijk en ongesteld worden. Begeerlijkheid en wereldliefde en de zorgvuldigheden van het leven en bezorgdheid over de arme vergankelijke dingen van de tijd en van de zinnen **B** hoe kruipt dit mos rondom het hart van de mens! En terwijl het rondom zijn hart kruipt, hoe bindt het en trekt het samen! De apostel zegt terecht: "de geldgierigheid is een wortel van alle kwaad, tot welke sommigen lust hebbende zijn afgedwaald van het geloof, en hebben zichzelf met vele smarten doorstoken," 1 Tim. 6:10. Wij zouden veronderstellen, dat als de Heere de mensen met voorspoed zegent, het zijn hart zou ontsluiten. Maar is het zo? Nee, meestal sluit het zijn hart. Wanneer dit mos hem omringt, schijnt het de boomschors te verharderen, en als het de boomschors nijpt en samentrekt, wordt het sap in zijn omloop gestremd, zodat het niet vloeit om hem vruchtbaar te maken tot elk goed woord en werk. Nu, de Heere ziet dat sommigen van Zijn volk met dit mos bezet zijn. Zij dragen geen vrucht, de ranken worden ziekelijk, zij schijnen verwelkt en verbleekt. De Landman draagt hiervoor zorg, want Hij wenst te zien hoe het met zijn wijnstok gaat. "De liefste komt tot Zijn hof om van Zijn edele vruchten te eten." En Hij strekt Zijn band uit en neemt het mos weg. Er is geen ander middel. Het verstijfde de boomschors, en verdroogde de levengevende sappen. Hij neemt dan die eigendom weg, verwijdert de wereldse voorspoed, bederft de vooruitzichten van de mensen in het leven en verwijdert zo wat schadelijk was.

Soms, als wij een rank beschouwen, zullen wij zien dat een gedeelte daarvan begint te zwellen. Een knoest wordt er gevormd. En als het gezwollen en de knoest gevormd is, wordt de omloop van het vocht gestremd, het maakt de rank ziekelijk en doet de vrucht verwelken. Nu, zo is de hoogmoed in het hart van de mens, dat het doet zwellen van eerzucht en verwaandheid en zelfverheffing en een begeerte om iets te zijn. En wanneer deze hoogmoed begint te rijzen en te zwellen, zwelt het niet alleen uitwendig, maar het zwelt inwendig. En als het inwendig zwelt, dan is er natuurlijk minder doortocht voor

het vocht om te vloeiden. Hoogmoed is niet enkel wat gezien wordt in iemands uitwendige houding en gedrag; het is inwendig. En wanneer het in iemands hart is, trekt het tezamen en het schijnt, om zo te spreken, de omloop van het levend vocht in de ziel te stremmen. En wat is hiervoor het geneesmiddel? Wel, het mes moet komen om deze hoogte af te snijden, deze zwelling te verhinderen. Bent u begaafd in het gebed? Het mes moet komen en uw geliefde gave afsnijden. Hebt u een goed geheugen van de Schrift? U moet bevinden, dat de herinnering van teksten en aanhalingen feilen. Hebt u een goed oordeel over de leerstukken van de genade? U moet komen tot de bespottung van Efraïm en in het oordeel te licht bevonden worden. Verheft u zich op enige wijze heimelijk onder het volk van God? U hebt hevig schokkende overtuigingen, het mes nodig, zowel om deze inwendige als uitwendige hoogmoed af te keren en te fnuiken, en u te brengen tot uw behoorlijke maat. En zo is er een reiniging van de rank, "opdat zij meer vrucht drage."

Soms worden de ranken te weelderig. Al hun kracht gaat in de bladeren en uitlopers, en het sap wordt niet zo verdikt om vruchten voort te brengen. Dan moet de Landman het snoeimes uittrekken, en de ranken inkorten. O, mijn vrienden! Het zegt wat, wanneer onze godsdienst, of wat wij dachten godsdienst te zijn, afgesnoeid en tot een stomp gemaakt wordt, en alles dat wij dachten dat van God in ons was, door de hand van deze hemelse Landman zo geheel afgesneden wordt, dat zelfs het aanwezig zijn ervan schijnt vernietigd te zijn, en wat wij prezen, aan onze voet ligt, afgesneden van die rank, waarop we eens met genoegen zagen! U die geoeffend bent in uw zielen, u die de band van God in en op u gevoeld hebt, is er bij u nooit afgesnoeid en afgesneden, wat u dacht dat ware godsdienst was? Hebt u nooit gerust op meningen en gedachten, en door smartelijke ondervindingen bevonden dat ze afgesnoeid worden, en u afgesneden wordt? Hebt u niet dikwijls gerust op enige vleselijke beweegreden, enige vleselijke inbeelding, enig ijdel gezicht, enige goede mening van anderen omtrent u, en in ernstige ogenblikken bevonden, wanneer pakken van droefheid en schuld op u lagen, dat deze dingen afgesneden waren, zodat u geen troost eruit kon nemen, en u erop ziet, en ziet ze weggeblazen, weggeworpen in het stof en eindelijk verwelkt, zodat u tot uzelf zegt: "zij zijn alleen bekwaam voor de mesthoop, om met de afgesnoeide ranken van de wijnstok weggeworpen te worden." U weet er weinig van wat het zegt, een vrucht dragende rank te zijn, als u het snoeimes niet dikwijls gehad hebt om u te besnijden. Het is niet slechts één snoeitijd en dat alle besnoeiing dan voor altijd gedaan is. De wijnstok moet van alle bomen het meeste gesnoeid worden. Hij zal nooit vrucht dragen, tenzij hij goed afgesneden en doorgaand gesnoeid wordt. En zo ook, verwerpt een levende ziel gedurig deze weelderige scheuten, die nodig hebben dat zij afgesneden en weggesnoeid worden door de hand van de hemelse Landman.

Welnu, wat is Gods bedoeling in deze scherpe oefening, deze krachtige verzoeken, deze droevige overtuigingen? Het is om de ranken meer vruchtbaar te maken. "Elke rank die vrucht draagt, die reinigt Hij," niet om hem te vernielen, maar "opdat zij meer vrucht drage." Smarten, rampspoeden, overtuigingen en diepe en ernstige zielsoefeningen voor God, en het gewicht en de last van kwellende aanvechtingen zijn dan in Gods hand oorzaken dat de rank meer vrucht draagt. In de hand van de Heilige Geest veroorzaken zij grotere ootmoed. Want als iemand een dieper gezicht en gevoel van zichzelf heeft, dan zal hij ootmoedig, verbroken en klein worden. De werking van de Geest zal in hem meer onvervalstheid en oprechtheid van hart voor God teweeg

brengen. Daar hij gevoelt hoeveel van zijn godsdienst in de weegschalen gewogen en te licht bevonden is en hoeveel afgesneden is door het ogenschijnlijk meedogenloze, ongenadige mes van de Landman, wordt hij geoefend ten aanzien van het overschot. "Is kennis niets? Is het gevoelen van anderen niets? Is het lidmaatschap van de kerk niets? Is mijn zien van Christus in deze en die weg niets?" zegt hij tot zichzelf. "Wel, ik heb bevonden, het is niets om mijn ziel in uren van aanvechting op te beuren, en mij te vertroosten in bittere tijden van rampspoed. Wat, is het dan alles een hersenschim? Is het geheel van mijn godsdienst in de grond verkeerd? Is het geheel en al onvolkomen? Is het niets anders dan de blijdschap van de geveinsde, die voor een ogenblik duurt?" Deze angstige onderzoekingen brengen zuchten en kermen en klagen en vurige gebeden en worstelingen voort, dat de Heere ons niet zo laat blijven, maar ons oprecht en eerlijk maakt voor Zijn hartdoorzoekende tegenwoordigheid. Vandaar brengt het verlies van al deze vleselijke godsdienst door het snoeimes van God, vrucht voort, niet alleen voor God, maar ook voor de mens. Want het werkt op deze wijze. De mens begint meer oprecht te zijn voor de leden van de kerk, waarmee hij verbonden is, meer eerlijk voor allen met wie hij in geestelijke zaken te doen heeft. Hij zegt: "o! ik ben zo bedrogen; ik dacht, ik was zo'n Christen, ik achtte mijzelf zover gevorderd in het Goddelijke leven, maar o! hoe anders gevoel ik het nu. O! ik ondervind smarten, onder een gevoel van schuld en toorn! O! ik gevoel het hoe weinig geestelijk ik van God onderwezen ben!" En nadat hij dan in zijn eigen gewaarwordingen gewogen is, wil hij beginnen om andere lieden in dezelfde schaal te wegen. "Gevoelt u zich ook zo?" begint hij te vragen. "Bent u ooit zo beproefd? Heeft de Heere u ooit zo in de laagte gebracht?" Hij kan nu niet meer onder een mantel van vriendschap alles verbergen en de zaken voor toegestemd houden, maar begint te onderzoeken en proef te nemen, of anderen onder dezelfde ernstige onderwijzing zijn. Deze afsnijding dan, maakt hem niet alleen oprecht voor God, maar getrouw voor zijn medezondaars en zijn medeleden.

Ook is het snoeimes in de hand van de Heere dikwijls tot het middel gemaakt, om in hem een geest van vurige ziel uitstorting voor God te ontsteken. Mijn vrienden, ik beroep mij op uw gewetens. Waar zijn uw gebeden in tijden van voorspoed? Waar zijn de zuchten en ontboezemingen van uw geest, wanneer alle dingen in het tijdelijke bloeien, en alle dingen in het geestelijke effen zijn? Laat uw geweten spreken. Zijn niet uw gebeden koud, levenloos, kort en vormelijk? Maar wanneer kermt en zucht en schreeuwt u tot de Heere? Wanneer verlangt u zalige gemeenschap met Hem, en gevoelt u dat niets dan Zijn tegenwoordigheid u kan voldoen, niets dan Zijn bloed kan betalen, en niets dan Zijn liefde tot in de dood in uw harten uitgestort, uw ziel aangenaam kan doen herleven in de vrede van God, "die alle verstand te boven gaat?" Wanneer? waar? hoe? Wel, het is, wanneer u bent onder ernstige beproevingen, diepe zielsbestrijdingen, gebukt gaande onder de roede van Gods tuchtiging, wandelende door de beroerde golven. O! het is juist niet het neervallen op uw knieën, en de Heere met enige weinige woorden te begroeten, hoe vloeiend ook uitgestort. Maar het is dat wat in de binnenkamers van het hart geschiedt, dat is de uitstorting van de oprechte ziel voor Hem. Dat is bidden, en het overige is alles misleiding. En zo zijn deze oefeningen in de hand van de Geest het middel om in ons te ontsteken een ernstige tussenkomst bij de troon der genade, om de geestelijke zegeningen, die wij wensten.

Daarbij, zij zijn zo in de hand van de Geest nuttig, om ons geestelijk en hemelsgezind te maken. Hoe bent u, laat het oprecht geweten spreken, hoe bent u, wanneer het beroep

bloeit, de klanten toenemen, wanneer de wereldsere zaken u toelachen, en alle dingen een genoeglijk vooruitzicht hebben? Bent u geestelijk? Bent u hemelsgezind? Roept u tot de Heere in verborgen hoeken? Nee, u doorbladert uw boeken, om de renten van uw geld te berekenen; uw ogen gaan hier en daar, om te zien naar enig nieuw maaksel, om klanten tot uw winkel te trekken, of u bepeinst met uw verbeelding, op deze of gene wijze, wat uw vleeselijke lust kan vermaken. Is het niet zo? Laat het oprecht geweten in uw boezem spreken. Nu, wanneer alle dingen tegen u zijn, wanneer de snijdende winden van tegenspoeden tegen uw hoofd waaien, wanneer alles zich tegen u fronst, en God voegt Zijn toornig gelaat daarbij, met u zuur aan te zien als het ware in de achteruitgang van tijdelijke dingen, en met Zijn straffend aangezicht te vertonen achter het verwijtend voorkomen van tijdelijk gebeurtenissen, is er dan niet een gaan naar boven van het hart om iets, dat niet doorgebracht wordt? Is er niet een uitstrekken van uw hand, om het wezen vast te houden, wanneer de schaduwen snel verdwenen zijn? Is er niet een verzuchting van uw ziel naar geestelijke dingen, wanneer de tijdelijke dingen alle onder uw voet geworpen zijn, en het gezicht van vrede en geluk, dat u voor u maakte in uw vleeselijk gemoed, weggevaagd is, zoals de bedrieglijke verbeelding van water in de woestijn, en niet één voetstap nalaat? Maar u wordt geestelijk en hemelsgezind!

Ook werkt de Heere door deze oefeningen, want zijzelf kunnen het niet, dikwijls versterkend, en mengt geloof in de oefening. Wij lezen: "de beproeving van ons geloof die veel kostelijker is dan des gouds, hetwelk vergaat en door het vuur beproefd wordt," 1 Petr. 1:7. Want het geloof moet beproefd worden. Als het goud door de Heere gekocht is, moet het in het vuur beproefd zijn. Nu, deze oefeningen, verzoeking, benauwdheden, het krachtig afsnijden door de hand van de hemelse Landman, beproeven het geloof, dat de Heere geeft. En als het geloof beproefd en tot zijn uiterste kracht gebracht is, begint de mens eerst te ontdekken, wat het geloof inderdaad is. Wat een wondervolle genade is het geloof! Hoe zwaarder de opgelegde last is, hoe sterker de rug van het geloof is om het te dragen. Niemand weet de kracht van het geloof, totdat hij in moeilijke omstandigheden en beproevingen gebracht is, die dit levend beginsel neerdrukken en dringen. Maar dit levend beginsel verheft zich omhoog, zoals het zuurdesem in drie maten meelbloem verborgen. "Het leeft", zoals iemand zegt, "onder belemmering, ofschoon terneergeslagen, het sterft nooit. En zo wordt het door slagen uitgerekt en roept steeds onder krachtige verzoeking, en wordt daardoor sterker, brengt in alles werkzaamheid en levende kracht, en draagt zo het merkteken als zijnde het bovennatuurlijke, levende geloof van de uitverkorenen van God."

De "reiniging" dan, van deze vruchtdragende ranken, maakt dat zij meer vrucht dragen. Evenwel dikwijls niet in onze bevinding. Maar wij zijn op dit punt zeer ellendige beoordelaars. Hoe meer de rank met vrucht beladen is, hoe meer hij ter aarde neerhangt. Het is de boom die geen vrucht draagt - de onvruchtbare populier - die zich hoog in de lucht verheft. De wijnstok met vruchten beladen, kan zich niet in de wolken opheffen. Hij heeft ondersteuning nodig. Wij zijn inderdaad slechte beoordelaars, wat vrucht is. Die het meeste draagt, denkt u dat het minste heeft. Die, welke het minste draagt, denkt u, draagt het meest. Waar zullen wij iemand vinden die zoveel snoeft van vrucht als een eigengerechtigde Farizeeër -een Arminiaan- gewikkeld in de lompen van zijn eigen gerechtigheid? Maar hoe, hij spreekt altijd van vrucht en nooit draagt hij een enkel deel ervan tot eer van God. Maar de arme, belaste, beproefde, geplaagde ziel, die gebukt is,

als het ware, onder het gewicht van de verzoeken, hij is er door geoefend. Deze kwijnende rank is geladen met vrucht, en hoe meer hij geladen is, hoe meer hij ter aarde buigt. Maar het zijn de ogen van anderen, en niet die van hemzelf - en u moet er ogen van onderscheid voor hebben - die kunnen onderscheiden dat deze de vruchten van de Geest zijn, tot eer van God, Welke in hem werkt "het willen en volbrengen, naar Zijn welbehagen."

Welnu, wie bent u? U, die de leer van de genade belijdt, wie bent u? Hier is uw vonnis, niet van mijn arme, zwakke lippen, die vergaan zullen, maar van het Woord van de levende God. Lees uw vonnis, hoor uw beschoren lot. Indien u een rank bent, bij naam slechts in de levende Wijnstok, welke niet inwendig, en ook niet uitwendig vrucht draagt - hier is uw vonnis opgetekend. De Landman "zal u wegnemen," zal u op de mesthoop werpen, en van de mesthoop in de vlammen van een eeuwig verderf. Maar als u een rank bent, die vrucht draagt tot Zijn eer en verheerlijking, Hij zal u reinigen, opdat u meer vrucht draagt. En u zult blinken in het koninkrijk, dat nooit eindigt! Amen.

EEN GEBED VAN PAULUS

Fillippenzen 1:9-11

***" En dit bid ik God, dat uw liefde nog meer en meer overvloedig worde in erkenenis en alle gevoelens;
Opdat gij beproeft de dingen, die daarvan verschillen, opdat gij oprecht zijt, en zonder aanstoot te geven, tot de dag van Christus;
Vervuld met vruchten der gerechtigheid, die door Jezus Christus zijn tot heerlijkheid en prijs van God." Filippenzen 1 vers 9-11***

Wanneer wij de zendbrieven van Paulus lezen dan is het opvallend, wat een Geest van gebed hem bezielde voor de gemeenten en de bijzondere personen, aan wie hij schreef. In het bijzonder denkt hij aan die gemeenten, die door hem zelf gesticht zijn, zoals die van Korinthe, Efeze, Filippenzen en Thessalonicenzen en aan die personen, die hij zijn zonen in het geloof noemde, als Timotheüs en Filemon. Maar ook de gemeenten, die hem persoonlijk nooit ontmoet hadden, deelden in zijn voorbede, tot hun geestelijk welvaren. Wat een beschamend voorbeeld voor ons, die vaak zo bekrompen zijn in vergelijking met zijn ruim hart, en onze flauwe en vormelijke gebeden voor de heiligen van de Allerhoogste, tegenover de gebeden en smekingen, die als vloeiden uit zijn boezem.

Doch niet alleen is Paulus' biddende gestalte ten behoeve van de geestelijke stichting en vruchtbaarheid van Christus' gemeenten, maar ook zijn gebeden zijn hoogst

merkwaardig. Dat wordt spoedig ontdekt, wanneer wij de gebeden van de apostel goed overwegen, vooral zoals ze daar staan opgetekend, tot een blijvende herinnering, zegen en onderricht voor ons. Hebt u wel een vergelijking gemaakt van uw zielszuchten en gebeden, om op te wassen in de genade en kennis van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus, met de gebeden van deze Godsman, die onder de leiding van de Heilige Geest steeds biddend was voor de gelovigen aan wie hij schreef?

Maar om dit punt nader op te helderen wijs ik u op drie gebeden van de apostel, die ik u aanbeveel in uw eenzaamheid te bepeinzen en uw eigen gebeden daarmee te vergelijken. Het eerste vindt u bij Efeze 1 vers 15-23; het tweede leest u in Efeze 3 vers 14-19; en het derde gebed staat ongetekend in Col. 1 vers 9-12. Hoe graag ik ook met u de rijke inhoud, vol van geestelijke en uitnemende zaken, zou wensen te beschouwen, de tijd laat het ons heden niet toe, en laten we hun beschouwingen aan uw biddende overdenking thuis over, opdat u bij goddelijk licht de zin en mening van de Geest mag gevoelen, verstaan en voor uzelf te beleven.

In onze tekst hebben we een ander gebed van de man Gods, en ik heb mij voorgenomen, onder de bekwaam makende genade van de Heere, zijn rijke inhoud met u te beschouwen.

De apostel schreef deze brief aan de gemeente te Filippi, een grote en belangrijke stad in het noorden van Griekenland gelegen, waar Paulus en Silas eens in de gevangenis geworpen werden en waar de stok- of gevangenebewaarder tot bekering kwam. (Hand. 16).

Als wij het goed hebben, dan vinden wij in onze tekst, het gebed van Paulus, vier onderscheidene beden, die evenwel een geheel uitmaken als onder en met elkaar samen verbonden, de genade en heerlijkheid van God als einddoel beogend. Die vier beden zijn:

- I. Dat hun liefde meer en meer overvloedig mocht worden;
- II. Dat zij mochten beproeven de dingen die verschillen;
- III. Dat ze oprecht mochten zijn en geen aanstoot zouden geven tot de dag van Christus;
- IV. Dat zij vervuld mochten zijn met vruchten van gerechtigheid, tot de verheerlijking van God.

I.

Het is van groot belang, dat wij allereerst weten, aan wie de apostel deze brief geschreven heeft. Wij lezen in het eerste vers: "Al de heiligen in Christus Jezus, die te Filippi zijn, met de opzieners en diakenen." U ziet dus, dat deze brief, zoals alle andere brieven in het Nieuwe Testament, gericht is tot de gelovigen in Christus Jezus; niet tot de wereld in het algemeen, en ook niet tot de ongelovige Joden en heidenen, maar de heiligen en dienstknechten van de levende God.

En hoewel nu ook deze gemeente te Filippi verdwenen mag zijn, de kerk van Christus is blijven bestaan. En er zijn nog gemeenten met hun gelovige herders en leraars en armenverzorgers; en zo blijft ook deze ingegeven Schrift tot de huidige dag van kracht aangaande het volk van de Heere. Hoewel deze waarheid zo duidelijk als eenvoudig is, toch wordt ze zo vaak voorbijgezien en verloochend, door de beloften en waarheden in

het algemeen aan allen toe te passen, welke toch alleen aan de gemeente van de levende God toebehoren.

Uit dit oogpunt beschouwd is het onweersprekelijk, dat al de beloften, vermaningen, leringen en bestraffingen uitsluitend alleen Christus' gemeente toekomen en krijgt ieder woord en uitdrukking zijne eigen betekenis. Indien wij de zendbrief beschouwen als geschreven aan alle mensen in het algemeen, dan beschouwen we de dingen als in een verkleinglas of in een gebroken of misvormende spiegel; wij vervallen tot de grootste dwalingen en de zin en mening van de Geest wordt onverstaanbaar.

Uit deze onloochenbare waarheid volgt als vanzelf, dat Paulus in zijn schrijven het oog heeft op degenen, die deelgenoten van de genade van God waren, met name de liefde. Hij bidt niet, dat zij die hemelse gave en genade mochten deelachtig worden, alsof zij daarvan nog verstoken waren. Integendeel; want wat een wangestalte zou ook een kind van God zonder liefde zijn. Waarlijk een monster, een misvormde, gelijk men soms waarneemt op natuurlijk gebied. Een waar Christen zonder liefde tot Jezus Christus of tot het volk van God, is een onding in de gemeente van God. In de genade heeft men menige smartelijke geboorte, maar in het hemelse Jeruzalem dat ons aller moeder is, worden geen misvormde leden geboren. Daarom zegt ook de apostel: "dat het spreken van alle talen der engelen en mensen, de gave der profetie en het weten van alle verborgenheden, alle kennis en geloof, dat bergen verzet, dat wonderen verricht, zonder de liefde niets waard is; het is een ijdel ding, een klinkend metaal zonder leven, (1 Kor. 13:1,2). Dus dat is geen Christen, het is een 'niet' in het Koninkrijk van God. Waar geen liefde is daar is ook geen wedergeboorte en wordt het bewijs daarvan gemist, naar het getuigenis van Johannes: "Wij weten dat wij uit de dood overgegaan zijn in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben." (1 Joh. 3:14).

Daarenboven was de apostel verzekerd, dat de Filippenzen gemeenschap met hem hadden in het Evangelie; dat zij dus deelgenoten waren van het leven en de kracht, de zegen en de weldaad van het Evangelie van Jezus Christus en van de liefde die zij jegens Hem betoonden. Hiervan overtuigd, bidt de apostel, dat hun liefde meer en meer overvloedig mocht worden. Het zou voor hem een smartelijke ervaring zijn te horen, dat hun liefde tot de Heere en Zijn volk verminderde en haar kracht en geur zo taande, dat zij in plaats van een volle beek een nietige plas zou worden, waaraan alle schoonheid en frisheid ontbrak, ja, dat zij van haar plaats zou verwijderd en haar liefhebbers tevergeefs naar haar vragen en zoeken zouden. (Job 6:15-20). Nee, zelfs niet tevreden met dat hun liefde bleef zoals zij was, bidt hij, dat zij mag aangroeien en gedurig meer overvloedig worden.

Doch waarbij ik in het bijzonder wilde stilstaan is zijn bede, dat "hunne liefde meer en meer overvloedig mocht worden in erkentenis en alle gevoelen." Alsof deze liefde een rivier was die voortdurend toevoer van fris, rein water behoeft, om steeds vloeiend te blijven. U weet, dat een rivier weldra zou leegstromen, wanneer er niet een gedurige toevoer van water zou wezen. Zo zou het met de liefde van een Christen gaan, wanneer er niet steeds een nieuwe instorting en verlevendiging van die genade plaats had. De Apostel maakt gewag van twee voorname voeders van die Christelijke liefde.

Het eerste dat hij noemt is het overvloedige van die liefde in *erkenntenis* of kennis. Laat mij met Gods hulp trachten aan te wijzen, hoe kennis de liefde voedt. Doch om alle mogelijke misvatting te voorkomen moet vooral opgemerkt worden, dat er een belangrijk onderscheid is tussen natuurlijke en geestelijke kennis, welke laatste in onze tekst bedoeld wordt. Er is een kennis van de dingen van God, die afgescheiden is van de wedergeboorte door de Geest of deelgenootschap aan de genade van God. Een verstandige kennis van de waarheid kan verkregen worden door het lezen van de Schrift en de prediking van het Evangelie, maar deze is op zichzelf geheel wat anders en in de grond tegenover staand met een bevindelijke, levende, geestelijke kennis. Men kan de kennis hebben van een apostel en wereldsgezind zijn als een Demas; een helder hoofd bij een verdorven hart bezitten; spreken als een engel en leven als een duivel; alle verborgenheden weten en toch een luidende schel en huichelaar zijn, zoals wij er heden ten dage velen vinden.

Geheel iets anders is een geestelijke kennis van de dingen van God waarmee Gods volk gezegend is. En hiervan spreekt de apostel in de tekst. Immers de liefde van een Christen vermeerderd naarmate zijn bevindelijke en geestelijke kennis van de dierbare dingen die met de zaligheid gevoegd zijn, toeneemt.

Laat ons hierbij opmerken, dat het eeuwige leven met die kennis verbonden is, waarvan wij spreken, volgens de verklaring van de Heere, Joh. 17:3, waaruit blijkt, dat een geestelijke kennis van God en Zijn geliefde Zoon het eeuwige leven is. En een van de voornaamste beloften van het nieuwe verbond luidt: "Zij zullen Mij allen kennen, van de kleinste tot de grootste onder hen" (Jer. 31:34, Hebr. 8:11). Gezegende Heere! mocht het steeds onze begeerte zijn om U meer en meer te kennen door Uw Eigen genadige openbaringen aan onze ziel. Zo was ook Paulus' begeerte: "Dat ik Hem kenne en de kracht Zijner opstanding en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende." (Filemon 3: 10).

Wanneer wij dit onderwerp nader beschouwen, dan bemerken wij hoe *elke genade van de Geest* door kennis gevoed en met gehoorzaamheid gemengd is. Wanneer wij de Heere niet kennen, hoe zullen wij dan in Hem *geloven* tot het eeuwige leven? "Het geloof is een vaste grond der dingen, die men hoopt en een bewijs der zaken die men niet ziet." (Hebr. 11:1). Maar hoe kan ik *hopen* op dingen, waarvan ik niets weet, en een bewijs hebben van ongeziene dingen, als ik er geheel onkundig van ben? Zo was het geloof van Abel niet, die een meer Gode welbehaaglijke offerande bracht dan Kaïn, en ook niet van Henoch, die met God wandelde, en ook niet van de ouden die de "beloften van verre zagen en overtuigd waren en omhelsd hebben." En Paulus zegt: "Ik weet Wien ik geloofd heb." (2 Tim. 1:12).

Zo is het met de *hoop*. Ook deze wordt gevoed door kennis in betrekking tot de toekomst, zoals het geloof ten aanzien van het tegenwoordige. Abraham geloofde Gods belofte op hoop tegen hoop, omdat hij God kende in Zijn getrouwheid. Hoe zal ik hopen op hetgeen ik niet ken? Indien ik Christus en Zijn genade niet ken, hoe zal ik op Hem en Zijn genade hopen? Zo is het ten aanzien van Zijn liefde en barmhartigheid, als Die aan de rechterhand des Vaders zit.

Maar in het bijzonder is de *liefde* het gevolg van de kennis, volgens onze tekst, zoals zij vrucht en voortbrengsel van de Geest is. Als de Heilige Geest Gods dierbare waarheid

aan de ziel ontdekt, dan wordt zij met liefde omhelsd, waardoor de enige waarachtige God gekend wordt. In die onderwijzing van de Geest wordt Gods liefde in het hart uitgestort en de Heere Jezus in Zijn heerlijke Persoon, werk en genade bevindelijk gekend, van de kleinste tot de grootste onder hen. (Jer. 31:34). En hoe meer wij Hem kennen, des te meer zullen we Hem liefhebben, want Hij is de liefde zelf en onze liefde tot Hem is slechts de terugkaatsing van Zijn Eigen beeld.

Zo is het met betrekking tot *onze gezegende Heere*. Naarmate wij Hem kennen, zullen wij Hem liefhebben als een gepaste en medelijdende Middelaar, Die door Zijn verzoenend bloed, aan onze schuldig geweten gesprengd, onze liefde jegens Hem uithaalt, omdat Hij ons verlost heeft van Het verderf en als opvoerde uit de benedenste hel.

Hoe meer wij Zijn gerechtigheid leren kennen als gepast en onmisbaar voor onze nooddrufte en ontblote staat en toestand, des te meer zullen wij Hem liefhebben, omdat Hij in onze plaats heeft willen lijden en sterven, opdat Hij ons zou behouden van het verderf. Daarom bidt ook de apostel om met "alle heiligen ten volle te begrijpen, welke de breedte en lengte en diepte en hoogte is der kennis van de liefde van Christus, welke de kennis te boven gaat."

Laat ik hierbij voegen, dat naarmate wij *onzelf leren kennen* en onze diep bedorven en wanhopige staat en toestand als verloren zondaars, van de boosheden van ons harten en wat wij verdiend hebben als overtreders van Gods heilige wet en onze gedurige afwijkingen en hoe meer wij Zijn lankmoedigheid, goedertierenheid en tedere ontferming over ons, tegenover al onze schandelijke snoodheden, des te meer zullen wij zeker Zijn liefde bewonderen en prijzen.

En hoe meer wij Zijn *genade* en heerlijkheid kennen, des te meer zullen wij ze waarderen en liefhebben. Wanneer deze dierbare dingen meer en meer duidelijk worden voor ons geestelijk verstand en krachtig aan ons hart toegepast en aan ons geweten verzegeld zijn, des te meer zullen zij met warme liefde omhelsd en de ziel aan het beeld van God gelijkvormig gemaakt worden en "de nieuwe mens vernieuwd worden tot kennis naar het evenbeeld Desgenen Die hem geschapen heeft." (Col. 3:10). "En wij allen met ongedektaangezicht de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest." (2 Cor 3:18). "En God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zal schijnen, heeft in onze harten geschenen, om te geven verlichting der kennis, in het aangezicht van Jezus Christus. (2 Cor. 4:16).

En als wij de Heere liefhebben, dan zullen wij ook *Zijn volk liefhebben*. "Een iegelijk, die liefheeft Dengene, die geboren heeft, die heeft ook lief, dengene die uit Hem geboren is." (1 Joh. 5:1) Dat wij onszelf niet misleiden. Als wij Jezus liefhebben, dan beminnen wij ook Zijn verlost, Zijn wedergeborenen, Zijn eigendom. Hoe meer wij zien en kennen de schoonheid en heerlijkheid van de Heere van leven en heerlijkheid, des te meer zullen wij Zijn beeld liefhebben, gelijk wij dat aanschouwen in Zijn dierbaar volk en hen aankleven als Christus' eigendom. Het is onze donkere, gebrekkige kennis van God de Vader in Zijn eeuwige liefde en van de Heere Jezus Christus in Zijn genade en heerlijkheid die ons zo vaak koud en dodig doet zijn in onze genegenheden jegens Hem. En met de onvolkomen liefde tot het Hoofd is ook de liefde jegens Zijn leden gebrekkig. Wanneer onze ziel een betere beschouwing had van de

Persoon en het werk, de genade en heerlijkheid, schoonheid en dierbaarheid van de Heere Jezus Christus, dan zouden wij Hem meer hartelijk liefhebben. Want er is geen beminnelijker Voorwerp dat het oog van het geloof kan aanschouwen. Hij vervult de hemel met de luisterrijke stralen van Zijn heerlijke majesteit en verrukt de harten van duizenden van Zijn volk, met de openbaring van Zijn stervende liefde, zodat als wij Hem niet liefhebben, dan komt dat omdat wij Hem niet kennen. Indien Hij Zich dierbaar maakt aan een ieder, die Hem kent, dan is het duidelijk, dat naarmate onze persoonlijke, geestelijke, bevindelijke kennis van Hem, ook onze liefde tot Hem zal wezen.

Maar de apostel spreekt niet alleen van erkenning, maar ook van *alle gevoelens*, waarvan de oorspronkelijke betekenis ook *proefneming* kan zijn. Geestelijke kennis en gevoelens zijn de beide aanvoerders van de Christelijke liefde, de twee stromen, die naast elkaar als uit de troon van de Allerhoogste vloeien en samensmelten in de grenzeloze rivier van liefde. Door de vereniging van die beide dingen: erkenning en gevoelens, Goddelijk licht en hemels leven, de onderwijzing van de Geest en Zijn getuigenis van waarheid in het verstand en het gevoelens in de genegenheden, daar door wordt de liefde in de ziel tot de Heere en Zijn volk gevoed en onderhouden. Zo wordt ons te duidelijker het grote onderscheid tussen vleeselijke verstandskennis en geestelijke kennis. De eerstgenoemde is een frisse rivier, de tweede als een stilstaande poel. De ene maakt het hart vruchtbaar tot alle goed woord en werk, de andere laat het dor, onvruchtbaar, onrein en dood. Waar een waarachtig werk van de Geest is, daar zal een genadige kennis en bevindelijk gevoelens zijn tot ondersteuning en aankweking van de liefde. Er kan kennis zijn zonder gevoel en ook omgekeerd, maar dat is beide verkeerd. Gevoeligheid is op zichzelf nog geen kenmerk van ware godsdienst Immers ook de roomse kan wenend zijn crucifix kussen. En hoe gevoelig waren de joodse vrouwen ten aanzien van de Thammuz, de afgod Adonis. (Ezech. 8:14). Ook bij de loochenaars van de waarheid vindt u een gevoeligheid, die soms verbaast. Gewis ook de natuurlijke godsdienst heeft haar gevoel, waarin haar voornaamste levensbloed bestaat en in beweging geraken kan bij een ernstige leerrede of andere gelegenheden, die op de hartstochten invloed hebben. Nee, gevoeligheid op zichzelf is geen zeker bewijs van genade, gelijk te zien is aan het berouw van Achab, vergeleken bij het wenen van Petrus. Duidelijk uit het verschil van vreugde van degenen, bij wie het zaad op steenachtige plaatsen viel en de blijdschap in de Heilige Geest. Gevoeligheid is op zichzelf waardeloos, zo niet erger, wanneer zij niet gegrond is in de genade of de ware kennis van God.

Laat ik de overeenkomst en het verschil van beide trachten aan te wijzen.

Vooreerst noemen wij een geestelijk gezicht in de wedergeboorte meegedeeld, dat overeenkomst heeft met ons *natuurlijk gezicht*. Van die geloofsogen leest men vaak en onderscheiden in de Schrift. Onze Heere zegt: "Ik ben tot een oordeel in de wereld gekomen, opdat diegenen, die niet zien, zien mogen, en die zien blind worden." Paulus was gezonden tot de heidenen om hun ogen te openen, naar luid van de profetie, dat der blinden ogen zullen geopend worden. Ook spreekt Paulus van "verlichte ogen des verstands." Maar waartoe meer op te noemen. Merken wij op, wat een invloed ons oog heeft op onze kennis en gevoel. Wanneer wij enig voorwerp zien, dat ons aantrekt, hoe wordt ons hart dan onmiddellijk aangedaan. Wij weten, dat de liefde ontstoken wordt door het oog en gevoed wordt door een gedurig en herhaald aanschouwen van het geliefde voorwerp. Zo leren wij eerst onze gezegende Heere liefhebben. Johannes zegt: "Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft hetzelfde niet begrepen", omdat

de zinnen van de natuurlijke mens verblind zijn. (2 Cor. 3:14). Merkt hierbij het grote verschil met degenen die uit God geboren zijn: "En het Woord is vlees geworden en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des eniggeborenen van de Vader, vol van genade en waarheid." (Joh 1:14). Zij aanschouwden Zijn heerlijkheid, omdat de Heere hun het gezicht gaf en Zichzelf aan hen openbaarde, overeenkomstig Zijn troostwoord aan Zijn bedroefde jongeren: "Ik zal u geen wezen laten; Ik kom weder tot u. Nog een kleine tijd en de wereld zal Mij niet meer zien, maar gij zult Mij zien, want Ik leef en gij zult leven." (Joh. 14:18,19). "Die Mijn geboden bewaart, die is het, die Mij liefheeft; en die Mij liefheeft zal van Mijn Vader geliefd worden, en Ik zal hem liefhebben en Mijzelf aan hem openbaren" (vers 21). Zo blijkt, dat de Heere gezien en geliefd wordt door Zijn openbaring aan de ziel en de liefde wordt overvloediger, naarmate het oog aanschouwt en de genegenheden tot Hem getrokken worden.

Daarbij is er in de genade, zowel als in de natuur, een *oor* dat hoort en dat een grote invloed heeft op de kennis en het gevoel, wat op natuurlijk gebied duidelijk blijkt bij degenen die doofstom geboren zijn. Dat gebrek is niet aangeboren, maar is het gevolg van doofheid, omdat nooit enig geluid hun gemoed bereikte. En wat zij niet horen, kunnen zij niet nabootsen. Zo zijn er ook in de godsdienstige wereld, die de taal van Kanaän niet kunnen spreken, omdat zij ze nooit met het hart hebben gehoord. Maar ook zijn er, die door een almachtig »Effatha« van hun doofheid genezen zijn en nu horen. (Markus 7:34). Telkens komt dat in de Schrift voor, (Ps. 18:43, Jes. 55:3, Rom.10:17). Gelijk het oor invloed heeft op de kennis, zo ook op het gevoel. Naarmate wij een blijde of droeve tijding horen, stemt het ons tot blijde of droevige aandoeningen. En naar het Woord des Heeren ons treft, gevoelen wij ons bemoedigd of terneer geslagen. "Mijn schapen horen Mijn stem", zegt de Heere Jezus. En Zijn stem wekt en voedt liefde, hetzij die in beloften, vermaningen, nodigheden of bevelen van het Evangelie gehoord worden. Het is alles zoals de bruid zegt: "Zijn mond is enkel zoetigheid, dat is de stem van mijn Geliefde." (Hooglied 5:2-10). Maar ach, wat is die stem van liefde, als er geen oor is om te horen?

Op gelijke wijze is het met een geestelijk *proeven en smaken*. "Indien gij gesmaakt hebt dat de Heere goedertieren is", (1 Petr. 2:3, Ps. 34:7). Er is een proeven en smaken van de melk en honig van het Evangelie, waardoor wij haar dierbaarheid kennen. Zonder smaak zou het natuurlijk voedsel ook weinig aantrekkelijks voor ons lichaam hebben. Maar hoe geurig wordt het als de spijs en honger beide aantrekken. Wees hongerig naar het brood des levens. "Zalig zijn zij die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid." En hoe zoet smaakt dan het brood en de melk, waarmee de Evangeliedis voorzien is. Dan waarderen wij recht de genadige uitnodiging van de Heere: "Eet, Mijn vrienden! drinkt, ja drinkt overvloediglijk." Zo wordt door een geestelijke smaak de liefde gevoed tot het gastmaal en jegens de Heere Zelf. Het Woord van God is voor ons helaas vaak zo smakeloos uit gebrek aan goede smaak en honger.

Maar er is ook een geestelijk *handelen*, overeenkomend met het natuurlijk gevoel door aanraking, dat geheel iets anders is dan de gevoeligheid waarvan wij zojuist spraken. Gelijk wij door aanraking weten of de voorwerpen warm of koud zijn, zo is het ook in de genade. Johannes spreekt van een handelen van het Woord des levens (1 Joh. 1:1), waar hij van drie zintuigen spreekt: met de oren gehoord, met de ogen gezien, met de handen getast. Zo gebeurde het met de Heere na Zijn opstanding en nodigt Hij ons door

de profeet (Jes. 27:5) om Zijn sterkte aan te grijpen en vrede met Hem te maken. Zo deed ook de vrouw, die de vloed van bloed had, op natuurlijk gebied, (Luk. 8:47); en ook wordt de liefde verwakkerd en versterkt door aanraken en omhelzen. Zo greep Maria Jezus' voeten aan, alsof zij Hem niet kon, noch wilde laten gaan, gelijk er van de bruid staat. (Hooglied 3:4).

Omdat al de natuurlijke zintuigen ook in de genade gevonden worden, daarom is er ook een geestelijk *ruiken*. "Uw Naam is een uitgestorte olie, daarom hebben U de maagden lief." (Hooglied 1:3). Izak had ook kennis aan dat zintuig, (Gen. 27:27), en van de Heere heet het: "Al Uw klederen zijn mirre en aloë en kassie" (Ps. 45:9). En in Zijn Zelfovergave voor ons was Hij voor God een welriekende reuk, namelijk als wij een geestelijke reuk hebben.

Zo bemerken wij, dat alle geestelijke zintuigen invloed hebben op de liefde en daarom bidt de apostel dat zij meer en meer overvloedig worden in alle erkenning en gevoelens, om geoefend te worden tot onderscheiding van goed en kwaad. En naarmate ik de Heere recht waarneem, naar die mate zal ik Hem te vuriger liefhebben. Zodanig is de bijzondere zegen van een levende bevinding, dat zij vergezeld gaat met genadige kennis tot ondersteuning en versterking van de hemelse liefde, waarvan geluk van alle andere dingen Christus het einde, zowel als het voorwerp is, zoals Hij Alfa en Omega, Begin en Einde, de Eerste en de Laatste is.

II.

Laat ons nu de volgende bede van de apostel voor de Filippische broeders beschouwen, welke luidt: "Opdat gij beproeft de dingen die daarvan verschillen."

Een Christen ontmoet in deze wereld veel en velerlei waardoor zijn geestelijk oordeel geoefend moet worden. Hij mag zelfs zijn meest vertrouwden niet blindelings volgen, en ook niet op eigen wijsheid en inzicht vertrouwen of zorgeloos zijn weg gaan. Zonde en satan spreiden steeds vele strikken voor zijn voet. En naarmate hij wenst te wandelen in de vrees van de Heere, wordt zijn gemoed met veel en velerlei bezwaard, waarvan hij de wezenlijke waarde niet weet, tenzij hij ze beproeft. En daartoe is hij geroepen om het verschil te kennen.

Soms hebben wij onze eigen bevinding te beproeven. Wij weten, dat er valse bevinding, een natuurlijk geloof, een bedrieglijke hoop, een voorgewende liefde is, wat wij dagelijks rondom ons waarnemen. Daarom is zo hoogst noodzakelijk voor ons, om al die dingen die onszelf aangaan, nauwkeurig en ernstig te onderzoeken en te vragen wat de Heere Zelf ons meedeelde. Of onze godsdienst het kenmerk draagt vrucht van genade te zijn.

De beweegreden van mijn handelingen zijn vaak zo verschillend: nu eens goed, dan slecht; nu natuurlijk, straks geestelijk; soms voorbeeldig, terwijl ze straks het licht niet kunnen verdragen. Daarom moeten zij beproefd worden. Want de waarde van onze daden hangt af van het beginsel waaruit zij voortvloeien.

Ook mijn *woorden* moeten beproefd worden, ook als prediker, of het goede woorden zijn, in overeenstemming met de ervaring van Gods volk, overeenkomstig Gods Woord.

Maar ook onze woorden in het algemeen, bij wie of waar ook gesproken, hebben wij te beproeven, van welk gehalte en met welke bedoeling zij gesproken zijn.

Onze *gedachten* en overleggingen moeten wij beproeven of zij goed of kwaad, vleselijk of geestelijk, genadig of goddeloos zijn.

Evenzo moeten wij onze *eigen geest*, zowel als de geesten van anderen beproeven, of het de geest van Christus of die van de wereld, een zachtmoedige of een hoogmoedige, een goddelijke of ongodsdienstige geest is, die vergevingsgezind of wraakgierig is, die waardig of onwaardig moet genoemd worden. Indien wij onze geest niet beproeven, dan zullen we allicht onze christelijke belijdenis onteren, ons eigen geweten en die van anderen kwetsen of wonden. De goddeloze, waarheid loochenende, zorgeloze en beuzelende geest van onze dagen hebben wij zorgvuldig te vermijden en te bestrijden; en zowel in de prediking van het Woord, als in het dagelijks leven een geest van vermetel vertrouwen, als lichtvaardige verzekering, voor een vreselijk bedrog te houden.

Meer bijzonder hebben wij onze *wegen* te beproeven of ons *leven*, gedrag en omgang met anderen overeenkomstig het Evangelie en onze belijdenis, en tot de verheerlijking van God is. Het is vreselijk zo verblind en verhard te zijn, dat men nooit eens in overweging neemt hoe de zaken staan voor het aangezicht van de grote Onderzoeker van het hart. Er zijn twee standaards naar de maat waarvan wij een rechtvaardig oordeel kunnen richten. Als daar zijn het onfeilbaar Woord van God en onze eigen bevinding, de bedoelingen en onderwijzingen van God aan onze ziel. Het ene uitwendig en het andere inwendig. En wanneer onze woorden en werken, onze geest en gedrag deze beide toetsen niet kunnen doorstaan, hoe zullen wij dan kunnen bestaan voor het hart doorzoekend oog van Hem, met Welke wij te doen hebben?

En wat een mooi verband bestaat er tussen deze tweede en de eerste bede van Paulus. Wanneer onze liefde overvloedig wordt in erkenning en alle gevoelens, dan zijn wij recht in staat om te beproeven de dingen, die verschillen, want de liefde ziet zeer scherp. Ze leest en bemerkt de uitdrukking van het gelaat, de blik van de ogen en de beweging van de lippen. De liefde is teer en zeer gevoelig in wat voor of tegen is. Waar liefde is daar moet gevoel zijn, omdat zij een aandoening is die het gehele gemoed inneemt en beheerst en alles dat haar aangaat beproeft. Zo ook zal zij de zaken opnemen en wegen zoals God de dingen die verschillen wil beproefd hebben, en afkeuren of goedkeuren naar Zijn geestelijk oordeel.

Een en ander moet noodzakelijk volgen, omdat de beslissing in de dingen die verschillen, genomen wordt door een verlicht oordeel of verstand en een liefhebbend hart. En wat goed is wordt als zodanig aangewezen en met het hart omhelsd. Er is een zien, maar ook een haten van het licht. Zoals Milton de satan voorstelt, dat hij tot de zon sprak, hoezeer hij haar lichtstralen haatte. En Job spreekt van degenen, die "het licht weerstreven" (24: 13). Maar liefde omhelsd alles wat het licht van Gods getuigenis draagt. Wat God openbaarde in Zijn Woord en inplante in de ziel, draagt het stempel van Zijn grote Werkmeester, ook in het beproeven van de dingen die verschillen. Het is voorzeker een blijk van diepe bedorvenheid het goede kwaad, en het kwade goed te noemen, en zo voor te stellen en vrijwillig te kiezen. Het was de hoofdzonde van de heidenwereld, dat zij "het recht Gods kennende, dat die zulke dingen doen des doods waardig zijn, niet alleen doen, maar ook een welbehagen hebben in degenen, die ze doen." Daarentegen geldt het van Gods volk, dat zij al wat uitnemend is, ook

goedkeuren, (volgens de Engelse vertaling: opdat gij de uitnemende dingen beproeft.) Wij willen iets noemen.

De *liefde van God* in de gave van Zijn geliefde Zoon is zeker de meest onuitsprekelijke van al Zijn aanbiddelijke deugden in de schatting van de liefde. "Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o God!" zei David (Ps. 36:8).

Niet minder uitnemend is de genade van *de liefde in het hart*, die vloeit uit de openbaring van de goedertierenheid van God. De Apostel zegt tot de Corinthiërs: "Ik wijs u een weg, die nog uitnemender is, namelijk de weg der liefde."

Genade in haar soevereiniteit, volheid, zaligheid en meerderheid boven het meer worden van de zonde, is in zichzelf God verheerlijkend en voor ons uitnemend, als gepast voor mensen. En dat wat voorziet in al de ellende van de zondaars, is zeker onze warmste goedkeuring waard. En daartoe is nodig haar te kennen en te gevoelen. Want daardoor zal mijn liefde meer en meer overvloedig worden en beproeven wat daarmee verschilt. Zoals er tegenover zaligheid door genade, ook geleerd wordt zaligheid uit de werken, welke eerstgenoemde als uitnemend goedgekeurd, en de laatste als bedrog en dwaasheid verworpen wordt.

Door dezelfde kennis en gevoelen bevind ik dat *Gods heiligen* uitnemend zijn, wat de Heere Zelf van hen zegt "de heiligen die op aarde zijn, in welken al Mijn lust is", (Ps. 16:3); die door de Heere elders genoemd worden "het zout der aarde", (Matth. 5:13) om haar te bewaren; de grondvesten waarop de aarde rust en steunt, (1 Sam. 2:8); in dewelke al Gods lust en welbehagen is.

Maar helaas door hoeveel mensen wordt Gods volk gehaat, veracht, zo niet vervolgd? Waarom? Omdat er geen oog is voor hun uitnemendheid, die waarlijk ook niet bestaat in en naar het vlees, maar dat zij de zin en het beeld van Christus hebben, en dat in hen de Heere Jezus Zelf gezien en herkend wordt. Voor zover wij Jezus gezien, aangebeden en Zijn schoonheid en genade bewonderd en Hem lief gekregen hebben, zullen wij Zijn volk hoogachten en beminnen, in wie wij Zijn beeld zien terugkaatsen. Immers, wanneer wij een waar Christen zien, die zachtmoedig is en nederig van hart, met een verbroken en verslagen geest, teer en met een hart vol geloof en liefde, wandelende in de vrees van de Heere, begerig om Zijn wil te kennen en te doen, onderworpen in lijden, geestelijk gezind, de leer versierend met een godzalig leven, dan hebben wij achting voor zo iemand, als een van de uitnemenden op aarde. En wanneer u een belijder van de godsdienst ziet, trots en weerspanning, wereldsgezind en hebzuchtig, opgeblazen en vermetel, vol verwaandheid en zelfbedrog, lichtvaardig en beuzelachtig, vleselijk en eigenzinnig Gods wil en weg tegenstrevend, dan ziet u in hem het tegenbeeld van Christus en hebt een afkeer van die mens en zijn werken. Zo moet het zijn, wanneer u de dingen van God recht verstaat en God en Zijn volk liefhebt. U kunt niet anders of u moet wit zwart en zwart wit noemen. Hierin is Gods volk onderscheiden van de wereld en van haar geest en van allen van wie de ogen verblind zijn door de god van deze eeuw, dat terwijl zij goedkeuren wat door God verfoeid wordt, wij goedkeuren de dingen die God liefheeft. Hier is de zin van Christus door de onderwijzing van de Geest, waardoor wij enigermate zien en gevoelen, liefhebben en goedkeuren zoals Christus doet. Zolang we het goede hoogachten en door Gods genade Zijn wil proberen te volbrengen, zullen wij niet ver afdwalen. Maar zodra wij deze geestelijke standaard uit het oog verliezen en luisteren naar de meningen van mensen, zal ons geweten

indommelen. En gaandeweg en ongemerkt zullen wij met de geest van de wereld verder afdrijven.

III.

De derde bede van Paulus luidt: "Opdat gij oprecht zijt en zonder aanstoot te geven tot de dag van Christus." Oprechtheid is de levensadem van een Christen; zonder die is hij niets. Er is opgemerkt, dat een Christen zonder liefde een wangedrocht is, maar een Christen zonder oprechtheid is onuitstaanbaar.

Maar welk soort van oprechtheid? Iemand kan natuurlijk oprecht zijn en toch geheel verstoken van goddelijk onderwijs. Paulus was ook oprecht toen hij naar Damaskus ging, blazend dreiging en moord tegen Gods volk; maar toch was hij geheel verkeerd. Paulus spreekt (2 Cor. 1:12) van goddelijke oprechtheid, een oprechtheid door Gods kracht in het hart gewrocht, welke die naam alleen waardig is. Het oorspronkelijke woord duidt een oprechtheid aan, die onderzocht en geoordeeld mag worden in het volle licht van de zon, zeer onderscheiden van die onoprechtheid en huichelarij, die zoals sommige roofdieren het zonlicht schuwen. En waarlijk, de ware Christelijke oprechtheid kan het licht verdragen als zijnde een uitstraling van de Zon der gerechtigheid zelf. Niemand kan wezenlijk in Gods oog oprecht zijn, als er geen goddelijk leven in zijn binnenste is. Dat maakt een mens oprecht.

En nu het verband tussen deze en de vorige bede. Voor zover wij oprecht zijn, zullen wij beproeven de dingen die verschillen, en wat goed is, weten te behouden en goed te keuren. Wij zullen met het gehele hart onze godsdienst aan de toets onderwerpen in al zijn lengte en breedte, opdat wij voor onszelf zowel als anderen zouden weten of beginsel en voortbrengsel, oorzaak en uitwerking overeenkomstig de eis en beschrijving van Gods Woord is. Zalig als wij waarlijk oprecht en eerlijk van hart geworden zijn in de vrees van God, en wij de God des aanzien durven aan te roepen, Die ons doorzoekt en kent. (Jer. 16:13, Ps. 139:1). Zo'n godsdienst kan het licht verdragen, gelijk de Heere zegt: "Een iegelijk die het kwaad doet, haat het licht en komt tot het licht niet, opdat zijn werken openbaar zouden worden. Maar die de waarheid doet komt tot het licht opdat zijn werken openbaar mogen worden, dat zij in God gedaan zijn."

De apostel voegt er nog bij: "zonder aanstoot te geven tot de dag van Christus." Het woord hier gebezigd betekent een struikelblok op te werpen en zo ergernis te geven door onze kromme wegen, woorden of werken en zo een smaadheid en ergernis over onze belijdenis te brengen. Het is een schandelijke zaak aan personen, in het bijzonder aan degenen die naar de waarheid vragen, aanstoten in de weg te leggen en zo de vijand gelegenheid tot lasteren te geven, zoals in letterlijke zin aan Israël verboden werd. (Lev. 19:14) Hoe droevig is het wanneer Christenen aan onbekenden ergernis tegen de leer van de genade aanrichten. Daarom zei de Heere: "Wee der wereld van de ergernissen. Want er moeten ergernissen komen, maar wee de mens door welke de ergernis komt" (Matth. 18:7). De begeerte van de oprechte Christen is om geen aanstoot te geven, maar zo te leven als aan God en de mensen welbehaaglijk is. Het is een eerste behoefte de aanstoot te vermijden, omdat de wereld een besliste afkeer heeft van de levende godzaligheid. Niet tevergeefs luidt de aankondiging van de Heere: dat de gelovigen zouden gehaat worden door alle mensen, omwille van Zijn Naam. Maar daartoe mag dan ook geen wettige aanleiding gegeven worden door woorden of daden, die een

Christen niet betamen, tot de dag van Christus, wanneer al de gedachten van het hart van de mens zullen openbaar worden. Ik hoop dat eens mijn graf geen ergernis zal wekken en men niet zal kunnen zeggen: hier ligt een wetbestrijder, een gierigaard, een dronkaard, een slechte man en vader, een prediker van de rechtzinnige leer, maar van wie het leven en de wandel daarmee in strijd was.

IV.

De laatste bede van de apostel, die met de beide vorige goed overeenkomt, willen wij nog kort overwegen. Zij luidt: "Vervuld met vruchten der gerechtigheid, die door Jezus Christus zijn tot heerlijkheid en prijs van God."

De apostel begeert voor hen, dat ze als vruchtbare bomen met evangelische vruchten mochten beladen zijn. Als een goed hovenier stelt hij zich voor zijn hof te doorzoeken, zoals de gemeente te Filippi door hem, als middel in Gods hand, gesticht was. En dan zou hij zo graag de bewijzen aanschouwen, dat zij een planting van de Heere bleek te zijn, vervuld met de vruchten van gerechtigheid en allerlei genaden en vruchten van de Geest, die in levende beoefening het beeld van haar Werkmeester vertonen. Waarlijk het zou een verkwikkend gezicht voor hem zijn, ouderlingen en diakenen, en daarbij de leden van de gemeente, vruchtbaar te zien in liefde, vrede, lankmoedigheid, zachtmoedigheid en alles wat liefelijk is en wel luidt, wetend dat dit alles zou zijn door Jezus Christus, -door Zijn tegenwoordigheid en kracht, Zijn Geest en genade-, tot lof en prijs van God, gelijk de Heere Zelf zegt: "Hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt en gij zult Mijn discipelen zijn."

Het is de grote vraag voor U en mij, of wij in onze ziel enige overeenstemming vinden met deze begeerte voor de Filippenzen, die zij zelf ook zullen gebeden hebben van God voor zover zij onder dezelfde kracht en invloed van de genade verkeerden. Kunt u hart en hand geven aan deze begeerten, dat uw liefde overvloedig zij in alle erkenning en gevoelen? Dat zal voor alles wat volgt, ook voor ons een vaste grondslag vormen om in alle oprechtheid vele vruchten van gerechtigheid te dragen tot de verheerlijking van God. Laat ons steeds bedenken, dat de Heere meer dan overvloedig kan doen boven al wat wij bidden en denken en begeren, tot Zijn eer en heerlijkheid, nu en tot in eeuwigheid. Amen.

Einde

ACHTERKANT OMSLAG

Joseph Charles Philpot, 1802-1869, was een bekend Engels predikant die behoorde tot de zogenoemde Strict Babtist, de Bijzondere Babtisten.

Philpot heeft meer dan 500 preken in het Engels nagelaten. Zijn preken kenmerken zich door heel korte exegese van de Schrift en overwegend geestelijke leringen.

Zijn meest gebruikte methode is het aantonen dat de Heilige Geest eerst een grondig gevoel werkt van zonde, schuld en de walgelijkheid van de gevallen mens. Vervolgens overtuigt de Geest de de zondaar van zijn totale onmacht en hulpeloosheid te kunnen geloven en de Heere aan te roepen. Na het sterven aan de wettische werken openbaart Christus Zich aan Zijn volk in een meer of mindere mate. Daaruit vloeit de vrede met God voort.

Deze zaligmakende werking van Gods Geest gaat samen en wordt gevolgd door velerlei beproevingen. Tenslotte verklaart Philpot de vrucht des geloofs in een zuiver Evangelische wandel door de nauwe vereniging met Christus.